

Uchwała Nr XLI/384/18
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 14 listopada 2018 roku

w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku”.

Na podstawie art.7 ust.1 pkt 8 oraz art. 18 ust. 1, ust. 2 pkt 6a) ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 1875 ze zm), w związku z art. 19 ust. 3b ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2017 r., poz. 1376 ze zm.), uchwala się co następuje:

§ 1

1. Uchwala się **"Aktualizację Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku"**, w brzmieniu stanowiącym załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.
2. Aktualizacja Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku stanowi uzupełnienie dokumentu głównego pn. „Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku” przyjętego uchwałą nr XXIII/190/2016 Rady Gminy Miedziana Góra z dnia 29 listopada 2016 r.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Miedziana Góra.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Biuletynie Informacji Publicznej i Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY
[Podpis]
Bogdan Sobczyk

Uzasadnienie
do uchwały Nr XLI/384/18
Rady Gminy Miedziana Góra
z dnia 14 listopada 2018 roku

w sprawie przyjęcia „Aktualizacji Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku”.

Opracowanie „**Aktualizacji Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku**” wynikało z reorganizacji działania placówek oświatowych znajdujących się na terenie Gminy Miedziana Góra w odniesieniu do reformy edukacji wdrożonej od 1 września 2017r.

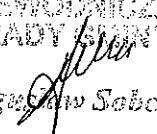
Jednostki samorządu terytorialnego w ostatnich latach zyskały wiele kompetencji i obowiązków związanych z zapewnieniem jakości pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej szkół i placówek oświatowych na ich terenie. W związku z tym, samorządy zaczęły tworzyć dokumenty określające wieloletnie plany działań edukacyjnych.

Doceniając wielkie znaczenie edukacji oraz dbając o jej jak najlepszy rozwój, Gmina Miedziana Góra uznała za konieczne stworzenie dokumentu jakim jest „**Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku**” oraz „**Aktualizacja Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku**”.

Niniejsze dokumenty wynikają z potrzeby ukierunkowania działań zmierzających do podniesienia jakości oferty edukacyjnej, a tym samym zwiększenia szans uczniów na osiągnięcie sukcesu zawodowego i w konsekwencji podniesienia jakości życia mieszkańców gminy. Edukacja jest procesem długotrwałym, dlatego niezbędne są długofalowe działania, dotyczące zarówno nauczania oraz wychowania, jak i warunków lokalowych, które muszą spełniać najnowsze wymogi, w tym dla osób z niepełnosprawnością.

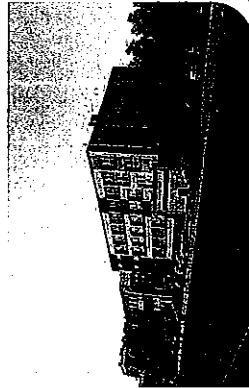
„**Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku**” oraz „**Aktualizacja Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku**” wyznaczają kierunki prowadzenia racjonalnej polityki społecznej oraz zadania podmiotom odpowiedzialnym za: tworzenie infrastruktury (władze gminy), jakości edukacji (placówki oświatowe), budowanie więzi społecznych i wzmacnianie aktywności lokalnej (organizacje pozarządowe), z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych uwarunkowań. Zaproponowane działania mają wnieść pozytywne zmiany w system edukacji, między innymi dzięki wykorzystaniu środków zewnętrznych, w tym pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

Dokument nie ma charakteru zamkniętego, z tego względu w przypadku pojawienia się czynników mających wpływ na system oświaty w Gminie Miedziana Góra zajdzie konieczność kolejnej aktualizacji przedmiotowego dokumentu.

PRZEWODNICZĄCY
RADY GMINY

Bogusław Sobczyk

Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku (Aktualizacja)

Dokument przyjęty przez Radę Gminy Miedziana Góra w dniu 14.11.2018r
(uchwała nr XLI/384/18)

Redakcja dokumentu:
Referat Funduszy Strukturalnych i Rozwoju Gminy
Urząd Gminy w Miedzianej Górze
Autor: *Mariola Jarubas*

Miedziana Góra, listopad 2018r.

PRZEWODNICĄCY
RADY GMINY
Bogusław Sobczyk

Spis treści

Wstęp.....	3
Plan rozwoju szkół a dokumenty strategiczne.....	4
I. Analiza społeczno – gospodarcza Gminy Miedziana Góra.....	6
I.1. Położenie geograficzne.....	6
I.2. Struktura demograficzna.....	7
I.2.1. Analiza demografia dla szkół.....	13
I.2.2. Egzaminy zewnętrzne.....	18
I.3. Lokalny rynek pracy.....	21
I.4. Sport na terenie gminy.....	25
I.5. Mobilizacja społeczna.....	28
I.6. Pomoc społeczna.....	30
I.7. Gminna Biblioteka Publiczna w Miedzianej Górze.....	31
I.8. Oświata w finansach Gminy.....	32
I.9. Zakres pomocy dla uczniów ze strony Gminy.....	35
II. Zrealizowane projekty na rzecz rozwoju edukacji.....	37
III. Baza oświatowa na terenie Gminy Miedziana Góra.....	45
IV. Wyniki ankiety sondażowej.....	55
IV.1. Zdefiniowane problemy.....	60
V. Plan rozwoju szkół na terenie Gminy Miedziana Góra.....	63
V.1. Analiza uwarunkowań rozwojowych.....	63
V.2. Wizja.....	65
V.3. Cele strategiczne i operacyjne.....	66
V.4. Zadania do realizacji – plan inwestycyjny.....	67
V.5. Monitoring i ewaluacja Planu.....	72
V.6. Wpływ na środowisko.....	73
Spis wykresów, tabel, map i zdjęć.....	76

Opracowanie „Aktualizacji Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku” wynikało z reorganizacji działania placówek oświatowych znajdujących się na terenie Gminy Miedziana Góra w odniesieniu do reformy edukacji wdrożonej od 1 września 2017r a także na podstawie analizy obecnego sytuacji edukacji w Gminie Miedziana Góra.

Ponadto przeprowadzona aktualizacja Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku umożliwia uwzględnienie nowych, dodatkowych zadań, które będą prowadzić do realizacji wyznaczonych celów.

„Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku” aktualizacja Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku” wyznaczają kierunki prowadzenia racjonalnej polityki społecznej oraz zadania podmiotom odpowiedzialnym za: tworzenie infrastruktury (władze gminy), jakości edukacji (placówki oświatowe), budowanie więzi społecznych i wzmacnianie aktywności lokalnej (organizacje pozarządowe), z uwzględnieniem zewnętrznych i wewnętrznych warunków. Zapropionowane działania mają wnieść pozytywne zmiany w system edukacji, między innymi dzięki wykorzystaniu środków zewnętrznych, w tym pochodzących z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020.

Niniejszy dokument wynika z potrzeby ukierunkowania działań zmierzających do podniesienia jakości oferty edukacyjnej, a tym samym zwiększenia szans uczniów na osiągnięcie sukcesu zawodowego i w konsekwencji podniesienia jakości życia mieszkańców gminy. Edukacja jest procesem długotrwałym, dlatego niezbędne są długofalowe działania, dotyczące zarówno nauczania oraz wychowania, jak i warunków lokalowych, które muszą spełniać najnowsze wymogi, w tym dla osób z niepełnosprawnością.

Podstawą rozwoju każdego społeczeństwa jest potencjał ludzi. Sprawy i efektywny system edukacyjny jest więc warunkiem dobrego i równego startu życiowego oraz dalszego wszechstronnego rozwoju dzieci i młodzieży. Podział kompetencji w zarządzaniu sferą publiczną państwa sprawia, że najważniejsze zadania związane z prowadzeniem edukacji na poziomie przedszkolnym, podstawowym i gimnazjalnym spoczywają na samorządzie gminnym. Subwencja oświatowa przekazywana gminom jest niewystarczająca. Gmina Miedziana Góra chce utrzymać standardy edukacyjne ponosi zwiększone wydatki na tę sferę życia publicznego (nakłady własne na oświatę wzrastają z roku na rok). W rosec o przyszłość oświaty w Gminie postanowiono opracować Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku, który określi priorytety władz gminy w tym zakresie na najbliższe lata.

Dokument nie ma charakteru zamkniętego (możliwość aktualizacji), z tego względu w przypadku pojawienia się czynników mających wpływ na system oświaty w Gminie Miedziana Góra zajdzie konieczność kolejnej aktualizacji przedmiotowego dokumentu.

Plan rozwoju szkół a dokumenty strategiczne

Dokumenty strategiczne wyznaczają kierunki rozwoju oraz jego podstawy. Aktualizacja Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku, jest nie tylko wzięcia wyównania szans edukacyjnych w gminie, ale i swoistym planem inwestycyjnym. Musi więc być komplementarny z innymi dokumentami rozwojowymi dotyczącymi projektów inwestycyjnych oraz infrastrukturalnych. Wpisuje się w dokumenty wyższego szczebla, zarówno w kontekście większych jednostek terytorialnych (powiat, województwo, kraj, Europa), jak również w kontekście dziedzin i branż. Jest zgodny z następującymi dokumentami:

- EUROPA 2020, Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, - Zagwarantowanie 75% poziomu zatrudnienia osób w wieku 20-64 lata. □ Ograniczenie odsetka uczniów przedwcześnie kończących edukację do poziomu poniżej 10%, przy zwiększeniu odsetka osób w wieku 30-34 lat posiadających wyższe wykształcenie do co najmniej 40%. □ Zmniejszenie liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o 20 mln (Wysoka jakość szkolnictwa na poziomie lokalnym zagwarantuje ograniczenie liczby uczniów przedwcześnie rezygnujących z edukacji oraz powodzenie na rynku pracy na późniejszych etapach, będące gwarancją wysokiej jakości życia).
- Strategia Rozwoju Kraju 2020 Cel I.3. Wzmocnienie warunków sprzyjających realizacji indywidualnych potrzeb i aktywności obywatela, Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego, (Wysoka jakość szkolnictwa na poziomie lokalnym oraz kształtowanie postaw poczucia tożsamości regionalnej wpłynę na możliwość realizacji indywidualnych potrzeb obywateli, a tym samym na rozwój kapitału ludzkiego.
- Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego do roku 2020 r., Cel strategiczny 3: Koncentracja na budowie kapitału ludzkiego i bazy dla innowacyjnej gospodarki. Cel szczegółowy 3.1 Sprzyjanie kumulowaniu kapitału ludzkiego czyli zdrowia, kreatywni i wykształceni ludzie jako podstawa myślenia o pomysłnej przyszłości (Wysoka jakość szkolnictwa na poziomie lokalnym oraz rozwój kapitału ludzkiego na bazie innowacyjnej gospodarki wpłynę na rozwój kapitału ludzkiego. Inwestycje w zakresie oświaty odzwierciedlą się w podnoszeniu jakości kształcenia, podnoszeniu kompetencji uczniów oraz personełu, a co za tym idzie – dadzą możliwości do bardziej kompleksowego, innowacyjnego podejścia do nauczania).
- Strategia Rozwoju Powiatu Kieleckiego do 2020, Cel strategiczny I: Rozwój zasobów ludzkich i instytucjonalnych. Priorytet I: Rozwój edukacji i dostosowanie oferty edukacyjnej do wymogów rynku pracy (Realizowane działania powinny przyczynić się do rozwoju edukacji na wszystkich jej szczeblach. Działania te powinny dotyczyć nie tylko rozwoju infrastruktury edukacyjnej i sportowej, ale również szerokiej problematyki jakości kształcenia i wsparcia rozwoju młodzieży (w tym młodzieży najbardziej uwolnionej).
- Strategia Rozwoju Gminy Miedziana Góra do roku 2025,
- Strategia Wyrównywania Szans Edukacyjnych w Gminie Miedziana Góra na lata 2013 – 2020,
- Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020 - Cel szczegółowy I. Kształtowanie postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji. Priorytet strategii: 1.1. Wsparcie edukacji formalnej w zakresie metod nauczania sprzyjających kooperacji, kreatywności i komunikacji oraz rozwijanie demokratycznej kultury szkoły. 1.2. Wsparcie edukacji innej niż formalna ukierunkowanej na kooperację, kreatywność

- i komunikację społeczną (Wysoka jakość szkolnictwa na poziomie lokalnym sprzyjać będzie kształtowaniu postaw sprzyjających kooperacji, kreatywności oraz komunikacji).
- Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020. Obszary działań: 6.1. Wczesne dzieciństwo.
- 6.2. Edukacja szkolna (Wysoka jakość szkolnictwa na poziomie lokalnym odnosi się do obszarów działań z zakresu edukacji przedszkolnej (wczesnego dzieciństwa) oraz szkolnej).
- Roczne Programy Współpracy Gminy Miedziana Góra z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego,
- Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2016 -2018,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Miedziana Góra na lata 2016 - 2019 z perspektywą na lata 2020 - 2023 wraz z suplementem,
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014- 2020,
- Statut Zespołu Szkół w Ćmińsku,
- Statut Zespołu Szkół w Kostomłotach Drugich,
- Statut Szkoły Podstawowej w Porzecczu.

Plan został opracowany w oparciu o:

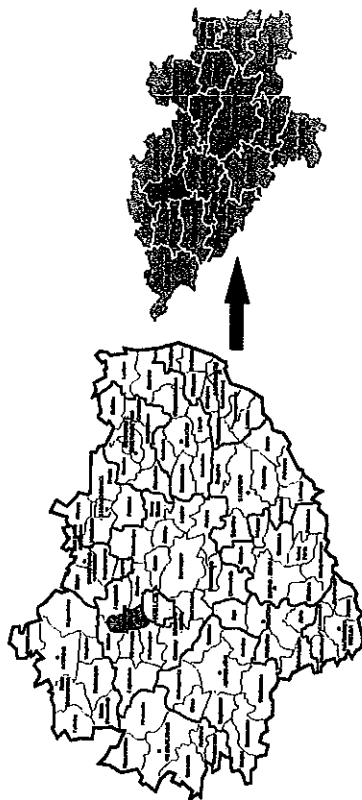
1. Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 1875).
2. Ustawę o systemie oświaty z dn. 7 września 1991r. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 1457, 1560 i 1669).
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017r., poz. 356).
4. Ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2018 r. poz. 967).
5. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 marca 2017 r. w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół (Dz. U. 2017, poz. 703).
6. Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r Nr 6, poz 69 oraz z 2009 r. Nr 139, poz. 1130).
7. Ustawa z 27 września 2001r. Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1332, 1529, z 2018 r. poz. 12, 317, 352, 650).
8. Ust. z 27.III.2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. z 2016r., poz. 778),
9. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity Dz.U. z 2016 roku, poz. 290),
10. Konwencję o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989r.
11. Strona internetowa Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, cke.edu.pl.
12. Strona internetowa Głównego Urzędu Statystycznego, stat.gov.pl.

I. Analiza społeczno-gospodarcza Gminy Miedziana Góra

I.1. Położenie geograficzne

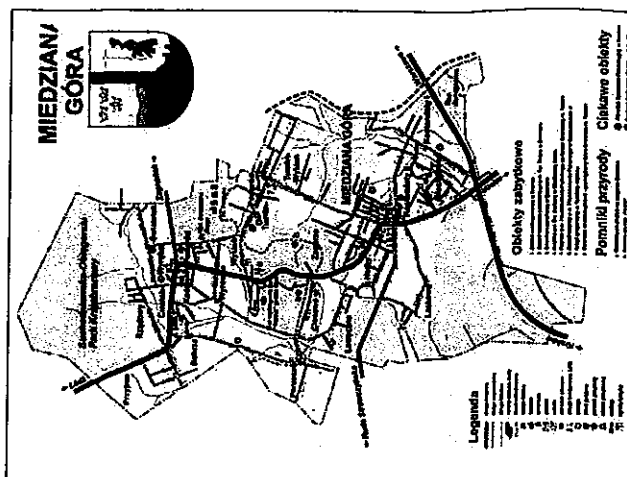
Gmina wiejska Miedziana Góra położona jest w województwie świętokrzyskim w północno-zachodniej części powiatu kieleckiego. Gmina posiada charakter podmiejski i oddalona jest o 10 km do stolicy województwa świętokrzyskiego – Kielc. Wchodzi w skład kieleckiego Obszaru Metropolitalnego i aglomeracji kieleckiej. Ta niewielka odległość sprawia, że ma ona podmiejski charakter. Gmina Miedziana Góra graniczy z 6 gminami. Na sieć osadniczą gminy składa się 10 sołectw: Bobrza, Ciosowa, Ćmińsk Kościelny, Ćmińsk Rządowy, Kostomłoty Drugie, Kostomłoty Pierwsze, Miedziana Góra, Porzeccze, Przyjmo oraz Tumlin-Wykień. Powierzchnia administracyjna gminy wynosi 71,14 km², co stanowi 0,6% powierzchni województwa.

Mapa 1: Gmina Miedziana Góra na tle województwa i powiatu

Źródło: www.miedziana-gora.pl

Źródło: www.wikipedia.pl

Przez Gminę Miedziana Góra przebiegają droga krajowa S-7 Gdańsk-Warszawa-Kielce-Kraków-Chyżne, droga krajowa nr 74 Krasnik-Opatów-Kielce-Sulejów-Łódź, droga wojewódzka nr 748 Miedziana Góra-Ruda Strawczyńska oraz droga wojewódzka nr 750 Ćmińsk-Lekomin. Ponadto częściowo na terenie gminy znajduje się węzeł zespólny, tj. pierwszy i jedyny w regionie świętokrzyskim węzeł na skrzyżowaniu dwóch dróg ekspresowych – 7 i 74.

Mapa 2: Mapa Gminy Miedziana Góra

L2. Struktura demograficzna

Jednym z warunków rozwoju gminy jest stały wzrost mieszkańców, głównie osób młodych co umożliwia budowanie lokalnego kapitału społecznego oraz przyczynia się do „spowolnienia” starzenia się lokalnego społeczeństwa. Również może stanowić zabezpieczenie jako źródło potencjalnych przyszłych dochodów gminy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) na dzień 31.12.2015 r. obszar gminy zamieszkiwało 11 260 osób, w tym 5 732 kobiet oraz 5 528 mężczyzn. Natomiast na dzień 31.12.2017 r. obszar gminy zamieszkiwało już 11 381 osób, w tym 5 585 kobiet (50,9%) oraz 5 796 mężczyzn (49,1%). Czyli w okresie dwóch lat liczba ludności na terenie Gminy Miedziana Góra wzrosła o 121 mieszkańców. Dokładniejszą analizę liczy mieszkańców prezentuje załącznik nr 1: ANALIZA DEMOGRAFICZNA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA DO 2023 ROKU.

W latach 2002-2017 liczba mieszkańców wzrosła o 21,0%. Średni wiek mieszkańców wynosi 38,8 lat (Kobiety - 39,6 lat, Mężczyźni - 37,8 lat) i jest mniejszy od średniego wieku mieszkańców województwa świętokrzyskiego – 42,5 lat oraz mniejszy od średniego wieku mieszkańców całej Polski – 41,4 lat.

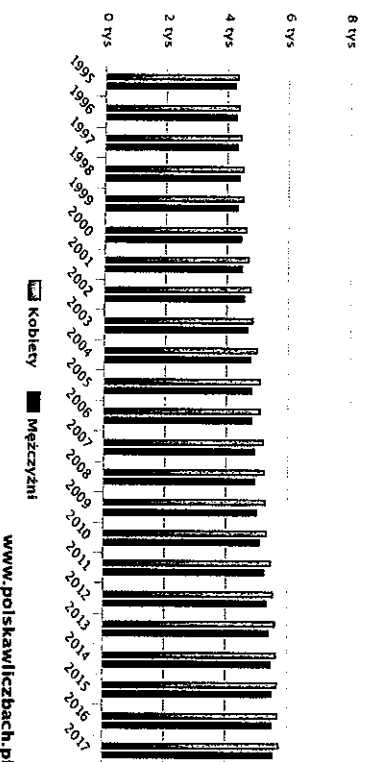
Współczynnik feminizacji - na każdym 100 mężczyzn przypada 104 kobiet.

Współczynnik maskulinizacji - na każde 100 kobiet przypada 96 mężczyzn.

Poniższy wykres przedstawia jak kształtowała się populacja Gminy Miedziana Góra na przestrzeni ostatnich 22 lat. Na podstawie tego wykresu obserwujemy stały wzrost liczby mieszkańców.

Wykres 1. Populacja – Gmina Miedziana Góra w latach 1995 – 2017.

(źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Największą część społeczeństwa gminy 64,9% stanowi ludność w wieku produkcyjnym tj. w wieku zdolności do pracy. Z roku na rok maleje liczba osób w wieku przedprodukcyjnym, w roku 2014 było to 20% ogółu ludności a w 2017 r. 19,3%. Poniższa tabela przedstawia dane nt. demografii w latach 2014, 2016 i 2017 w Gminie Miedziana Góra na tle województwa świętokrzyskiego i kraju.

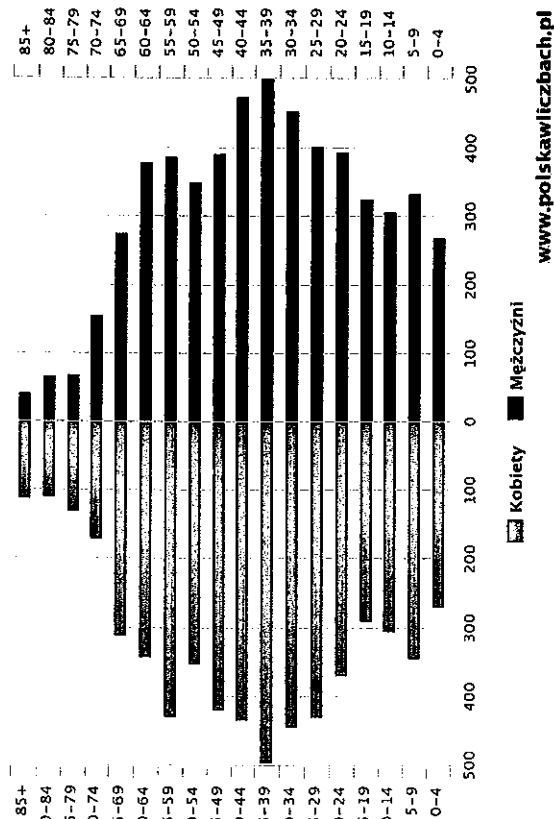
Tabela 1: Wskaźniki statystyczne dotyczące demografii w Gminie Miedziana Góra na tle w. świętokrzyskiego i kraju w latach 2014, 2016 i 2017.

Wskaznik statystyczny (dane GUS, stan na koniec danego roku)	Gmina Miedziana Góra			Województwo Świętokrzyskie			Polska		
	2014r	2016r	2017r	2014	2016r	2017r	2014r	2016r	2017r
Liczba ludności	11 182	11 304	11 381	1 263 176	1 262 900	1 247 732	36 478 602	36 432 992	36 433 558
Saldo migracji na 1000 ludności	1,2	4,2	7,9	-2,0	-1,39	-1,78	-0,4	0,04	0,04
Udział % ludności w wieku przedprodukcyjnym	20,0		19,3	17,0	16,7	16,6	18,0	17,9	
Udział % ludności w wieku produkcyjnym	66,0		64,9	62,6		61,1	63,0		
Udział % ludności w wieku poprodukcyjnym	14,0		15,8	20,4	21,7	22,3	19,0	20,2	

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS.

Wykres 2. Piramida wieku mieszkańców Gminy Miedziana Góra, 2017r.

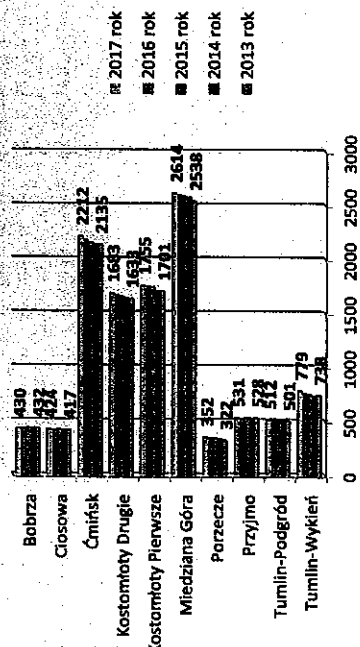
(Źródło: GUS)

Dokładną liczbę mieszkańców poszczególnych miejscowości Gminy wg ewidencji ludności tut. Urzędu (tylko osoby zameldowane), przedstawia poniższy wykres. **Ogólnie gminę na 31.12.2017r zamieszkuje 11.381 osób.**

Poniższy wykres przedstawia jak kształtowała się liczba mieszkańców w poszczególnych miejscowościach na przestrzeni ostatnich kilku lat¹.

Wykres 3. Liczba mieszkańców Gminy Miedziana Góra w latach 2013 – 2017 (etykiety rok 2013 oraz 2017)

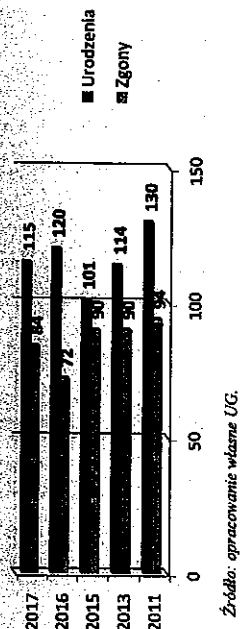

Źródło: opracowanie własne UG.

¹ Stan na koniec poszczególnych lat.

Od roku 2014 do roku 2015 liczba mieszkańców gminy wzrosła o 125 osoby, w okresie od 2015 do 2016r przybyło 44 osoby, zaś od 2016 do 2017 r liczba mieszkańców wzrosła o 77 osób. Na dzień 09.10.2018r liczba mieszkańców na stałe zameldowanych na terenie Gminy Miedziana Góra wynosiła 11.364 osoby Tendencja wzrostowa utrzymuje się więc od kilkunastu lat. Ma to związek zarówno w miarę stałym przyrostem naturalnym na przestrzeni lat, jak i z dodatnim saldem migracji. Powyższe obrazują wykresy².

Wykres 4. Przyrost naturalny w Gminie w latach 2017, 2016, 2015, 2013, 2011;

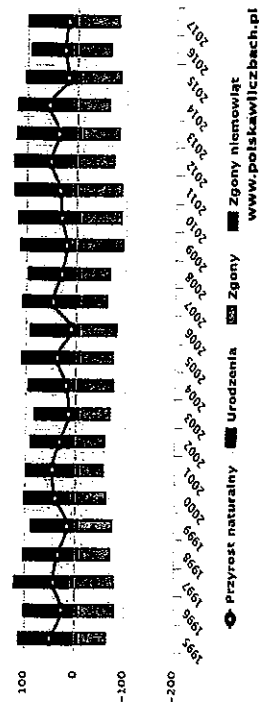

Źródło: opracowanie własne UG.

Przyrost naturalny na 1000 ludności w 2017r:		
Gmina Miedziana Góra	1,5	Urodzenia na 1000 ludności:
Województwo Świętokrzyskie	-2,7	8,7
Polska	0,0	10,5

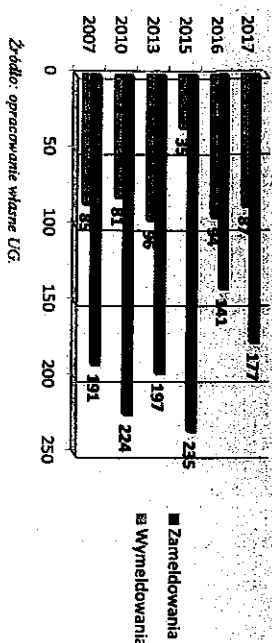
Gmina Miedziana Góra charakteryzuje się średnim przyrostem naturalnym w porównaniu do innych, większych jednostek terytorialnych. Na dzień 31.12.2017r. ma dodatni przyrost naturalny wynoszący 17. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu 1,5 na 1000 mieszkańców gminy Miedziana Góra. W 2017 roku urodziło się 102 dzieci, w tym 52,0% dziewczynek i 48,0% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 1,13 i jest znacznie większy od średniej dla województwa oraz znacznie większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.

Wykres 5. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2017 w Gminie Miedziana Góra.
(Źródło: GUS)

² Stan na koniec poszczególnych lat.

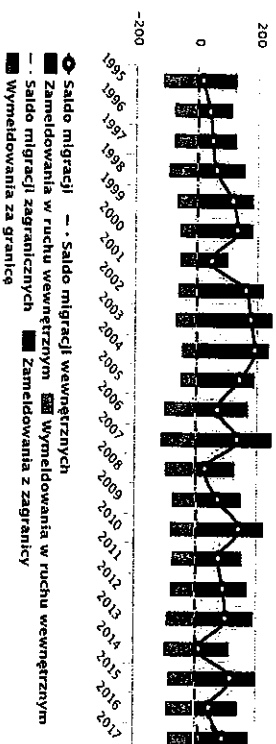
Wykres 6. Migracja w Gminie w latach 2007, 2010, 2013 i 2015-2017.

Źródło: opracowanie własne UG.

W 2017 roku zarejestrowano 163 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 86 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosi dla gminy Miedziana Góra 77. W tym samym roku 14 osób zameldowało się z zagranicy oraz zarejestrowano 1 wymeldowań za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 13.

Wykres 7. Migracje na pobyt stały w latach 1995-2017 w Gminie Miedziana Góra (Źródło: GUS)

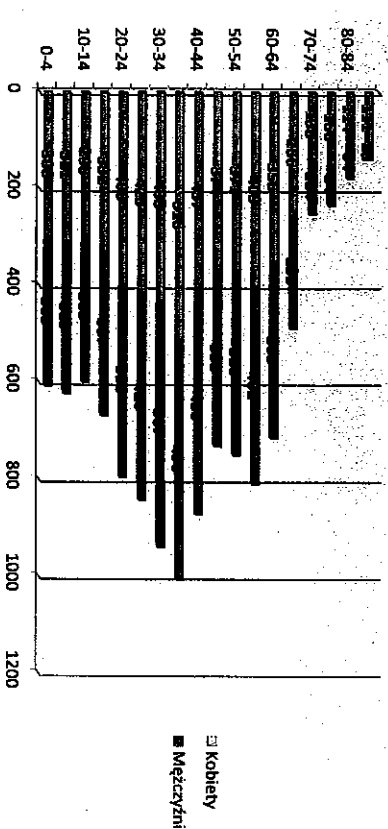
www.polskawliczbach.pl

Powyższe dane jednoznacznie wskazują, iż Gmina Miedziana Góra jest atrakcyjnym miejscem do zamieszkania. W każdym z przedstawianych lat więcej osób napływało do gminy z zewnątrz, niż decydowało się na emigrację poza jej granicę. Ponadto liczba przemełowań, czyli zmiany miejsca zamieszkania w jej granicach świadczy o przywiązaniu mieszkańców, ale i dobrych warunkach życia jakie gmina oferuje.

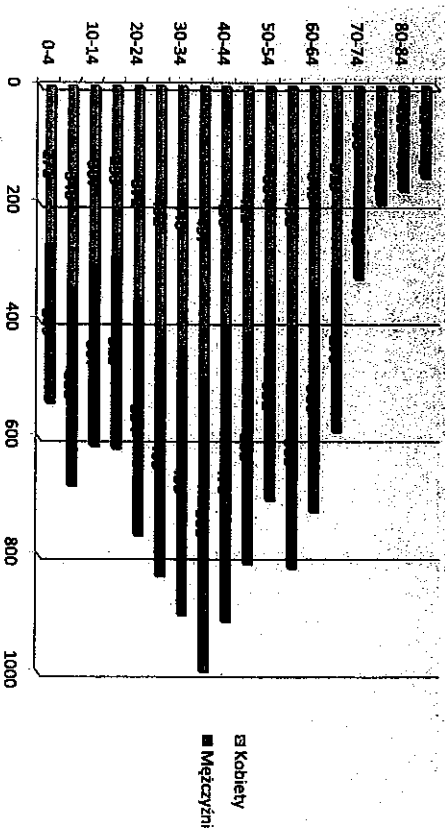
Należy podkreślić, iż powyższe dane obrazują jedynie migracje rejestrowane, czyli nie uwzględniają osób zamieszkujących na terenie gminy bez dokonania obywatelstwa melunkowego oraz nie uwzględniają osób niezamieszkujących gminy m.in. z powodu wyjazdów zarobkowych.

Z kolei badanie struktury wiekowej Gminy Miedziana Góra pozwoliło stwierdzić, iż dzieci i młodzież poniżej 20 roku życia stanowią około 22% mieszkańców gminy, osoby starsze (65 lat i więcej) stanowią około 12%, zaś osoby w przedziale wiekowym 20 – 44 stanowią około 40% mieszkańców gminy. Pozwala to postawić tezę o stosunkowo młodej społeczności lokalnej. Poniższy wykres obrazuje ludność gminy w poszczególnych przedziałach wiekowych według pici na koniec 2015 i 2017 roku.

Wykres 8. Piramida wieku mieszkańców Gminy Miedziana Góra, rok 2015.

Wykres 9. Piramida wieku mieszkańców Gminy Miedziana Góra, rok 2017.

Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych BD Lokalnych GUS (<http://swiat.stat.gov.pl>).

Wśród mieszkańców Gminy w zasadzie zrównoważona jest liczba kobiet i mężczyzn. Ważnym elementem struktury demograficznej ludności, który ma wpływ na przebieg procesów demograficznych, jest wiek ludności, przekładający się na odsetek ludności w wieku produkcyjnym. Gminę Miedziana Góra w ostatnich latach cechuje przewaga osób w wieku produkcyjnym, wzrost ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz w miarę stała liczba osób w wieku poprodukcyjnym (opis powyżej).

Prognoza demograficzna dla powiatu kieleckiego a tym samym dla Gminy Miedziana Góra jest bardzo optymistyczna i cały czas ma tendencję wzrostową. W poniższej tabeli przedstawiono prognozy liczby ludności dla Polski, województwa świętokrzyskiego oraz powiatu kieleckiego, a także stosunek liczby ludności prognozowanej w 2030 r. do roku 2014.

Tabela 3 Prognozy liczby ludności dla Polski, województwa świętokrzyskiego i powiatu kieleckiego oraz stosunek liczby ludności prognozowanej w 2030 r. do roku 2014

Nazwa	Liczba ludności w 2014 r. (osoby)	Prognoza na 2020 r. (osoby)	Prognoza na 2025 r. (osoby)	Prognoza na 2030 r. (osoby)	Stosunek l. ludności w 2030 r. do l. ludności w 2014 r. (%)
Polska	38 478 602	38 137 804	37 741 462	37 185 073	96,64
Województwo świętokrzyskie	1 263 176	1 225 989	1 193 522	1 157 417	91,63
Powiat kielecki	208 066	211 968	214 471	215 960	103,79

Źródło. Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Z danych statystycznych wynika, iż obecna sytuacja demograficzna Gminy Miedziana Góra prezentuje bardzo korzystnie (w zakresie przyrostu naturalnego, wysokiego udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym w ludności ogółem).

W 2017 roku w gminie Miedziana Góra oddano do użytku 54 mieszkania. Na każdym 1000 mieszkańców oddano więc do użytku 4,74 nowych lokali. Jest to wartość znacznie większa od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz porównywalna do średniej dla całej Polski. Całkowite zasoby mieszkaniowe w gminie Miedziana Góra to 3 000 nieruchomości. Na każdym 1000 mieszkańców przypada zatem 265 mieszkań. Jest to wartość znacznie mniejsza od wartości dla województwa świętokrzyskiego oraz znacznie mniejsza od średniej dla całej Polski.

W 2016 roku 100,0% mieszkań zostało przeznaczonych na cele indywidualne.

Suma wydatków z budżetu gminy Miedziana Góra wyniosła w 2016 roku 38,1 mln złotych, co daje 3,4 tys złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost wydatków o 33,4% w porównaniu do roku 2015. Największą część budżetu gminy Miedziana Góra - 35,6% została przeznaczona na Dział 801 - Oświata i wychowanie. Dużą część wydatków z budżetu przeznaczona została na Dział 852 - Pomoc społeczna (29,9%) oraz na Dział 900 - Gospodarka komunalna i ochrona środowiska (11,4%). Wydatki inwestycyjne stanowiły 4,8 mln złotych, czyli 12,7% wydatków ogółem.

Suma dochodów do budżetu gminy Miedziana Góra wyniosła w 2016 roku 39,8 mln złotych, co daje 3,5 tys złotych w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Oznacza to wzrost dochodów o 26,2% w porównaniu do roku 2015. Największą część dochodów wygenerował Dział 758 - Różne rozliczenia (32,8%). Dużą część wpływów pochodzi z Dział 756 - Dochody od osób prawnych, fizycznych i od innych jednostek (32,1%) oraz z Dział 852 - Pomoc społeczna (25,9%). W budżecie gminy Miedziana Góra wpływy z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosły 662 złotych na mieszkańca (18,8%), natomiast dochód z tytułu podatków dochodowych od osób prawnych wynosił 2,7 złotych na mieszkańca (0,1%).

Źródło:

http://www.polskawilczbach.pl/gmina_Miedziana_Gora

http://www.polskawilczbach.pl/gmina_Miedziana_Gora#iz5TH3zQBW

I.2.1 Analiza demografia dla szkół

Punktem wyjścia do planowania rozwoju szkół na terenie gminy Miedziana Góra jest perspektywa rozwoju demograficznego lokalnej populacji. Niejednokrotnie depopulacja regionu wymusza konieczność zamknięcia placówek oświatowych i tym samym dowożenie uczniów do odleglejszych szkół.

Wg danych i założeń Głównego Urzędu Statystycznego przewidywany jest spadek liczby ludności powiatu kieleckiego. Jednak na terenie Gminy Miedziana Góra sytuacja ta jest odrotna –od kilku lat wzrasta liczba mieszkańców.

Wzrastająca liczba uczniów wymusza konieczność wczesnego zaplanowania między innymi organizacji pracy szkół na kolejne lata. Liczbę uczniów w placówkach oświatowych prognozuje się głównie w oparciu o wskaźnik, liczby urodzeń w danym roku. Z analizy liczby urodzeń w Gminie Miedziana Góra nie można wyodrębnić stałego trendu.

Tabela 4: Statystyka uczniów:

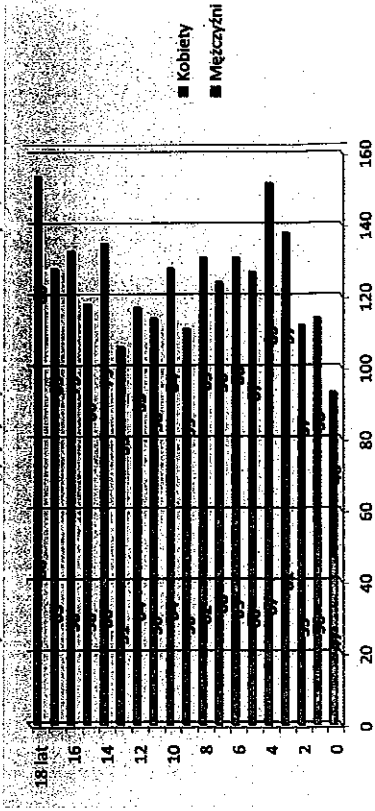
szkoła	Rok szkolny 2013/2014		Rok szkolny 2014/2015		Rok szkolny 2015/2016		Rok szkolny 2016/2017		Rok szkolny 2017/2018		Na dzień 01.09.2018r	
	Gimnazjum	SP	Gimnazjum	SP	Gimnazjum	SP	Gimnazjum	SP	Gimnazjum	SP		
Łniak	185	136	203	152	203	144	195	147	229	98	284	46
Kontynuity Drugie	393	214	390	228	425	206	387	198	443	114	531	60
Porzeczka	75	-	70	-	70	-	64	-	58	-	82	-
Liczenie	653	350	663	380	698	350	646	345	730	212	877	106
	1,003	1,043	1,043	1,048	1,048	991	991	942	942	993	993	993

W ciągu analizowanego okresu czasu w każdym roku rodziła się porównywalna liczba dzieci. Pomimo okresowych wahań, liczby urodzeń na terenie Gminy Miedziana Góra, liczba uczniów można powiedzieć, że ma w zasadzie stałą wartość, co umożliwia planowanie polityki oświatowej gminy.

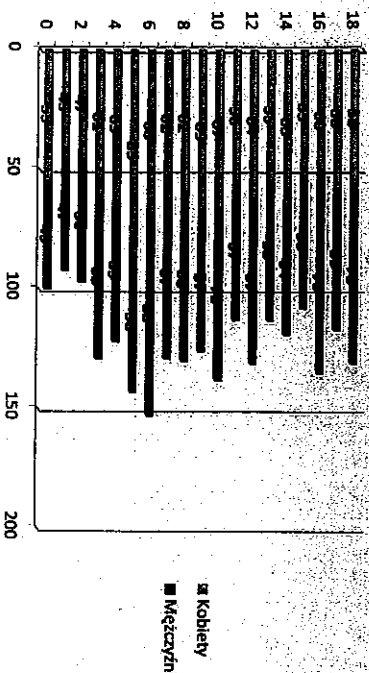
W roku szkolnym 2016/2017 z konsekwencjami na kolejne lata odnotowano spadek liczby dzieci we wszystkich szkołach podstawowych, ze względu na nowelizację ustawy o systemie oświaty na podstawie, której od roku szkolnego 2016/2017 obowiązkiem szkolnym objęte zostały dzieci od 7 roku życia. Dziecko 6-letnie miało prawo do rozpoczęcia nauki w pierwszej klasie szkoły podstawowej, o ile korzystało z wychowania przedszkolnego w roku szkolnym poprzedzającym rok szkolny, w którym ma rozpocząć naukę w szkole. W roku szkolnym 2017/2018 we wszystkich szkołach podstawowych ze względu na reformę oświatową zaczęły funkcjonować klasy siódme – z tego względu odnotowano wzrost liczby uczniów w odniesieniu do poprzedniego roku szkolnego, który relatywnie będzie przeniesiony na kolejny rok szkolny, w którym zaczął funkcjonować klasy ósme.

Biorąc pod uwagę powyższe czynniki należy utrzymać dotychczas istniejącą sieć placówek oświatowych.

Wykres 10. Liczba wg pojedynczych roczników wieku i płci, rok 2015

Wykres 11. Ludność wę pojedynczych roczników wieku i płeć, rok 2017

Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych BDLobalnych GUS (<http://swiad.stat.gov.pl>).

Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych	
Gmina Miedziana Góra	18
Województwo Świętokrzyskie	16
Polska	18

Zgodnie z danymi GUS w 2016 r. na terenie Gminy Miedziana Góra ilość uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach podstawowych wynosiła 18 tak jak i w kraju, zaś w w. świętokrzyskim było to 16 uczniów. Dane poniżej.

Uczniowie przypadający na 1 oddział w szkołach podstawowych	
Gmina Miedziana Góra	18
Województwo Świętokrzyskie	16
Polska	18

Tabela 5. Liczba dzieci: Publiczne Przedszkole w Kostomłotach Drugich – stan na 1.09.2018r.

	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	stan na 01.09.2018r.
oddziały przedszkolne w publicznym przedszkolu	100	100	100	96	99	100
oddziały przedszkolne w budynku szkoły	89	80	77	122	133	118
Razem	189	180	177	218	232	218

Tabela 6. Liczba dzieci: Publiczne Przedszkole w Cmińsku – stan na 1.09.2018r.

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	stan na 01.09.2018r.
oddział I (wiek dzieci 3 - 6 latki)	25	25	50	50	50
oddział II (wiek dzieci 5 - 6 latki)	41	35	29	34	37
Razem	66	60	79	84	87

Tabela 7. Liczba dzieci: Niepubliczne Przedszkole w Porzezu – stan na 1.09.2018r.

	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018	stan na 01.09.2018r.
oddział I (wiek dzieci 3 - 6 latki)	23	30	27	29	26
oddział II (wiek dzieci 5 - 6 latki)	-	-	3	12	8
Razem	23	30	27	29	26

Źródło: Opracowanie własne.

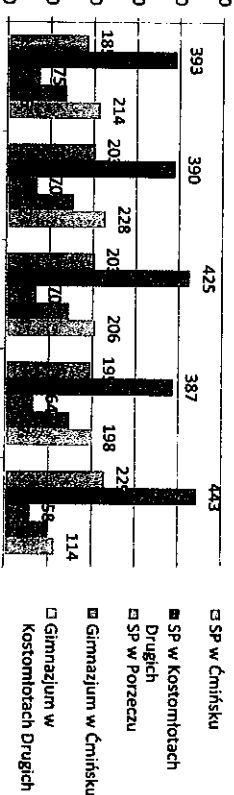
Jak wynika z powyższej diagnozy demograficznej liczba uczniów zarówno na poziomie szkoły podstawowej jak i gimnazjalnym w Gminie Miedziana Góra raz maleje potem znówu wzrasta. Jednak dokonując analizy salda przyrostu naturalnego w stosunku do zgonów jak i dodatniego salda migracji (wg poniższego wykresu i tabeli), można założyć, że liczba dzieci w analizowanym przedziale czasu będzie utrzymywała się na zbliżonym poziomie jak nie większym. Dlatego koniecznym jest nie tylko utrzymanie istniejącej sieci szkół, ale również ich rozbudowa, aby zapewnić kompleksowe warunki nauki.

Dodatkowo należy stwierdzić, iż punkty przedszkolne na terenie Gminy Miedziana Góra corocznie odnotowują wzrastającą liczbę chętnych.

W związku z powyższym, należy liczyć się ze wzrostem potrzeb w zakresie edukacji przedszkolnej i konieczności rozwoju bazy na potrzeby dzieci, zarówno przedszkolnych, jak i szkolnych oraz zwiększenia liczby sal dydaktycznych, także w szkołach, z uwagi na rosnącą liczbę uczniów, gdy kolejne roczniki przedszkolaków rozpoczyna naukę. Należy na bieżąco monitorować liczbę urodzonych i zamieszkujących teren gminy dzieci, gdyż okres kilku lat pozwoli przygotować się do ewentualnego nagłego wzrostu liczby dzieci w tych placówkach.

Na poniższym wykresie widać, iż liczba uczniów szkół podstawowych i gimnazjum w latach 2013-2018 utrzymuje się niemalże na stałym poziomie – bez większych wahań. W roku szkolnym 2015/2016 a następnie 2017/2018 zdecydowanie wzrosła w SP w Kostomłotach Drugich dzieci w stosunku do roku poprzedniego. Tendencja wzrostowa oznacza, że w najbliższych latach należy spodziewać się również zwiększonej liczby uczniów w placówkach szkolnych, a co za tym idzie, wystąpi konieczność zapewnienia właściwych warunków nauczania. Należy zatem wziąć pod uwagę konieczność rozbudowy istniejących placówek, zwiększenia tych, które nie posiadają wystarczającej liczby sal dydaktycznych czy gimnastycznych oraz pomocy naukowych i edukacyjno-dydaktycznych w tym zaplecze sportowe.

Wykres 12. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w latach 2013-2017

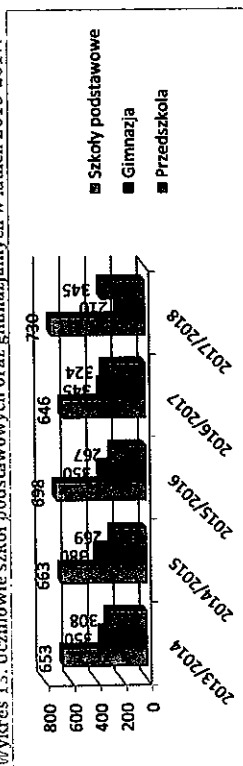

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od dyrektorów placówek oświatowych z terenu Gminy Miedziana Góra.

Zgodnie z danymi Urzędu Gminy Miedziana Góra, w roku szkolnym 2015/2016 łącznie do gimnazjów uczęszczało 350 uczniów, w 2016/2017 roku 345, natomiast w 2017/2018 212. Spadek liczby uczniów we wskazanych powyżej szkołach związany jest z reformą oświatową powodującą proces wygaszania gimnazjów. W odniesieniu do reformy edukacji wdrożonej od 1 września 2017 r. i w związku z tym stopniowe wygaszanie kształcenia na poziomie gimnazjalnym, rozważaniom nie podlega kształcenie na tym poziomie.

Z uwagi na obecne wymagania, koniecznym wydaje się przygotowanie placówek do świadczenia usług edukacyjnych na wysokim poziomie poprzez modernizację, rozbudowę i dobudowę dodatkowych niezbędnych pomieszczeń edukacyjnych, jak również doposażenie ich w niezbędny i innowacyjny sprzęt dydaktyczny.

Wykres 13. Uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych w latach 2013-2017.

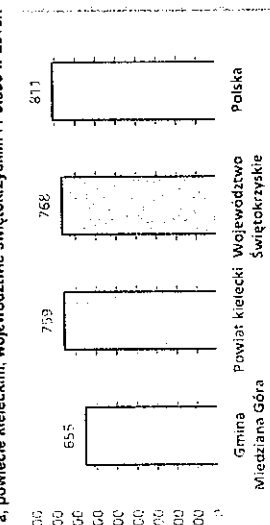
Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych od Dyrektorów placówek oświatowych.

Zgodnie z danymi GUS w 2016 r. dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Miedziana Góra w 2016 r. wynosił 655 osób. Wynik ten był gorszy niż w Polsce (811), województwie świętokrzyskim (768 osób) oraz powiecie kieleckim (759) – wykres poniżej. Należy nadmienić, iż w Gminie Miedziana Góra obserwuje się tendencję wzrostową w obszarze analizowanych danych – zwłaszcza, że ze względu na ograniczoną liczbę miejsc nie wszystkie chętne dzieci mogą zostać przyjęte do kształcenia przedszkolnego.

Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w 2016r.	
Gmina Miedziana Góra	655 osób
Powiat kielecki	759 osób
Województwo Świętokrzyskie	768 osób
Polska	811 osób

Źródło: GUS, 31.XII.2016

Wykres 14. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Miedziana Góra, powiecie kieleckim, województwie świętokrzyskim i Polsce w 2016r.

I.2.2 Egzamin zewnętrznego

Od kwietnia 2002 roku przeprowadza się powszechny sprawdzian dla uczniów kończących szóstą klasę szkoły podstawowej. Jego celem jest sprawdzenie opanowania umiejętności niezbędnych na wyższym etapie kształcenia. Wyniki sprawdzianu pozwalają na diagnozowanie osiągnięć uczniów. W związku z reformą oświaty w listopadzie 2017 r., Rada Gminy w Miedzianej Górze podjęła Uchwałę stwierdzającą przekształcenie od 1 września 2017 r. dotychczasowych sześciolatkich szkół podstawowych w szkoły ośmioletnie. Obowiązek podjęcia uchwały wynika z art. 117 ustawy z dnia 14.12.2016 r. przepisy wprowadzające ustawę – Prawo Oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60).

Jakość kształcenia w szkołach podstawowych na terenie Gminy Miedziana Góra zobrazowana została poprzez wyniki, jakie uczniowie osiągnęli z egzaminu kończącego naukę w szkole podstawowej, które porównano do średniej powiatu kieleckiego, województwa świętokrzyskiego oraz Polski.

Wyniki przedstawione zostały zgodnie z danymi opublikowanymi przez Okręgową Komisję Egzaminacyjną w Łodzi (oke.lodz.pl) oraz Centralną Komisję Egzaminacyjną (cke.edu.pl). W tabeli 8 przedstawiono wyniki uczniów w Polsce oraz poszczególnych placówkach z terenu Gminy Miedziana Góra w latach (szkolnych) 2011/2012–2015/2016. W tabeli w latach 2011/2012 do 2013/2014 ujęto wynik ogólny uczniów, natomiast w latach 2014/2015 oraz 2015/2016 wyniki procentowe w podziale na poszczególne przedmioty. Rozbieżność wynika ze zmiany sposobu przeprowadzenia sprawdzianu w 2015 r.

Tabela 8: Wyniki % ze sprawdzianu kończącego szkołę podstawową w Polsce, województwie świętokrzyskim, powiecie kieleckim oraz placówkach z terenu Gminy Miedziana Góra

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016
Polska					
Ogólny wynik	60	65	-	-	-
język polski	-	-	73	71	71
matematyka	-	-	61	54	54
język angielski	-	-	78	71	71
województwo świętokrzyskie					
Ogólny wynik	59,3	64,5	-	-	-
język polski	-	-	71	70	70
matematyka	-	-	59	53	53
język angielski	-	-	76	69	69
powiat kielecki					
Ogólny wynik	59,4	63,8	-	-	-
język polski	-	-	74,1	69,1	69,1
matematyka	-	-	60,3	51,9	51,9
język angielski	-	-	75,7	66,8	66,8
Sprawdzian szóstoklasisty SP Porzeźce:					
część I (język polski, matematyka)	27,43	23,31	26,23	30,31	27,57
część II (język obcy)	-	-	-	-	27,29
Sprawdzian szóstoklasisty SP Ćminsk					
część I (język polski, matematyka)	75,17	68,02	67,75	77,72	73,3
część II (język obcy)	-	-	-	-	32,71
Sprawdzian szóstoklasisty SP Kostomłoty Drugie					
część I (język polski, matematyka)	25,31	25,12	24,35	72,10	71,5
część II (język obcy)	-	-	-	81,95	80,90

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OKS w Łodzi oraz CKE.

Analizując dane Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej dotyczące wyników osiągniętych przez uczniów szkół klas szkół podstawowych w poszczególnych placówkach z wynikami osiągniętych w kraju, można stwierdzić, że ulegają one stopniowej poprawie i oprócz SP w Porzeczu są lepsze od wyników powiatowych, wojewódzkich i krajowych. W 2016 roku jednak nastąpił ogólny nieznaczny spadek punktów w egzaminie w stosunku do 2015 r. Praca dydaktyczna szkół podstawowych jest efektywna, celem winno być utrzymanie trendu wzrastającego w wynikach sprawdzianu. Warto jednak zauważyć też wahania spadkowe wyników szkół. Należy nadmienić, iż ze względu na reformę edukacji w roku szkolnym 2016/2017 egzamin kończący szkołę podstawową nie odbył się, ponieważ uczniowie klasy szóstej kontynuują naukę w szkole podstawowej.

GINNAZJA

Od roku szkolnego 2011/2012 egzamin gimnazjalny jest przeprowadzany na nowych zasadach:

Część humanistyczna składa się z zadań z zakresu: języka polskiego oraz zadań z historii i wiedzy o społeczeństwie.

Część matematyczno-przyrodnicza składa się z zadań z zakresu: matematyki oraz zadań z zakresu: przedmiotów przyrodniczych: biologii, chemii, fizyki i geografii.

W części dotyczącej języka obcego nowożytnego gimnazjalista dokonuje wyboru jednego języka, którego uczy się w gimnazjum jako przedmiotu obowiązkowego. Ta część egzaminu ma dwa poziomy: podstawowy i rozszerzony.

Tabela 9: Wyniki % egzaminu gimnazjalnego w Polsce, województwie świętokrzyskim, powiecie kieleckim oraz w gimnazjach z terenu Gminy Międziana Góra w latach 2012/2013 - 2017/2018

	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
Polska						
historia i WOS	58	59	64	56	59	59
język polski	62	68	62	69	69	68
przedmioty przyrodnicze	59	52	50	51	52	56
matematyka	48	47	48	49	47	52
język angielski	63	67	67	64	67	68
Województwo świętokrzyskie						
historia i WOS	61	58	63	56	58	58
język polski	57	67	61	69	69	68
Przedmioty Przyrodnicze	46	53	49	52	52	55
Matematyka	59	46	47	48	45	51
Język angielski	61	64	64	63	66	66
Powiat kielecki						
historia i WOS	61	57	63	55	58	57,6
język polski	56	67	61	69	69	67,2
Przedmioty Przyrodnicze	46	53	49	52	52	55,4
Matematyka	58	46	48	49	47	52,7
Język angielski	59	61	62	59	61	62,8
Gimnazjum w Kosminotach Drugich						
historia i WOS	59,3	61,2	66,2	57,6	57,1	59,9
język polski	67,3	73,9	66,2	72,5	69,1	71
przedmioty przyrodnicze	63,4	60,08	54,7	57,1	58,1	65,5
matematyka	59,1	65,5	67,6	61,7	60,5	61
język obcy: język angielski - podstawowy	72,6	76,8	79,3	72,9	67,2	75,9
język obcy: język angielski - poziom rozszerzony	56,3	50,9	53,2	52,5	45,9	55,7
język obcy: język niemiecki - poziom podstawowy				-	81,3	57

	Gimnazjum w Ćminsku									
historia i WOS	53,1	56,7	67,5	57,2	58,4	55,6				
język polski	71,4	73,6	68,3	73,2	79,8	70,3				
przedmioty przyrodnicze	59,5	58,5	55,1	55,6	55,5	55,1				
matematyka	53,1	53,7	56,8	58	55,9	56,8				
język obcy: język angielski - podstawowy	63,3	65,6	69,3	65,6	69,1	64,3				
język obcy: język angielski - poziom rozszerzony	43,7	48,4	50,7	49	51	47,2				

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych od dyrektorów szkół oraz danych OKiE w Łodzi oraz CKE

Wyniki z części humanistycznej wskazują na wysoką jakość kształcenia w tym kierunku przez gimnazja. Wyższe niż średnie wyniki w kraju ze wszystkich dziedzin widoczne są we wszystkich omawianych latach. Rezultaty osiągnięte przez Gimnazja tylko w zakresie części humanistycznej wykazały tendencję wzrostową w każdym gimnazjum, choć wynik w gimnazjum w Ćminsku w 2018 r spadł z 79 na 70% ale i tak jest to powyżej średnich kraju, województwa i powiatu. W pozostałych częściach tego egzaminu postęp w wynikach został dokonany na bardzo umiarkowanym poziomie, odnotowywany został także trend ujemny w niektórych latach. **Zadaniem szkół na następne lata musi być poszukiwanie skuteczniejszych metod lepszego wykorzystania potencjału uczniów, którzy rozpoczynają naukę w gimnazjach.**

Tabela 10: Liczba laureatów olimpiad i konkursów przedmiotowych

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
SP Kosminobłoty	2 laureatów	1 laureat	2 laureatów	0 laureatów	0 laureatów	0 laureatów	0 laureatów
Druge	2 finalistów	2 finalistów	1 finalist	1 finalist	0 finalistów	1 finalist	1 finalist
Gimnazjum Kosminobłoty	3 laureatów	2 laureatów	2 laureatów	2 laureatów	0 laureatów	1 laureat	3 laureatów
Druge	4 finalistów	5 finalistów	3 finalistów	3 finalistów	3 finalistów	5 finalistów	5 finalistów
SP Ćminsk	3 laureat,	1 laureat	3 laureat	2 laureat	2 finalist	1 finalist	1 finalist
Gimnazjum w Ćminsku	0 finalist	3 finalistów	3 laureat	1 finalist	3 finalistów	2 laureat	2 finalistów

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych od dyrektorów placówek oświatowych.

Podsumowanie:

Niezbędne do tego jest wsparcie ucznia na każdym etapie edukacji zarówno w zakresie pomocy naukowych, zajęć dodatkowych jak i lepszej bazy lokalowej.

Poprawa wyników kształcenia w szkołach podstawowych na obszarze Gminy Międziana Góra możliwa będzie dzięki dodatkowym zajęciom w szkołach, wykonaniu prac modernizacyjnych oraz zakupie nowoczesnego wyposażenia do sal lekcyjnych i sprzętów dydaktycznych, aby wprowadzić zróżnicowane, atrakcyjne i innowacyjne formy przekazania wiedzy. Ważnym aspektem w podnoszeniu jakości kształcenia jest rozwój kadry nauczycielskiej w zakresie stosowania różnych form i metod nauczania w celu rozwoju kluczowych umiejętności i kompetencji uczniów. Biorąc pod uwagę wzrost liczby uczniów w szkołach podstawowych ze względu na reformę edukacji, wskazane w niniejszym dokumencie działania powinny być kontynuowane i rozszerzone swoimi zakresem.

Nowoczesny sprzęt dydaktyczny, dodatkowe zajęcia w szkołach, praca z uczniami o specyficznych potrzebach, pozwolą placówkom tym na podwyższenie jakości kształcenia i uzyskanie lepszych wyników w nauce.

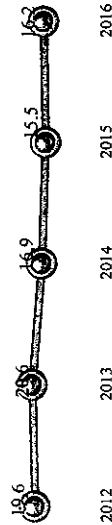
W związku z planowaną reformą systemu oświaty konieczna będzie w przyszłości zmiana organizacji placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy Międziana Góra, jedyną budynki w których obecnie mieszczą się gimnazja nadal będą pełniły funkcje edukacyjne i będą służyły działalności oświatowej.

I.3. Lokalny rynek pracy

Bezrobocie

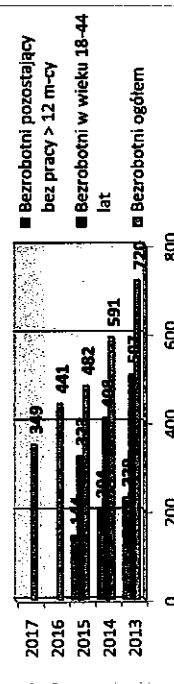
Stopa bezrobocia w powiecie kieleckim na koniec marca 2016r. wyniosła 16,2% i była jedną z najwyższych w województwie. Udział % bezrobotnych zarejestrowanych w grupie osób w wieku produkcyjnym wyniósł 8,0% i był o 0,5% wyższy niż w Polsce. Świadczy o niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jednak było ono o 1,5% lepszy niż w województwie świętokrzyskim. Tak jak w poprzednich latach największą liczbę osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy stanowiły osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W ostatnich latach obserwujemy stopniowy spadek stopy bezrobocia na terenie powiatu.

Wykres 15.: Stopa bezrobocia w powiecie kieleckim w latach 2012-2016

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Kielcach maj 2016r.

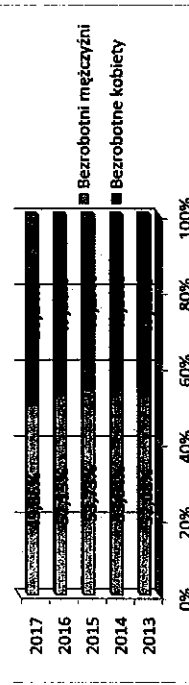
Wykres 16. Bezrobotni mieszkańcy Gminy Miedziana Góra w latach 2013-2017

Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach.

Liczba bezrobotnych w wieku 18-44 lat wskazuje, liczbę osób w wieku mobilnym, czyli w przedziale wiekowym (niezależnie od płci) zawierającym się w wieku produkcyjnym (wiek zdolności do pracy) i obejmującym osoby, które są zdolne do zmiany stanowiska oraz miejsca pracy lub ewentualnego przekwalifikowania się. Struktura bezrobocia w podziale na pięć przedstawia utrzymująca się tendencję przewagi wśród bezrobotnych mężczyzn.

Wykres 17. Struktura bezrobocia w Gminie Miedziana Góra w podziale na pięć w latach 2013-2017

Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Kielcach.

Ja widąc w poniższej tabeli, w gminie Miedziana Góra na 1000 mieszkańców pracuje 81 osób. 44,6% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 55,4% mężczyźni.

Pracujący na 1000 ludności:	
Gmina Miedziana Góra	81
Województwo Świętokrzyskie	191
Polska	247

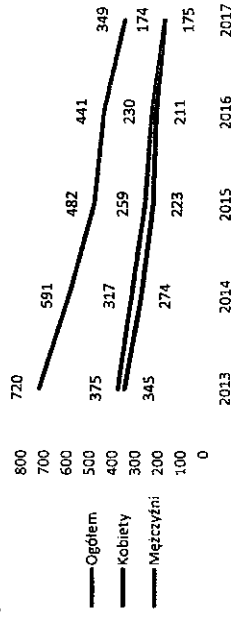
Bezrobocie rejestrowane w gminie Miedziana Góra wyniosło w 2017 roku 8,8% (9,3% wśród kobiet i 8,4% wśród mężczyzn) tak jak i w województwie świętokrzyskim - 8,8%.

W 2017 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Miedziana Góra wyniosło 3 477,48 PLN, co odpowiada 76,80% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Miedziana Góra 1 037 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 186 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -851.

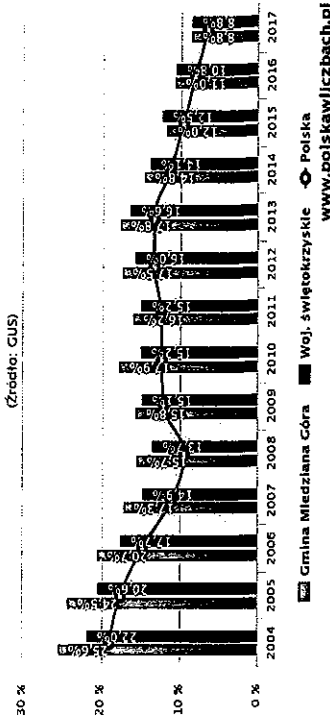
54,2% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Miedziana Góra pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 15,4% w przemyśle i budownictwie, a 9,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 0,4% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości).

Wykres 18. Struktura bezrobocia w Gminie Miedziana Góra w latach 2013-2017

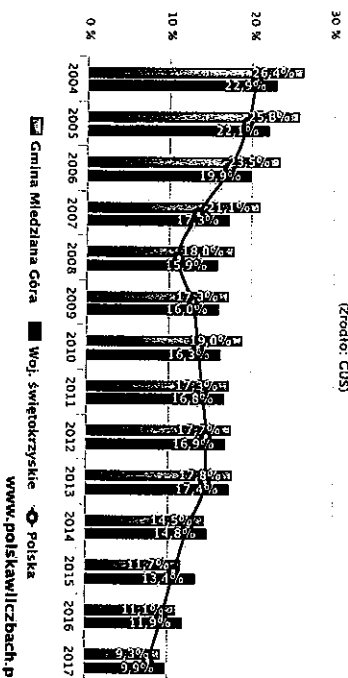

Poniżej zaprezentowano stopę bezrobocia rejestrowanego jako stosunek liczby zarejestrowanych bezrobotnych do liczby ludności aktywnej ekonomicznie (zasobu siły roboczej danej populacji). Dane o bezrobociu na poziomie gmin są szacowane w oparciu o stopę bezrobocia rejestrowanego dla powiatu oraz porównanie stosunku liczby bezrobotnych do ogółu ludności w wieku produkcyjnym w powiecie i gminie.

Wykres 19. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Miedziana Góra w latach 2004-2017 (Źródło: GUS)

Wykres 20. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego wśród kobiet w Gminie Miedziana Góra w latach 2004-2017
(Źródło: GUS)

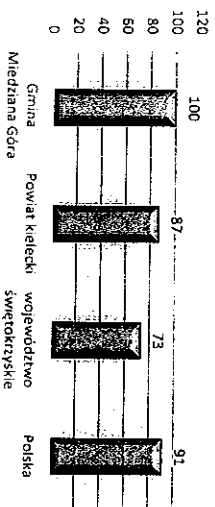

<https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/rytuablica>

Sytuacja gospodarcza

Gminę Miedziana Góra charakteryzują wysokie wskaźniki w zakresie przedsiębiorczości. Na obszarze Gminy Miedziana Góra liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców w 2014 r. wyniosła 957 a w 2017r zarejestrowanych było 1 151 podmiotów gospodarki narodowej, z czego 986 stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W tymże roku zarejestrowano 113 nowych podmiotów (w 2014 było 94 podmioty), a 83 podmioty zostały wyrejestrowane. Na przestrzeni lat 2009-2017 najwięcej (123) podmiotów zarejestrowano w roku 2010, a najmniej (85) w roku 2009. W tym samym okresie najwięcej (122) podmiotów wykreślono z rejestru REGON w 2011 roku, najmniej (58) podmiotów wyrejestrowano natomiast w 2010 roku.

Wykres 21. Liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gm. Miedziana Góra, powiecie kieleckim, woj. świętokrzyskim oraz Polsce w 2016 r.

Parametrami obrazującymi jakość gospodarki gminy są m.in. dochody. W Gminie Miedziana Góra w 2014 r. dochody ogółem na 1 mieszkańca wyniosły 2 798,66 zł, podczas gdy w Polsce 3 970,71 zł, a województwie świętokrzyskim 3 468,28 zł. Udział dochodów własnych w dochodach ogółem w 2014 r. wynosił 37,7% – był niższy niż w Polsce (55,4%), oraz w województwie świętokrzyskim (43,4%). Świadczy to o małej samodzielności finansowej gminy.

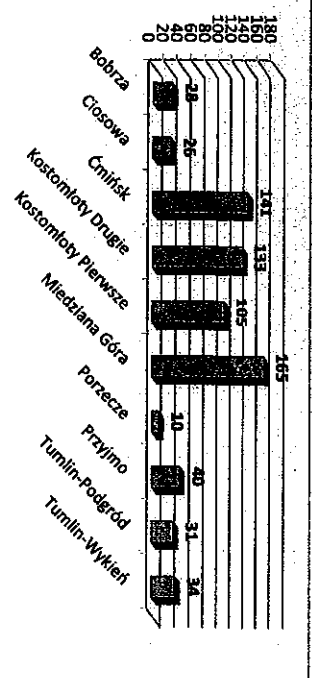
Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek dochodowy od osób fizycznych na 1 mieszkańca w 2014r. wynosił 568,50 zł, i był niższy niż w Polsce (783,50 zł). Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa – podatek doch. od osób prawnych

na 1 mieszkańca w 2014r. był bardzo niski w porównaniu do wartości krajowej i wojewódzkiej – wyniósł 1,12 zł, natomiast w Polsce 55,35 zł, a w woj. świętokrzyskim 23,41 zł. Świadczy to o niskich dochodach mieszkańców oraz przedsiębiorstw działających na terenie gminy.

Zdecydowana większość funkcjonujących na terenie gminy podmiotów gospodarczych to firmy zatrudniające do 9 pracowników (1019 podmiotów gospodarczych), od 10 do 49 pracowników zatrudnia 26 firm, powyżej 50 pracowników zatrudniają jedynie 4 firmy. Brak jest na terenie gminy firm zatrudniających powyżej 250 pracowników. Uwzględniając dane CEIDG należy podkreślić, iż ponad 700 firm to przedsiębiorstwa działających jednoosobowo lub w formie spółek cywilnych.

Najwięcej przedsiębiorców funkcjonuje w Miedzianej Górze, Ćmińsku oraz Kostomotach Drugich. Należy mieć jednak na względzie, iż poniższy wykres obrazuje wartości rzeczywiste, nie odnosząc się np. do liczby mieszkańców poszczególnych miejscowości.

Wykres 22. Podmioty wpisane do CEIDG

Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych CEIDG na dzień 14.08.2014.

Na tle zarówno powiatu kieleckiego, jak i województwa świętokrzyskiego widoczne jest w gminie bardzo duże nagromadzenie firm świadczących usługi budowlane (sekcja F), usługi transportu i gospodarki magazynowej (sekcja H). Jednak najwięcej zarejestrowanych firm prowadzi działalność handlową hurtową lub detaliczną oraz zajmuje się naprawą pojazdów samochodowych (sekcja G). Wskaźnik przedsiębiorstw w sekcji G jest mniejszy niż w województwie świętokrzyskim, ale równocześnie jest zdecydowanie wyższy niż dla powiatu kieleckiego.

Według danych z rejestru REGON wśród podmiotów posiadających osobowość prawną w gminie Miedziana Góra 2017 r. najwięcej (43) jest stanowiących spółki cywilne. Analizując rejestr pod kątem liczby zatrudnionych pracowników można stwierdzić, że najwięcej (1 123) jest mikro-przedsiębiorstw, zatrudniających 0 - 9 pracowników.

1,1% (13) podmiotów jako rodzaj działalności deklarowało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, jako przemysł i budownictwo swój rodzaj działalności deklarowało 32,4% (373) podmiotów, a 66,5% (765) podmiotów w rejestrze zakwalifikowana jest jako pozostała działalność.

Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą w gminie Miedziana Góra najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (22,6%) oraz Budownictwo (21,2%).

1.4. Sport na terenie gminy

Na terenie gminy działa Centrum Sportu, Turystyki i Rekreacji. Do głównych obiektów sportowo-rekreacyjnych na terenie gminy należą Gminny Ośrodek Sportowo – Rekreacyjny w Kostomłotach Drugich (boisko wielofunkcyjne o wym. 68x105m z nawierzchnią z trawy rolowanej, trybuny na 600 miejsc siedzących, dolny rząd trybun udostępniony dla widzów niepełnosprawnych, wielofunkcyjny budynek) oraz Ośrodek Sportów Masowych w Ćmińsku (w tym budynek wielofunkcyjny z ogólnodostępną siłownią i wielofunkcyjną stacją rehabilitacyjno-treningową). Obiekt jest w pełni samodzielny, ale jednocześnie pełni funkcję zaplecza dla boiska wielofunkcyjnego będącego przy ośrodku).

Zdjęcie 1. Gminny Ośrodek Sportowo-Rekreacyjny w Kostomłotach Drugich

Źródło: archiwum UG.

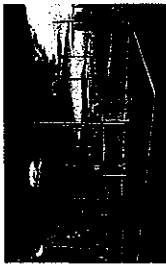

- Dodatkowo przy Zespole Szkół w Ćmińsku funkcjonuje kompleks sportowy „Moje boisko – Orlik 2012”. W skład w/w kompleksu wchodzi:
- boisko piłkarskie o wymiarach 30x62 m, z nawierzchnią z trawy syntetycznej, z drenażem wewnętrznym i ogrodzeniem,
  - boisko wielofunkcyjne przeznaczony do piłki siatkowej i koszykowej o wymiarach 19,1x32,1 m z nawierzchnią poliuretanową na podbudowie dynamicznej z drenażem wewnętrznym,
  - zaplecze sanitarno-szatniowe, z pomieszczeniami dla trenera, magazynem, 4 łazienkami, 4 szatniami, budynek wyposażony jest w instalację wodno-kanalizacyjną, wentylacyjną oraz instalację co i elektroenergetyczną.

Zdjęcie 2. Kompleks sportowy "Orlik" w Ćmińsku

Źródło: archiwum UG.

Ponadto boiska (w tym wielofunkcyjne) funkcjonują przy Zespole Szkół w Kostomłotach Drugich (miejsce zajęć szkolnych i pozaszkolnych, treningów i zawodów sportowych), przy Centrum Kulturalno-Sportowym w Kostomłotach Pierwszych, przy świetlicy wiejskiej w Przyjmito oraz świetlicy wiejskiej w Porzece.

Dzięki realizacji Projektu **Rozwój infrastruktury edukacyjnej wraz z wyposażeniem na terenie Gminy Miedziana Góra** współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 7.4 „Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020, Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich otrzymał nowe boisko wielofunkcyjne. Dotychczasowe, zniszczone boisko szkolne asfaltowe przekształcono w celu dostosowania go na wielofunkcyjne z możliwością gry w kosza, piłki ręcznej, siatkę i jako kort tenisowy. Zakupiono także mobilne miasteczka ruchu drogowego – dzieci uczą się jak bezpiecznie przechodzić przez ulicę, co oznacza sygnalizację świetlną przy przejeździe kolejowym, sprawdzają też swoje umiejętności jazdy na rowerze.

Zdjęcie 3. Boisko wielofunkcyjne przy ZS w Kostomłotach Drugich

Źródło: archiwum UG.

Przy Zespołach Szkół w Kostomłotach Drugich i Ćmińsku usytuowane są sale gimnastyczne, które wykorzystywane są zarówno w czasie zajęć szkolnych, jak i dodatkowych np. gimnastyka korekcyjna.

Zdjęcie 4. Centrum Kulturalno-Sportowe w Kostomłotach Pierwszych oraz plac zabaw w Miedzianej Górze

Funkcjonują plac zabaw w Miedzianej Górze (2 place), Ćmińsku Kościelnym i Ćmińsku Rządowym, Przyjmito, Porzece oraz przy placówkach edukacyjnych.

W miejscowościach Miedziana Góra, Tumlin-Wykień³, Przyjmito⁴ oraz Porzece funkcjonują napowietrzne siłownie plenerowe.

W roku 2017 w Bobrzy wykonano grill zewnętrzny – Strefa aktywnej integracji – dotacja w ramach Odnowa Wsi Świętokrzyskiej na 2017 rok Urzędu Marszałkowskiego.

Dodatkowo na terenie gminy zostały wytyczone i oznakowane trzy trasy narciarstwa biegowego w sołectwie Ciosowa oraz zbudowana stacja turystyczna w miejscowości Tumlin-Podgród.

Program dla Sołectw 2018 r– dotacja na doposażenie terenu rekreacyjnego w urządzenie siłowni zewnętrznej w Ćmińsku Kościelnym.

Na terenie Gminy Miedziana Góra działa 6 klubów sportowych:

- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Wieher” w Miedzianej Górze,
- Gminny Klub Sportowy „Gród Ćmińsk”,
- Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół w Kostomłotach Drugich,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Radość” przy Szkole Podstawowej w Porzece,
- Uczniowski Ludowy Klub Sportowy „Kaliber” Kostomłoty Drugie,
- Ludowy Uczniowski Katolicki Klub Sportowy Miedziana Góra.

Na koniec 2012 roku zrzeszonych w klubach było 268 członków, z czego ćwiczących w 9 sekcjach 254 osoby: 196 mężczyzn oraz 58 kobiet. Ponad 81% ćwiczących stanowią osoby do 18 roku życia.

Kluby „Wieher” oraz „Gród Ćmińsk” są klubami typowo piłkarskimi i biorą udział w rozgrywkach ligowych. Ludowy Uczniowski Katolicki Klub Sportowy Miedziana Góra prowadzi zajęcia szachowe dla najmłodszych mieszkańców gminy, którzy już w chwili obecnej osiągają sukcesy na arenie regionalnej oraz krajowej. ULKS „Kaliber” prowadzi zajęcia ze

³ Siłownia plenerowa przy świetlicy wiejskiej.

⁴ JW.

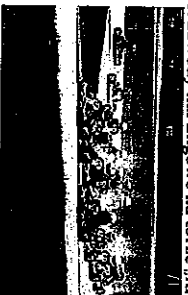
strzelectwa sportowego (pod koniec 2008r. przy Zespole Szkół w Kostomłotach Drugich swoją działalność rozpoczęła strzelnica sportowa), od początku swego istnienia zainteresowanie tą formą sportu przewyższało faktyczne możliwości strzelnicy, a treningi do chwili obecnej przyciągają rzesze chętnych.

Zdjęcie 5. Mecz piłki nożnej oraz zajęcia na strzelnicy sportowej

Pozostałe kluby są klubami funkcjonującymi przy gminnych jednostkach oświaty i rozwijają różne dyscypliny sportu. Ponadto aktywność fizyczną można uprawiać na zajęciach sportowych organizowanych przez ngo⁵ prowadzących świetlice wiejskie.

Dla sympatyków motorystyki Gmina Miedziana Góra oferuje Ośrodek Sportowo-Turystyczny "Moto-Raj". W jego skład wchodzi m.in. tor wyścigowy „Kielce”, motel, kemping, tor kartingowy, muzeum modeli samochodów oraz baza szkoleniowa dla ratownictwa drogowego. Odbywają się tu liczne imprezy motorystyczne, zloty i wyścigi samochodowe, z mistrzostwami Polski włącznie.

Zdjęcie 6. Zawody kartingowe na torze „Kielce”

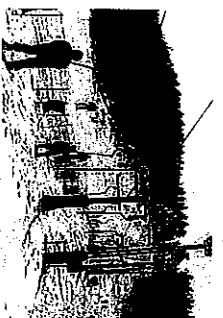

W miejscowości Turnin – Podgród czynne są dwa wyciągi orczykowe:

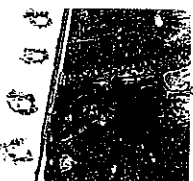
- krótki orczyk, długość trasy zjazdowej 300 m, różnica poziomów 79 m,
- teleskopowy, długość trasy zjazdowej 480 m, różnica poziomów 95 m.

Latem jest możliwość jazdy na nartorolkach oraz desce snowboardowej na kółkach (mountainbording).

Zdjęcie 7. Stok narciarski w miejscowości Turnin-Podgród

Źródło: archiwum UG.

Ponadto rokrocznie Gmina Miedziana Góra bierze udział w Europejskim Tygodniu Sportu dla Wszystkich – największej imprezie sportu masowego w Polsce. W 2014r. na terenie gminy odbyło się ponad 100 imprez. W 2009r. Gmina otrzymała wyróżnienie, w 2010r. została laureatem, zaś w 2014r. ponownie wyróżnienie za udział w w/w wydarzeniu.

Zdjęcie 8. Sporty motorowe w Gminie Miedziana Góra

Źródło: archiwum UG.

I.5. Mobilizacja społeczna

Kolejnym wysoce ważnym wskaźnikiem świadczącym o zaangażowaniu lokalnej społeczności w rozwój gminy jest liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Organizacje pozarządowe (dalej: ngo⁵) pełnią bardzo ważne funkcje w życiu lokalnych społeczności w tym dzieci i młodzieży szkolnej, są to funkcje zarówno społeczne, gospodarcze, jak i polityczne. W Gminie Miedziana Góra działają następujące organizacje pozarządowe⁵:

- Forum Inicjatyw Gospodarczych Gminy Miedziana Góra,
- Fundacja Świętokrzyska Społeczność,
- Fundacja „Radosna Izba”
- Fundacja „Europomost”
- Fundacja Duża Rodzina
- Gminny Klub Sportowy „Gród Ćmiński”,
- Gminny Ludowy Klub Sportowy „Wicher”,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Macierzanka”,
- Kolo Wędkarskie Fundament,
- Lokalna Grupa Działania „Dorzeze Bobrzy”,
- Ludowy Uczniowski Katolicki Klub Sportowy Miedziana Góra,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy „Radość” przy Szkole Podstawowej w Porzezu,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Bobrzy,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Ćmińsku,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Kostomłotach Drugich,
- Ochotnicza Straż Pożarna w Miedzianej Górze,
- Stowarzyszenie „Czysta Wreś”,
- Stowarzyszenie „Edukacja i Rozwój”,
- Stowarzyszenie „KEY – Kultura, Edukacja, Język”,
- Stowarzyszenie Przeciwdziałające Patologiom Społecznym „Zdrowy Turnin”,
- Stowarzyszenie Przeciwdziałające Patologiom Społecznym „Plusik”,
- Stowarzyszenie Rozwoju Sołectwa Kostomłoty Pierwsze „Przemienienie”,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Porzeze „Przyszłość”,
- Stowarzyszenie Spektum Możliwości,
- Stowarzyszenie Wsparcia Obywatelskiego „Jacy - Tacy”,

⁵ Dane Referatu Funduszy Strukturalnych i Rozwoju Gminy UG, stan na dzień grudzień 2015r.

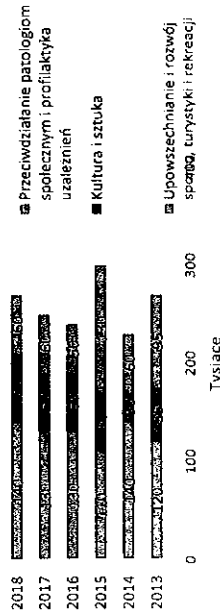
- Stowarzyszenie Aktywny Ćmińsk
- Stowarzyszenie Wspólny Cel
- Uczniowski Klub Sportowy przy Zespole Szkół w Kostomłotach Drugich,
- Uczniowski Klub Sportowy „Kaliber” Kostomłoty Drugie,
- Zespół „Bobrzanek” (grupa nieformalna),
- Stowarzyszenie Klub seniora Złote Łata,
- Stowarzyszenie Klub seniora OdNowa,
- Gminna Rada Działalności Pożytku Publicznego w Gminie Miedziana Góra.

Obszary funkcjonowania NGO's zaczynają się na organizacji życia społecznego mieszkańców, w tym szczególności czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz osób starszych wspieranie działań prorozwojowych, poprzez organizację życia kulturalnego, promocję gminy, propagowanie i organizowanie wychowania fizycznego, aż do działalności mającej na celu zapobieganie pożarom i udział w różnego rodzaju akcjach ratowniczych.

Podstawą współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi jest „Roczny program współpracy Gminy Miedziana Góra z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”, który wyznacza zasady współpracy. Dzięki współpracy samorządu z NGO's oraz okazywanej im pomocy, mieszkańcy gminy mają dostęp do szerokiej oferty kulturalnej, mogą zrzęcać się w zespołach folklorystycznych, kołach gospodyń wiejskich, korzystać ze świetlic oraz rozwijać swoje zainteresowania i pasje.

Ponizszy wykres przedstawia kwoty jakie gmina Miedziana Góra przeznaczała na przestrzeni ostatnich lat na realizację zadań zleconych na rzecz organizacji pozarządowych. Wyraźnie widać, iż liczba realizowanych zadań od 2013r są na bardzo zbliżonym poziomie.

Wykres 23. Kwoty wydatkowane przez Gminę na zadania zlecone w latach 2013-2016

Źródło: Opracowanie własne UG.

Zdjęcie 9. Festyn rodzinny na głównym placu Miedzianej Góry oraz festyn Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „PLUSIK”

Źródło: archiwum UG.

I.6. Pomoc społeczna

Zadania gminy w zakresie pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miedzianej Górze. W roku 2015 udzielono świadczeń 455 osobom w 301 rodzinach a w 2017 r już tylko 389 osobom w 272 rodzinach. Od 2007 roku systematycznie maleje liczba osób otrzymujących świadczenia pomocy społecznej.

Wykres 24. Świadczenia przyznane przez GOPS w latach 2007, 2010, 2013, 2015, 2016 i 2017

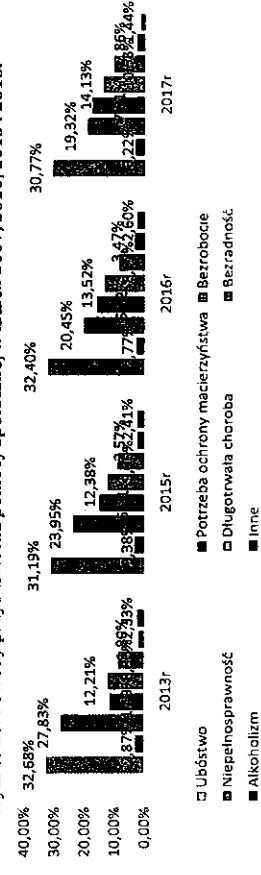

Źródło: Opracowanie własne UG na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Od paru lat główne powody przyznawania pomocy społecznej to ubóstwo oraz bezrobocie, na dalszych miejscach znajdują się niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba.

Powody pomocy społecznej	2010r	2013r	2015r	2016r	2017r
Ubóstwo	29,51%	32,68%	31,19%	32,40%	30,77%
Bezrobocie	0,53%	1,08%	0,96%	0,87%	0,72%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	2,83%	2,87%	3,38%	2,77%	3,22%
Bezrobocie	28,45%	27,83%	23,95%	20,45%	19,32%
Niepełnosprawność	11,31%	11,49%	15,11%	16,12%	17,71%
Długotrwała lub ciężka choroba	13,43%	12,21%	12,38%	13,52%	14,13%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	9,36%	8,80%	9,00%	8,67%	10,55%
Alkoholizm	2,12%	1,80%	2,57%	3,47%	2,86%
Tрудności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	0,88%	0,36%	0,96%	0,87%	0,18%
Zdarzenie losowe	0,71%	0,18%	0,16%	0,52%	0,18%
Sytuacja kryzysowa	0,71%	0,72%	0,32%	0,17%	0,00%
Sieroctwo	0,18%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Przemoc w rodzinie	0,00%	0,00%	0,00%	0,17%	0,36%
	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Wykres 25. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2007, 2010, 2013 i 2015.

Źródło: opracowanie własne UG na podstawie danych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej.

GOPS w Miedzianej Górze realizuje szereg działań i projektów, zarówno jako wnioskodawca, jak i jako partner, mających na celu poprawę sytuacji społeczno-bytowej mieszkańców gminy. Działania te zostały opisane w pkt II Planu...

Ponadto przy ośrodku funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie - budowa lokalnego systemu opieki i wsparcia dla rodziny i dziecka zgodnie z zapisami ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz koordynacja i wypracowanie standardów współpracy przedstawicieli różnych grup zawodowych i społecznych pracujących i zajmujących się problematyką przemocy. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele m.in. GOPS, GKRPA, Policji, Sądu Rejonowego w Kielcach, gminnych jednostek oświaty i służby zdrowia oraz organizacji pozarządowych.

W gminie funkcjonuje również Punkt informacyjno-konsultacyjny do spraw uzależnień i przemocy. W punkcie przyjmuje certyfikowany specjalista psychoterapii uzależnień.

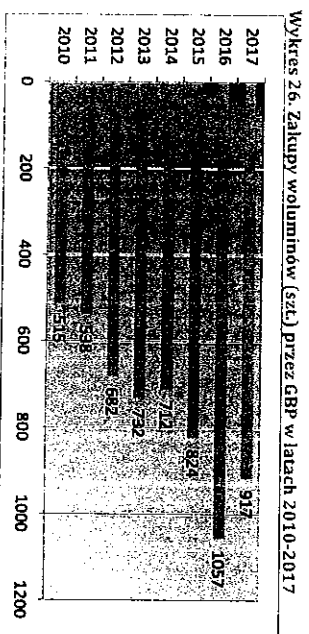
Ważnym wsparciem dla rodziny jest rządowy program „Rodzina 500+” jako systemowe i długofalowe wsparcie polskich rodzin. W 2017r.:

Liczba złożonych wniosków o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego	1246
Liczba świadczeń wychowawczych wypłaconych	15439
Liczba rodzin mających ustalone prawo do świadczenia wychowawczego	872

1.7. Gmina Biblioteka Publiczna w Miedzianej Górze

Gmina Biblioteka Publiczna w Miedzianej Górze mieści się w centrum miejscowości, która też jest centrum gminy. Biblioteka zajmuje trzy pomieszczenia (66 metrów²). Obiekt wymaga kapitalnego remontu. Biblioteki publiczne wyposażone są w 10 komputerów z dostępem do Internetu, z czego 6 są ogólnodostępne dla czytelników. Brak jest czytelni, zasadnym byłoby zwiększenie powierzchni lokalowej. Z kolei filia biblioteki w Ćmińsku zajmuje jedno pomieszczenie (60 metrów²) w budynku Ochotniczej Straży Pożarnej i wyposażona jest w jeden ogólnodostępny komputer z dostępem do Internetu.

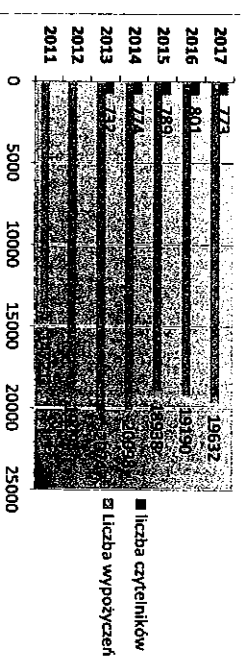
Według danych z 2016 r. w gminie Miedziana Góra działały 2 biblioteki i filie publiczne posiadające księgozbiór liczący 22.439 wolumenów. We wszystkich placówkach zatrudnionych było 4 pracowników.

Źródło: Opracowanie własne UG na podstawie danych Gminnej Biblioteki Publicznej w Miedzianej Górze.

Czytelniczo uległo wahaniom na przestrzeni ostatnich lat, tym niemniej jest systematycznie wzrost czytelnictwa od roku 2011, co wskazuje na zapotrzebowanie istnienia takiej instytucji. Na koniec 2014 roku sygnacja GBP prezentowała się następująco: księgozbiór biblioteki wynosił 21 829 woluminów, zarejestrowanych było 774 czytelników, w tym 268 dzieci do lat 15. Natomiast na koniec 2015r. z biblioteki korzystało 789 osoby natomiast w 2017 r. bibliotekę odwiedziło 773, jednak mimo to jest to stan potównywały zarówno z rokiem 2014 i 2013 czy 2015. W zasadzie oprócz roku 2017 utrzymuje się tendencja rosnąca. Posiadany księgozbiór jest ciągle uzupełniany, na koniec 2015r. biblioteka posiadała 21 788 wolumenów.

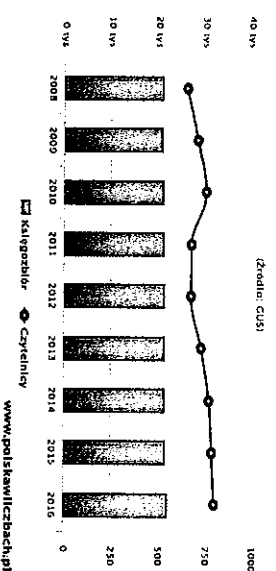
Wykres 2.7. Stosunek liczby zarejestrowanych czytelników biblioteki do liczby wypożyczeń.

Źródło: Opracowanie własne UG na podstawie danych Gminnej Biblioteki Publicznej.

Gmina Biblioteka Publiczna oprócz obsługi bibliotecznej oraz propagowania i popularyzacji czytelnictwa, organizuje wiele imprez oraz wydarzeń artystycznych i kulturalnych skierowanych do mieszkańców gminy w tym zwłaszcza do dzieci i młodzieży. Są to m.in. imprezy karnawałowe, dzień dziecka, spotkania autorskie z pisarzami, spotkania z przedstawicielami Policji, warsztaty pisarskie, przedstawienia teatralne. Wiele z tych wydarzeń ma charakter cykliczny np. „Cała Polska czyta dzieciom” oraz „Narodowe czytanie”.

Wykres 2.8. Biblioteki publiczne - księgozbiór i czytelnicy w latach 2008 - 2016

1.8. Oświata w finansach Gminy

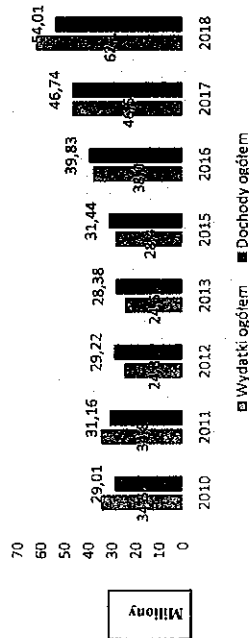
Art. 7, pkt 1 Ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym - organem prowadzącym dla wszystkich jednostek oświatowych z terenu gminy jest Gmina Miedziana Góra - jedno z podstawowych zadań gminy, która sprawuje nadzór nad szkołami w zakresie spraw administracyjno-finansowych poprzez swoje jednostki tj. Zespół Szkół w Koszminach Drugich, Szkołę Podstawową w Ćmińsku i Szkołę Podstawową w Porzeczu. Za całokształt nadzoru pedagogicznego odpowiada z kolei Kuratorium Oświaty w Kielcach. Polega on między innymi na

ocenie stanu, efektów i warunków pracy dydaktycznej, działalności wychowawczej oraz opiekuńczej. Za bieżące funkcjonowanie placówki odpowiada dyrektor szkoły. Sprawuje on opiekę nad dziećmi i młodzieżą w procesie dydaktycznym i wychowawczym w swojej placówce. Jest bezpośrednim przełożonym wszystkich pracowników oraz odpowiada za realizację planu finansowego.

Na terenie Gminy Miedziana Góra dotychczas nie została zamknięta żadna placówka oświatowa. Wręcz przeciwnie baza dydaktyczna ze względu na wzrastające potrzeby ciągle jest rozbudowywana.

Sprawność oraz jakość podejmowanych przez władze samorządowe działań jest w bardzo dużej mierze zależna od dostępności środków finansowych jakimi dysponuje budżet gminy. Dochody oraz wydatki gminy na przestrzenie ostatnich kilku lat przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 29. Dochody i wydatki ogółem budżetu Gminy Miedziana Góra w latach 2010-2018

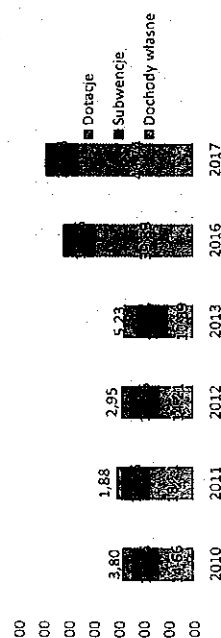
Źródło: opracowanie własne UG.

W latach 2012-2015 gmina wypracowała znaczną nadwyżkę budżetową. Wydatki równe dochodom wypracowano w 2017r. natomiast zaplanowane wydatki inwestycyjne w roku 2018 przewyższają dochody w związku ze wzmocnionymi inwestycjami realizowanymi w tym okresie oraz z kredytami i pożyczkami zaciągniętymi do ich realizacji (wkład własny do projektów unijnych).

W wydatkach ponoszonych przez Gminę związanych z finansowaniem oświaty, oprócz kosztów utrzymania placówek oraz wynagrodzeń dla personelu, mieszczą się również koszty przeprowadzenia bieżących remontów czy napraw oraz stypendiów dla uczniów. Jak wspomniano wcześniej, część tych kosztów pokrywa subwencja oświatowa otrzymywana od państwa.

Z kolei dochody Gminy ze względu na źródło pochodzenia przedstawia poniższy wykres. Od 2011r. do 2016 widoczny jest spadek dochodów własnych gminy, przy jednocześnie prawie stałym poziomie subwencji, który nie równoważy spadku dochodów. Znaczny wzrost dochodów jest od 2016r.

Wykres 30. Dochody ogółem Gminy Miedziana Góra w latach 2010-2017 (mln zł)

Źródło: opracowanie własne UG.

Najistotniejszym źródłem finansowania wydatków publicznych na oświatę i wychowanie w Polsce jest część oświatowa subwencji ogólnej.

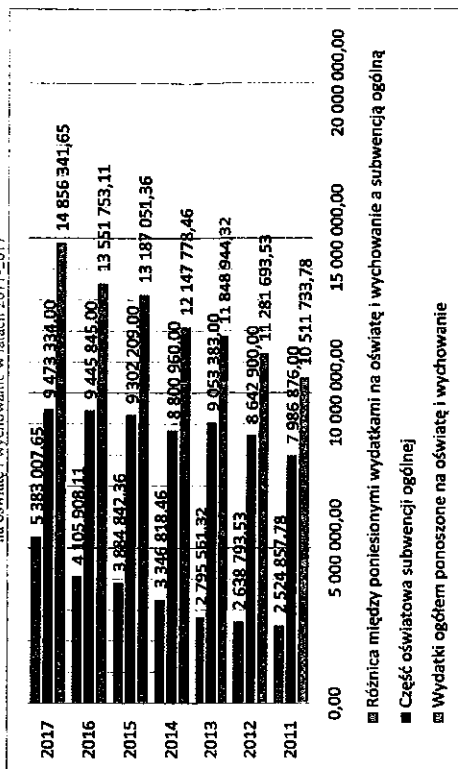
Jednak wysokość subwencji oświatowej od lat jest niewystarczająca i gmina musi dopłacać do utrzymania szkół czerpiąc ze środków własnych, co odrywa się kosztem innych zadań. Według informacji Rady Ministrów o wykonaniu budżetów jednostek samorządu terytorialnego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2012 roku, aż 92% samorządów nie równoważyło przy pomocy pieniędzy otrzymywanych z budżetu państwa bieżących wydatków oświatowych. Nie inaczej sytuacja wygląda w Gminie Miedziana Góra.

Tabela 11: Udział części oświatowej subwencji ogólnej w wydatkach ponoszonych przez Gminę Miedziana Góra na oświatę i wychowanie w latach 2011-2017

	Rok 2011	Rok 2012	Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017
Część oświatowa subwencji ogólnej	7 986 876	8 642 900	9 053 383	8 800 960	9 302 209	9 445 845	9 473 334
Różnica między poniesionymi wydatkami na oś. i wychowanie a subwencją ogólną	2 524 857,78	2 638 793,53	2 795 551,32	3 346 618,46	3 884 842,36	4 105 906,11	5 383 007,65
Wydatki ponieszone na oświatę i wychowanie (razem)	10 511 733,78	11 281 693	11 848 934,22	12 147 578,46	13 187 051,36	13 551 753,11	14 856 341,65

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Wykres 31. Udział części oświatowej subwencji ogólnej w wydatkach ponoszonych przez Gminę Miedziana Góra na oświatę i wychowanie w latach 2011-2017

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych UG.

Wydatki na oświatę stanowią dużą część budżetu większości gmin województwa świętokrzyskiego. W latach 2008-2014 w Gminie Miedziana Góra w przeliczeniu na liczbę mieszkańców wydatki te były zdecydowanie niższe niż w przypadku średniej dla powiatu staszowskiego, województwa świętokrzyskiego czy też kraju.

1.9. Zakres pomocy dla uczniów ze strony Gminy

Gmina Miedziana Góra wspiera dzieci i młodzież poprzez:

- ❖ finansowanie dożywiania
- ❖ dowóz uczniów do placówek
- ❖ stypendia socjalne

1.9.1. Dożywianie

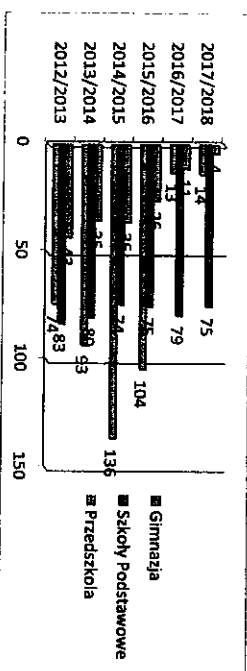
Posiłki oferowane w ramach dożywiania są dwudaniowe. Zespół Szkół w Kosmostłach Drugich jak i Zespół Szkół w Cmińsku posiadają własne zaplecze kuchenne, gdzie posiłki są przygotowywane i rozdzielane. Przedstawione w Porzezu nie dysponuje zapleczem kuchennym, posiłki przygotowują firmy cateringowe, które dowożą gotowe posiłki. Natomiast obiady dla szkoły podstawowej w Porzezu są przywożone z Zespołu Szkół w Cmińsku.

Tabela 12. Liczba dzieci korzystających z programu dożywiania – stan na 30.06.2018r.

	2011/2012	2012/2013	2013/2014	2014/2015	2015/2016	2016/2017	2017/2018
SP Porzezu	36	34	35	33	34	38	39
SP w Kosmostłach	39	31	29	26	27	22	18
Drugich	15	18	16	15	14	19	18
SP w Cmińsku	25	23	16	19	15	6	1
Gimnazjum w Kosmostłach							
Gimnazjum w Drugich	14	20	19	17	11	5	3
Razem	129	126	115	110	101	90	79

Wg powyższych danych wywnioskować można, iż dożywianiem objęta jest różnicowana liczba uczniów. Najwięcej dzieci i młodzieży z tej formy pomocy skorzystało w roku szkolnym 2014/2015. Dane te zaprezentowano na poniższym wykresie.

Wykres 32. Udział części dzieci korzystających z programu dożywiania – stan na 30.06.2018r.

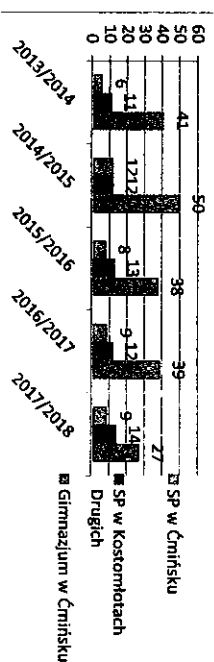

W celu promocji zdrowia i świadomości ekologicznej, placówki biorą czynny udział w takich projektach, jak: „Warzywa i owoce w szkole”, czy „Szklanka mleka”.

1.9.2. Dowóz uczniów

Zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty Gmina zapewnia uczniom bezpłatny dowóz do szkoły, jeżeli ich droga z domu do szkoły przekracza określone przepisy kilometry. Gmina Miedziana Góra zapewnia bezpłatny transport i opiekę w czasie dowozu i odwozu wszystkim potrzebującym uczniom. Liczba uczniów dowożonych do placówek jest zróżnicowana. Szczegółowe dane zawiera poniższy wykres. Najwięcej uczniów korzystających z dowozu to osoby uczęszczające do gimnazjum w Cmińsku. Tej formy pomocy natomiast nie korzystają w ogóle uczniowie SP w Porzezu oraz gimnazjaliści z Kosmostłach Drugich.

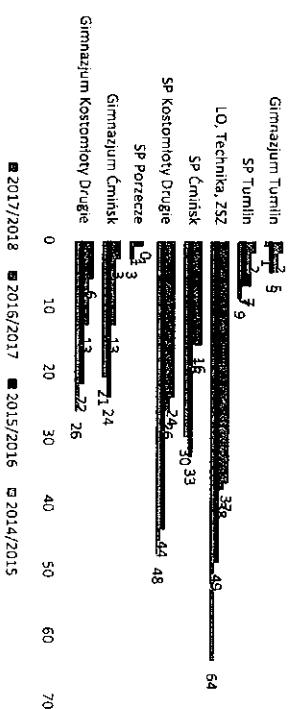
Wykres 33. Liczba dzieci korzystających z dowozu do placówek oświatowych

1.9.3. Stypendia socjalne

W gminie realizowany jest program stypendialny dla uczniów, gwarantujący największym pomoc przy zakupie podręczników oraz przedmiotów ściśle związanych z edukacją, którzy spełniają kryteria dochodowe zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Wykres 34. Liczba przyznanych stypendiów socjalnych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Miedziana Góra z podziałem na lata szkolne wg poszczególnych etapów nauki..

W roku szkolnym 2015/2016 stypendia socjalne wypłacono 185 uczniom, w tym 85 uczniom szkół podstawowych i 51 uczniom gimnazjum. Podobnie w roku szkolnym 2014/2015 stypendia socjalne wypłacono 202 uczniom: 90 uczniom szkół podstawowych i 48 uczniom gimnazjum. Natomiast w roku szkolnym 2017/2018 już decydowanie mniej bo tylko 90 uczniom, w tym 42 uczniom szkół podstawowych i 11 uczniom gimnazjum.

1.9.4. Inne formy pomocy

W miarę swoich możliwości szkoły jak i gmina wspierają ofertę zajęć pozalekcyjnych (rozwiązujących i wyrównawczych): kółka przedmiotowe oraz kółka zainteresowań teatralnych i zespołu tanca, zajęć sportowych i rekreacyjnych, wyjazdy na basen, teatr, kino, filharmonia, plener malarski, zielone szkoły). Przy szkołach prowadzone są świetlice oraz wydawane posiłki. Realizowane są też projekty w ramach środków zewnętrznych. Co roku organizowane są liczne imprezy szkolne i środowiskowe. W szkole prowadzone są też liczne akcje charytatywne: Góra Grosza, „Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy”, zbiórka zabawek dla dzieci, kiermasz świąteczny. Dział koła harcerskiego jak i prowadzona jest wymiana międzybranżowa młodzieży, czy akcje „Tydzień sportu”. Znaczące są dorobki szkół w konkursach przedmiotowych i interdyscyplinarnych oraz zawodach sportowych na szczeblu gminy, powiatu i województwa.

II. Zrealizowane projekty na rzecz rozwoju edukacji

Gmina Miedziana Góra realizuje szereg działań i inwestycji związanych ze sferą oświaty, edukacji i wychowania dzieci i młodzieży. Staramy się obejmować w sposób zrównoważony wszystkie grupy wiekowe dzieci i młodzieży z naszych placówek oświatowych, tak dla klas I-III poprzez IV-VI jak i w szkoły gimnazjalne. W ramach umińnych projektów przeprowadzono wiele zajęć z programu nauczania szkolnego jak i zajęć pozalekcyjnych czy organizacji czasu wolnego. Przykładowe/wybrane projekty:

❖ Rozwój infrastruktury edukacyjnej wraz z wyposażeniem na terenie Gminy Miedziana Góra - RPO WŚ 2014-2020.

Projekt współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 7.4 „Rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej” Osi 7 „Sprawne usługi publiczne” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 – termin realizacji 31.12.2018r.

Celem projektu jest poprawa dostępności infrastruktury szkół (Kostomłoty Drugie, Ćmińsk, Porzecz) z terenu Gminy Miedziana Góra.

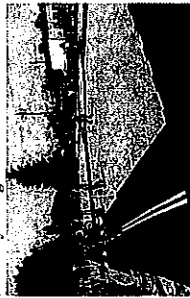
Zakres inwestycji obejmuje:

- wyposażenie dydaktyczne, pomoce naukowe i sprzęt sportowy do 3 szkół podstawowych,
- wyposażenie multimedialne do 3 szkół, w tym komputery stacjonarne i laptopy,
- zakup mebli do 2 szkół podstawowych,
- zakup mobilnego miasteczka ruchu drogowego,
- remont sali gimnastycznej w Kostomłotach Drugich – demontaż i montaż nowych urządzeń (siatek, piłkochwyty, koszy podwieszanych),
- remont boiska szkolnego w Kostomłotach Drugich – modernizacja piłkochwyty za bramkami,
- remont boiska szkolnego asfaltowego w Kostomłotach Drugich – na wielofunkcyjne z wyposażeniem tj. bramki, siatki, kosze, piłkochwyty itp., do gry w kosza, piłki ręcznej, siatkę i kort tenisowy – poprzez wymianę podbudowy, wykonanie nowej nawierzchni i ogrodzenia systemowego boiska,
- remont 2 łazienek i 2 szatni przy sali gimnastycznej (po jednej dziewcząt i chłopców) oraz 6 łazienek na terenie szkoły podstawowej (3 dziewcząt i 3 chłopców) w Kostomłotach Drugich – z dostosowaniem dla os. niepełnosprawnych.

Planowane efekty: projekt przysłuży się rozwijaniu kompetencji kluczowych, które stanowią fundament dla dalszego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności.

Wartość projektu 968 985,41 zł. Wkład Funduszy Europejskich: 726 739,06 zł. Wkład własny Gminy Miedziana Góra: 242 246,35 zł.

Zdjęcie 10. Kostomłoty Drugie

❖ Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Miedziana Góra - RPO WŚ 2014-2020.

Projekt współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 6.1 - „Efektywność energetyczna w sektorze publicznym - ZIT KOF”, Osi 6 – Rozwój miast Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Łączny koszt całego projektu to 9 mln 897 tys. zł, a wartość pozyskanej dotacji - ponad 8 mln zł (w tym 7 447 128,95 zł z UE tj. 85% kosztów kwalifikalnych).

Wyremontowane zostaną 4 obiekty użyteczności publicznej na terenie Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego w Gminie Miedziana Góra tj. budynki: Zespołu Szkół w Kostomłotach Drugich, Szkoły Podstawowej w Ćmińsku, Szkoły Podstawowej w Porzecz oraz Samorządowego Ośrodka Zdrowia w Kostomłotach Drugich.

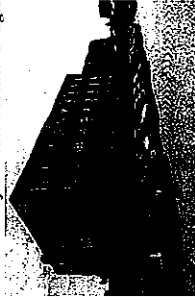
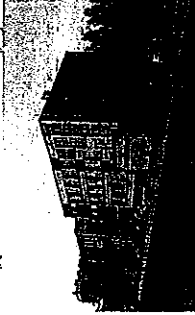
Głównym zamierzeniem projektu jest poprawa i zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez realizację prac polegających na termomodernizacji wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w postaci m.in. montażu instalacji fotowoltaicznej dla budynków. Zakres prac zaplanowany do realizacji obejmuje między innymi wymianę stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych i stropodachów. W ramach wykonania modernizacji instalacji c.o. i c.w.u. zostaną wymienione rury, grzejniki, wentylacja mechaniczna. Ponadto zostanie zamontowany system zarządzania energią: zawory regulacyjne, termostaty, czujniki temperatury, regulatory oraz liczniki ciepła.

W ramach środków własnych Gmina planuje modernizację instalacji wodociagowych, remont instalacji elektrycznej - te zadania będą finansowane jednak ze środków własnych gminy, gdyż na takie prace nie można było otrzymać dotacji.

Planuje się że projekt będzie realizowany przez okres 3 lat – do 2020 roku

Dzięki realizacji projektu zmieni się nie tylko wygląd zewnętrzny budynków na bardziej estetyczny, ale również spadną koszty eksploatacji, szczególnie w zakresie zakupu opału i zużycia energii elektrycznej. Inwestycja wpłynie również korzystnie na środowisko naturalne poprzez zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

Zdjęcie 11. Termomodernizacja placówki oświatowej w Kostomłotach Drugich

❖ Rozbudowa Kompleksu Obiektów Edukacyjnych w Kostomłotach II o budynek przedszkola - RPO WŚ 2007-2013.

Zdjęcie 12. Budynek przedszkola w Kostomłotach Drugich wraz z placem zabaw

Os priorytetowa 5. Wzrost jakości infrastruktury społecznej oraz inwestycje w dziedzictwo kulturowe, turystykę i sport Działanie 5.2 Podniesienie jakości usług publicznych poprzez wspieranie placówek edukacyjnych i kulturalnych regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2007 – 2013

❖ (do)ROBOTY - RPO WŚ 2014-2020 – Europejski Fundusz Społeczny.

Projekt realizowany w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z Osi Priorytetowej 8 – Rozwój edukacji i aktywne społeczeństwo, Poddziałanie 8.3.4 Rozwój szkolnictwa ponadpodstawowego w budowaniu kompetencji kluczowych.

Celem projektu jest budowanie i rozwinięcie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw, a także ulepszanie zainteresowań 358 uczniów i uczennic z Gimnazjum w Ćmińsku i Gimnazjum w Kostomłotach Drugich prowadzonych przez Gminę Miedziana Góra, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez organizowanie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć dodatkowych, doradztwa edukacyjno-zawodowego, prowadzonych z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania i nowoczesnych narzędzi edukacyjnych.

Dzięki dofinansowaniu w wysokości 431,477,93zł możliwe jest objęcie działaniami projektowymi 358 uczniów i uczennic obecnych klas VII i VIII SP oraz I - III Gimnazjum z terenu Gminy Miedziana Góra oraz 30 nauczycieli pracujących w tych placówkach oświatowych.

W ramach projektu uczniowie biorą udział w różnych zajęciach wyrównawczych i rozwijających, dzięki czemu nabeżdą kompetencje kluczowe niezbędne na rynku pracy: matematyczne i podstawowe kompetencje naukowo-techniczne, porozumiewanie się w j. obcym, umiejętności uczenia się, kompetencje społeczne, informacyjne, innowacyjność i przedsiębiorczość. Dodatkowo uczestnicy projektu wezmą udział w konsultacjach z doradztwa edukacyjno-zawodowego a także w wyjazdach edukacyjnych.

Łącznie zaplanowanych zostało 2724 godz. zajęć (1104 godz. zajęć wyrównawczych i 1620 godz. kół rozwijających).

Dzięki projektowi do szkół trafi także nowoczesne wyposażenie m.in. komputery, kserokopiarki, mikroskopy oraz pomoce dydaktyczne - edukacyjne do realizacji zajęć i warsztatów.

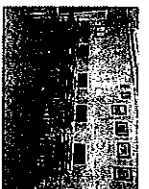
W SP w Ćmińsku powstała automatyczna stacja meteorologiczna, wyposażona w podstawowe przyrządy pomiarowe: termometry, barometry, higrometry, deszczomierz, termometr i kombinaster głębokowy, wiatromierz termohigrometr, miernik natężenia dźwięku oraz bezprzewodową stację pogody. Z tej formy zajęć skorzystają wszyscy uczniowie szkół z terenu Gminy Miedziana Góra.

Zarówno w Gimnazjum w Ćmińsku jak i w Kostomłotach zostanie utworzony Szkolny Punkt Informacji i Karier.

W ramach Projektu utworzono i doposażono dwie pracownie interdyscyplinarne: w Kostomłotach Drugich (przyrodnicza) oraz pracownia informatyczna TIK w Ćmińsku. Obie będą wykorzystywane przez uczniów szkół do zajęć dodatkowych.

Zdjęcie 13. Realizacja projektu (do)ROBOTY.

❖ Porzeczce - Nasza droga do sukcesu. Kompetencje kluczowe oraz metoda eksperymentu w SP w Porzeczce - RPO WŚ 2014-2020 – Europejski Fundusz Społeczny.

Celem głównym projektu jest budowanie i rozwijanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw a także ulepszanie zainteresowań 44 (20DZ, 24 CH) uczniów ze Szkoły Podstawowej w Porzeczce, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez organizowanie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć dodatkowych prowadzonych z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania i nowoczesnych narzędzi edukacyjnych. W ramach projektu wsparciem zostaną objęte grupy, które uczą się, pracują lub zamieszkują na obszarze Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego oraz instytucja, która ma na tym terenie swoją siedzibę tj.: uczniowie i nauczyciele SP w Porzeczce oraz sama Szkoła Podstawowa. **Wartość projektu:** 208 486,25 PLN (w tym 21 200,00 wkład własny Gminy Miedziana Góra oraz 10 072,94 PLN dotacja celowa z budżetu krajowego). **Wkład Funduszy Europejskich:** 177 213,31 PLN

❖ Projekt „Indywidualizacja nauczania i wychowania Klas I-III w Gminie Miedziana Góra” -POKL -85% dotacji z UE, 15% b.państwa. 162813,21zł na działania edukacyjno-wychowawczo-profilaktyczne - skierowany był do uczniów szkół podstawowych. Objęto 564 uczniów, które skorzystały z dodatkowych zajęć z zakresu matematyczno-przyrodniczego, przyswajania tekstu, czytania i pisanie oraz zajęcia logopedyczne i z gminy/ki korekcyjnej. Zakupiono gry dydaktyczne, tablice edukacyjne, oprogramowanie informatyczne, pakiet do korygowania dysfunkcji i dyslamonii rozwojowych, tenazer elipsy i magnetyczny, rowery stacjonarne i lustro korekcyjne.

Zdjęcie 14. Zajęcia w ramach projektu

❖ W ramach projektu „Kolumbowie – odkrywcy świata” POKL -848740zł w tym 85% z UE i 15% b.państwa na zajęcia wyrównawcze i rozwijające skierowane do 464 uczniów klas IV-VI szkół podstawowych, organizowane były m.in. zajęcia: kół informatyczne, j. angielski i polski, kół matematyczno-przyrodnicze, zajęcia teatralno-muzyczne, kurs szybkiego czytania i zapamiętywania, doradztwo zawodowe, zajęcia z „Savoir vivre”, warsztaty jak pokonać stres/agresję? Oprócz w/w zajęć odbyły się wycieczki do teatru/filharmonii/kina, plenery malarskie, obozy narciarskie, zielony szkoły, wyjeżdża na basen

Zdjęcie 15. Działania w ramach projektu

Źródło: archiwum UG.

- ❖ Projekt „Nowe perspektywy” POKL dla 396 ucz. gimnazjalnych, wartość 654360zł - 85% dotacji UE i 15% b.państwa na rozwój kompetencji kluczowych z ukierunkowaniem na poprawę wyników nauczania gimnazjalistów a to dzięki objęciu ich pozalekcyjnym oraz ogólnorozwojowym wsparciem edukacyjnym poprzez zajęcia dziennikarskie, z języka angielskiego, matematyki, biologii, chemii, fizyki, geografii, zajęcia szachowe w których odnosimy sukcesy na szczeblu już ogólnopolskim, z doradztwa zawodowego, plastycznych, nauki gry na gitarze czy wyjazdy do kina, teatru, filharmonii, w Polskie Parki Krajobrazowe, na basen. Dodatkowo na każde zajęcia zostały zakupione odpowiednie pomoce naukowe i dydaktyczne, w tym powstała i pracownia językowa na 24 stanowiska.

Zdjęcie 16. Działania w ramach projektu

Źródło: archiwum UG.

- ❖ W ramach projektu **Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu** POIG 2007-2013 - 299848,99zł - 85% z UE i 15% b.państwa -przekazaliśmy bezpłatnie 30 zestawów komputerowych przenośnych z drukarkami wraz z siecią internetową dla naszych mieszkańców: uzdolnionych dzieci oraz młodzieży pochodzącej z rodzin o trudnej sytuacji materialnej. Dodatkowo każda z gminnych szkół otrzymała zestaw składający się z 8 komputerów. Dostęp do darmowego Internetu umożliwiła zdobywanie dodatkowej wiedzy, a także nawiązywanie kontaktów z ludźmi o podobnych zainteresowaniach, czy profilach działalności gospodarczej i społecznej.

Zdjęcie 17. Prezentacja projektu

Źródło: archiwum UG.

- Comenius program współpracy i wymiany międzynarodowej- dla uczniów Gimnazjum realizowany był z Finskim partnerem Lyseotien Koulu w Sonkajärvi program pod hasłem „The Sounds of Europe” (Dźwięki Europy)- 23 uczniów gimnazjum przebywało 10 dni w Finlandii.

Zdjęcie 18. Prezentacja projektu

Projekt miał za zadanie zwiększyć zainteresowanie uczniów nauką języków obcych, nowoczesnymi technologiami i innymi kulturami poprzez muzykę jako wspólne zainteresowanie wielu osób. Jego głównym motywem był „dźwięk”, który łączy w sobie wiele dyscyplin i zachęca do koleracji przedmiotowej. Uczestnicy projektu poszerzyli swoją wiedzę na temat różnych aspektów dźwięku, jego roli w przeszłości, teraźniejszości i przyszłości. Rozwijając umiejętności planowania i organizowania korzystając z różnych źródeł informacji i nowych technologii, tj. nagrywanie filmów, prezentacje multimedialne i pracę z tablicami multimedialnymi. Nowe elementy wprowadzane były do programów nauczania. Projekt promuje tolerancję wobec innych kultur i narodów, uczniowie uczyli się na temat krajów partnerskich. Uczniowie i nauczyciele pracujący w projekcie rozwinęli swoją kompetencję językową poprzez komunikację ze szkołą partnerską poprzez e-mail, spotkania projektowe i prezentacje. Uczniowie zorganizowali koncerty, prezentacje graficzne, materiały multimedialne, publikacje trójjęzyczny śpiewnik. Kwota dofinansowania dla szkoły: 30000 złotych.

- ❖ Projekt realizowany na podstawie umowy z Narodową Agencją Programu Erasmus+, „Try Walking In My Shoes” - to projekt realizowany przez Zespół Szkół w Cmińsku, współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego – Partnerstwo Strategiczne na rzecz edukacji szkolnej: Współpraca Szkół. Projekt realizowany od 01.09.2014 do 31.08.2016, zakładał współpracę ze szkołami w Turcji, Hiszpanii, Słowenii, Czechach. Zespół Szkół w Cmińsku jest koordynatorem całego projektu. Wartość uzyskanych środków finansowych to 115 000 euro.

Zdjęcie 19. Działania w ramach projektu

- ❖ Gmina Miedziana Góra jest partnerem w projekcie e-świętokrzyskie, którego złożeniem jest rozbudowa infrastruktury informatycznej.
- ❖ Budowa kompleksu sportowego "Moje boisko – Orlik 2012" - Ministerstwo Sportu i Turystyki, Województwo Świętokrzyskie, Program "Moje boisko Orlik 2012"

- ❖ „Kształtowanie Centrum Wsi Porzecz - Budowa świetlicy wiejskiej, boiska wielofunkcyjnego z trybunami, placu wielofunkcyjnego, ciągów komunikacyjnych i ogrodzenia” - PROW na lata 2007-2013

Zdjęcie 20. Plac Miasteczko Ruchu przy SP w Porzeżu

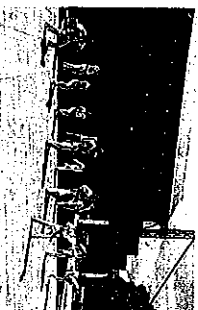
- ❖ W ramach programu wieloletniego - „*Narodowy Program Rozwoju Cyflicznicwa*” - *Priorytet 3* Gmina Międzyana Góra otrzymała w 2016r wsparcie finansowe na zakup książek do bibliotek szkolnych w wysokości 30.480,00zł.

- ❖ Na terenie Gminy Międzyana Góra dodatkowe zajęcia dla dzieci i młodzieży realizowane są w świetlicach i klubach np. w:

- 1) w świetlicy OSP w Bobrzy,
- 2) w świetlicy Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „PLUSIK” w Kostomłotach Drugich,
- 3) w świetlicy wiejskiej w Tumlinie, Stowarzyszenie Przeciwdziałające Patologiom Społecznym „Zdrowy Tumlin”
- 4) w Centrum Kulturolno- Sportowym w Kostomłotach Pierwszych, klub „Wolna Strzela”,
- 5) w świetlicy OSP w Międzyanej Górze przy współpracy z zespołem KGW Macierzanka,
- 6) w Ośrodku Sportów Masowych w Cmińsku

Poza szkołami prowadzone są innego rodzaju działalności pozaszkolnej wszechstronnie rozumianej tj: organizacja konkursów historycznych, festynów i imprez sportowych, min. Tydzień sportu organizowany wspólnie z Urzędem Gminy. Organizacja: ferie z dziećmi, tury czwartek, cotygodniowe (weekendowe) spotkania w świetlicy, nauka wykonywania ozdób przez dzieci i dorosłych (rękodzieło), prace plastyczne, festyny sportowe, wakacje w świetlicy, Mikolajki, organizacja uroczystości państwowych, prowadzenie grup sportowo – pozamiatczych, spotkania autorskie w bibliotece.

Zdjęcie 21. Zajęcia dla młodzieży w świetlicy OSP w Międzyanej Górze oraz pokaz sztuki walki karate w wykonaniu młodych adeptów tej dyscypliny sportu

- ❖ Bogata jest także oferta zajęć pozalekcyjnych, m.in.: liczne koła przedmiotowe oraz koła zainteresowań, w tym teatralne i taneczne, zajęcia sportowe i rekreacyjne, wyjazdy na basen, wyjścia do teatru, kina, filharmonii, plenery malarskie, zimowa szkoła, jazda konne, nauka gry na instrumentach, kurs szybkiego czytania i zapamiętywania, droga do kariery (doradztwo zawodowe, savoir vivre, radzenie sobie ze stresem oraz agresją).

Co roku w szkołach organizowane są liczne imprezy szkolne i środowiskowe, prowadzone są też liczne akcje charytatywne: Góra Grosza, „Wielka Orlęska Świątecznej Pomocy”, zbiórka zabawek dla dzieci, kiermasze świąteczne. Ponadto działa kóło harcerskie, jak i prowadzona jest wymiana międzynarodowa młodzieży, czy akcje „Tydzień sportu”. Znaczące są dorobki szkół w konkursach przedmiotowych i interdyscyplinarnych oraz zawodach sportowych na szczeblu gminy, powiatu i województwa. Szkoły czynnie uczestniczą w życiu społeczności lokalnej i współdziałają z Kołami Gospodyń Wiejskich przy realizacji różnego rodzaju imprez okolicznościowych.

Zdjęcie 22. Kóło zainteresowań Zajęcia teatralno-muzyczne Kóło teatralne - język angielski

Zdjęcie 22. Kóło zainteresowań Zajęcia teatralno-muzyczne Kóło teatralne - język angielski

- ❖ Dodatkowo działania gminy wspierane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Międzyanej Górze, który realizuje szereg działań i projektów, zarówno jako wnioskodawca i jako partner, mających na celu poprawę sytuacji społeczno-bytowej mieszkańców gminy. m.in.: projekt systemowy pn. „Czas na aktywność w Gminie Międzyana Góra”, realizowany od 2009r. do 2014r. (aktywizacja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych – Klientów pomocy społecznej), projekt „Wspieranie środowiska osób niepełnosprawnych z terenów wiejskich i małomiasteczkowych”, 2014r. (pomoc osobom niepełnosprawnym w znalezieniu i utrzymaniu zatrudnienia na rynku pracy oraz zdobywaniu nowych umiejętności i kwalifikacji), program „Asystent rodziny i koordynator pieczy zastępczej”, 2013r.–2014r. (program MPiPS, wsparcie rodzin przyszywających trudności opiekunów wychowawczych), program „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”, 2007r.–2013r. oraz 2014r.–2020r. (ograniczenie niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji), projekt „Powiat kielecki przyjazny dla mieszkańców w ograniczeniu skutków niepełnosprawności”, realizowany w latach 2011r.–2014r. (zabiegi rehabilitacyjne, badana, wyroczanie sprzętu do rehabilitacji domowej z Powiatowego Centrum Usług Medycznych w Kielcach oraz dowóz beneficjentów z terenu gminy na zabiegi rehabilitacyjne).
- ❖ Budowa ośrodków sportowych w Kostomłotach II oraz w Cmińsku RPOW'S 2007-2013.

Szeroki zakres zrealizowanych działań wzbogacił ofertę zajęć i uatrakcyjnił sposób ich prowadzenia, przy czym należy się tym samym do rozwoju naszej młodzieży.

Wiecej informacji o projektach na stronach: www.miedziana-gora.pl, www.zskosmoloty.szkolnastrona.pl, www.zs-cmisk.pl, www.szkolaporzeczce.edupage.org

III. Baza oświatowa na terenie Gminy Miedziana Góra

Organ prowadzący większość placówek – Gmina Miedziana Góra wypełnia swoje zadania w zakresie zarządzania jednostkami zgodnie z Ustawą z dnia 8.III.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1875 z późn. zm.). Nadzór pedagogiczny nad placówkami sprawuje Świętokrzyski Kurator Oświaty.

W związku z reformą edukacji Rada Gminy w Miedzianej Górze przyjęła uchwałę w sprawie dostosowania sieci szkół podstawowych i gimnazjów do nowego ustroju szkolnego. W związku ze wskazaną uchwałą zachowano dotychczasową sieć szkół i ich obwodów oraz wprowadza zmiany, które wynikają z ustawy, tj. do dotychczasowych gimnazjów, poczynając od roku szkolnego 2017/2018 nie przeprowadza się naboru, a gimnazja zakończone działalnością z końcem roku szkolnego 2018/2019. W dodatku gmina ma obowiązek zapewnienia miejsca w przedszkolach dla dzieci trzyletnich. Zmiany te wymagają właściwego zapewnienia opieki przedszkolnej oraz wykorzystanie bazy lokalowej na potrzeby oświatowe. W związku z zaistniałymi zmianami opisanymi powyżej, zasadnym jest kontynuacja inwestycji związanych z infrastrukturą szkół podstawowych, gdzie relatywnie zwiększy się liczba uczniów, a także inwestycje związane z budynkami Gimnazjów, które będą zaadaptowane na potrzeby szkół podstawowych.

W skład systemu edukacji na terenie gminy Miedziana Góra wchodzi Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich (Publiczne Przedszkole, Szkoła Podstawowa im. 4 Pułku Piechoty Legionów AK, Gimnazjum im. Karola Wojtyły – Papieża Polaka), Szkoła Podstawowa w Ćmińsku (Publiczne Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Gimnazjum im. Polskich Noblistów) oraz Szkoła Podstawowa w Porzeczu.

Szkoły te posiadają w przeważającej części nowoczesną bazę dydaktyczną, w skład których wchodzi m.in. oddziały przedszkolne (tzw. zerówki) oraz ośrodki przedszkolne dla dzieci w wieku 3-5 lat. Na obszarze gminy funkcjonują trzy (w tym jeden prowadzony przez stowarzyszenie) publiczne oddziały przedszkolne dla dzieci w wieku 3-5 lat oraz dodatkowy jeden oddział niepublicznego przedszkola w Porzeczu przy Szkole Podstawowej (Przedszkole Miś Uszatek prowadzone przez Stowarzyszenie Edukacja i Rozwój). Funkcjonuje również niepubliczny punkt przedszkolny „Dolina Krasnoludków”. Dodatkowo dzieci z miejscowości Tumlin-Wykien oraz Tumlin-Podgród mają możliwość uczęszczania do przedszkola przy Zespole Szkół Podstawowej, Przedszkola i Gimnazjum w Tumlinie⁶.

Zdjęcie 23. Zespół Szkół w Ćmińsku, Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich oraz miasteczko ruchu przy Szkole Podstawowej w Porzeczu

Źródło: archiwum UG.

⁶ Stan na 31.12.2014: 19 dzieci w przedszkolu oraz 18 dzieci w tzw. zerówce. Zespół Szkół Podstawowej, Przedszkola i Gimnazjum w Tumlinie jest jednostką organizacyjną Gminy Zaganałsk. Gmina Miedziana Góra pokrywa koszty wychowania przedszkolnego za uczniów będących mieszkańcami Gminy, zgodnie z art. 79a i art. 6 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz.U. 1991 nr 95 poz. 425)

OFERTA EDUKACYJNA

Szkoły posiadają różnicowaną ofertę edukacyjną. W miarę możliwości finansowych i organizacyjnych stopniowo (etapowo) placówki edukacyjne są modernizowane, remontowane i doposażane w pomoce dydaktyczne - edukacyjne. Jak oceniają dyrektorzy placówek, stan bazy jest ogólnie dobry, jak wynika z ankiet (analiza pkt IV) i informacji od dyrektorów szkół, Rady Rodziców i grona pedagogicznego, potrzeby edukacyjne ciągle jeszcze są niezaspokojone (szczegółowy opis potrzeb pkt V.5).

KADRA PEDAGOGICZNA

Dobry poziom kształcenia w placówkach oświatowych Gminy Miedziana Góra zapewnia wykształcona i doświadczona kadra pedagogiczna, starająca się stosować nowoczesne metody nauczania i wychowania. Programy szkół uktierunkowane są na ucznia, jego potrzeby, by umożliwić mu wszechstronny rozwój. Z przeprowadzonej analizy wynika, że Gmina Miedziana Góra dysponuje wystarczającą kadrą pedagogiczną, zatrudnioną w szkołach podstawowych i gimnazjum. Kadra pedagogiczna wykształcona, kreatywna, wcielająca w życie szkoły wiele nowatorskich pomysłów.

Odczuwalny jest jednak brak zatrudnionych specjalistów, szczególnie logopedy, psychologa i pedagoga. Wszyscy nauczyciele zatrudnieni w szkołach publicznych mają wykształcenie wyższe magisterskie lub wyższe. Niektórzy nauczyciele mają skończone dwa, trzy dodatkowe specjalności w tym ukończone studia podyplomowe. Szkoła zatrudnia specjalistów do nauczania wszystkich przedmiotów, nauczyciele mają również przygotowanie do nauczania nowych przedmiotów w ośmioklasowej szkole podstawowej. Większość nauczycieli realizowała projekty unijne, posiadają dobre przygotowanie merytoryczne, informatyczne. Nauczyciele osiągnęli bardzo dobre rezultaty w swojej pracy potwierdzone wysokimi wynikami zewnętrznymi egzaminów, konkursów na szczeblu wojewódzkim.

Zestawienie kadry wraz z awansem zawodowym za rok szkolny 2015/2016 i 2018/2019 zawierają poniższe tabele.

Tabela 13: Kadra nauczycielska w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2015/2016 (stan na 06.06.2016) i 2018/2019 (stan na 01.09.2018)

Placówka	Liczba nauczycieli w placówce-liczba osób
SP w Ćmińsku	18
Gimnazjum w Ćmińsku	18
Oddziały przedszkolne w Ćmińsku	4
SP w Porzeczu	13
Oddział przedszkolny w Porzeczu	2
SP w Kostomłotach Drugich	38
Gimnazjum w Kostomłotach Drugich	29
Oddziały przedszkolne w Kostomłotach Drugich	11
Zobowiązuje własne na podstawie danych uzyskanych od dyrektorów placówek oświatowych.	13

Nowelizacja ustawy - Karta Nauczyciela z dnia 18 lutego 2000r. wprowadziła czterostopniowy system awansu zawodowego nauczycieli wg stopni: stażysta, kontraktowy, mianowany i dyplomowany. Wszyscy nauczyciele zostali objęci tym systemem. Struktura zatrudnienia nauczycieli (w etatach) według stopni awansu zawodowego przedstawia się następująco:

Tabela 14: Liczba nauczycieli (w osobach) wg stopnia awansu zawodowego

w roku szkolnym 2015/2016				
placówka	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
SP w Ćmińsku	1	1	3	16
Gimnazjum w Ćmińsku	-	1	2	15
Oddziały przedszkolne w Ćmińsku	-	1	3	-
SP w Porzeczu	1	-	-	12
Oddziały przedszkolne w Porzeczu	1	1	-	-
SP w Kostomłotach Drugich	1	3	7	26
Gimnazjum w Kostomłotach Drugich	1	7	2	20
Oddziały przedszkolne w Kostomłotach Drugich	1	3	1	6

Zródło: Opracowanie własne wg danych od dyrektorów szkół z terenu Gminy Międzyzania Góra

Tabela 15: Liczba nauczycieli (w osobach) wg stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2017/2018

placówka	Stażysta	Kontraktowy	Mianowany	Dyplomowany
SP w Ćmińsku	1	3	3	28
Gimnazjum w Ćmińsku	0	1	1	3
Oddziały przedszkolne w Ćmińsku	2	2	-	14
SP w Porzeczu	1	1	-	-
Oddziały przedszkolne w Porzeczu	3	7	9	47
Gimnazjum w Kostomłotach Drugich	1	3	2	7
Oddziały przedszkolne w Kostomłotach Drugich	1	3	2	7

Zródło: Opracowanie własne wg danych od dyrektorów szkół z terenu Gminy Międzyzania Góra

Z powyższych danych wynika, że Gmina zatrudnia najwięcej nauczycieli dyplomowanych czyli o najwyższym stopniu awansu zawodowego.

Jedynym z warunków zmian zachodzących w edukacji jest ciągłe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji nauczycieli. Jak wynika z informacji przekazanych przez dyrektorów placówek, organizowane są formy inspiujące do rozwoju zawodowego, nowatorstwa i twórczej aktywności nauczycieli.

Z propozycji działań przedstawionych przez dyrektorów wynika, że nauczyciele bardzo chętnie będą nadal brać udział w kursach i szkoleniach i innych różnych formach doskonalenia i uzupełniania wiedzy i kwalifikacji oraz stosowania innowacyjnych metod prowadzenia zajęć. Potrzeby doskonalenia nauczycieli nadal są.

Tabela 16: Dane statystyczne szkół:

Rodzaj	Dość 2016 r.				Dość 2018 r.			
	SP w Porzeczu	ZS w Ćmińsku	ZS w Kostomłotach	SP w Porzeczu	ZS w Ćmińsku	ZS w Kostomłotach	SP w Porzeczu	ZS w Ćmińsku
Liczba pracowników w szkołach	17	59	109	23	54	107	107	107
Liczba wychowawców w tym nauczycieli	13	42	79	18	40	76	76	76
Liczba wychowawców oddziałów przedszkolnych	1	5	10	1	5	10	10	10
Liczba sal lekcyjnych	5	19	36	5	17	44	44	44
Liczba łazienek uczniowskich	2 (8 oczek)	10	20	2	13	16	16	16
Liczba pracowni komputerowych (w tym pracownie językowe)	1	3	4	1	2	4	4	4

„Wioska internetowa” (z której korzystają zarówno uczniowie szkoły, jak i mieszkańcy wsi, wioska jest również czynna w soboty)	1	-	-	1	0	
Liczba wolantinów bibliotecznych	3765	11709	13066	3500	17303	14107
Liczba placów zabaw przyшкоlnych	1	1	1	1	1	1
Dziecięce miasteczko ruchu drogowego	1	-	-	1	0	1
Boiska przyшкоlnie	1	2	2	1	2	2
Strzelnica	-	-	1	-	0	1
kort	-	1	-	-	1	1
sala bilardowa	-	-	1	-	0	1
sala teatralna	-	-	1	-	0	1
Telewizja internetowa	-	-	1	-	0	1
Inne: sala muzyczna	-	-	1	-	0	

BAZA LOKALOWA

Wszystkie placówki mieszczą się częściowo w nowo wybudowanych lub wyremontowanych budynkach:

- Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich: rok budowy szkoły – 1924r., dobudowa skrzydła i remont starego budynku z dobudową drugiego piętra – 1986r., budowa sali gimnastycznej – 2000r., dobudowa skrzydła gimnazjum wraz z zapleczem kuchennym – 2004r., dobudowa przedszkola – 2009r.,
- Zespół Szkół w Ćmińsku: rok budowy – 1996r.,
- Szkoła Podstawowa w Porzeczu: rok budowy – 1999r.

W każdym Zespole Szkół są pełnowymiarowe sale gimnastyczne, boiska przyшкоlnie oraz działają świetlice szkolne. Placówki szkolne lokalizacyjnie są dobrze usytuowane – mają parkingi.

Zaplecze sportowe szkół:

	ZS w Kostomłotach Drugich	ZS w Ćmińsku	SP Porzecze
sala, hala gimnastyczna	1	1	1
boiska sportowe	2	1	1
kort tenisowy	1	1	-
Sala bilardowa	1	-	-
Strzelnica sportowa	1	-	-
Boisko do piłki ręcznej,	1	-	-
koszyczki	1	-	-

Jednostki oświatowe są częściowo wyposażone w sprzęt komputerowy, multimedialny, pomoce dydaktyczne oraz książki i czasopisma. Ponadto celem zwiększenia bezpieczeństwa uczniów w szkołach jest zainstalowany monitoring.

Zespoły posiadają własne strony internetowe, które zawierają bieżące wiadomości z życia szkoły i środowiska lokalnego. Czynnie uczestniczą w życiu społeczności lokalnej i współdziałają z organizacjami pozarządowymi przy realizacji różnego rodzaju działań czy imprez okolicznościowych.

Strukturę wyposażenia placówek oświatowych w poszczególnych latach w narzędzia informatyczne przedstawia poniższa tabela:

Tabela 17: Zaplecze informatyczne		2011r	2012 r	2013r	2014r	2015r	2016r	2017r	2018r
SP w Kostomłotach Drugich	liczba sal informatycznych	1		1	1	1	2	2	2
	liczba posiadanych stanowisk informatycznych dla potrzeb dydaktycznych	12	12	12	12	12	24	24	24
	liczba komputerów i laptopów	30	30	30	33	36	46	50	55
	liczba sal informatycznych	1		1	1	1	1	1	2
SP w Ćmińsku	liczba posiadanych stanowisk informatycznych dla potrzeb dydaktycznych	11	11	11	11	11	11	11	22
	liczba komputerów i laptopów	11	35	35	35	35	35	35	58
	liczba sal informatycznych	1		1	1	1	1	1	1
	liczba posiadanych stanowisk informatycznych dla potrzeb dydaktycznych	8	8	8	8	8	8	8	10
SP w Porzeczu	liczba komputerów i laptopów	8	11	11	11	11	20	20	22
	liczba sal informatycznych	1		1	1	1	1	1	0
	liczba posiadanych stanowisk informatycznych dla potrzeb dydaktycznych	12	12	12	12	12	12	12	0
	liczba komputerów i laptopów	25	26	28	31	31	31	31	0
Gimnazjum w Ćmińsku	liczba sal informatycznych	1		1	1	1	1	1	0
	liczba posiadanych stanowisk informatycznych dla potrzeb dydaktycznych	11	11	11	11	11	11	11	0
	liczba komputerów i laptopów	11	11	11	11	11	11	11	0
	liczba sal informatycznych	1		1	1	1	1	1	0

Źródło: Opracowanie własne wg danych od dyrektorów szkół

Ponad 90 % terenu Gminy Miedziana Góra objęta jest zasięgiem radiowej sieci Internet, która w połączeniu z niemal całkowitym ztelefonizowaniem Gminy (telefonia stacjonarna i sieci komórkowe), zaspokaja w większości zapotrzebowanie mieszkańców na dostęp do Internetu. Należy jednak dostrzec występowanie białych plam na terenie gminy, czyli lokalizacji w których występuje całkowity brak dostępu do sieci lub dostarczany sygnał jest tak słaby, że uniemożliwia komunikację.

W przedszkolach zbudowano system ewaluacji rozwoju dziecka. Procedura postępowania obejmuje m.in. systematyczne obserwacje pedagogiczne służące rozpoznaniu potrzeb, możliwości, sytuacji społecznej dziecka, a także zainteresowań podopiecznych. Placówki posiadają koncepcję pracy, która zakłada dbałość o rozwój intelektualny dziecka, kształcenie procesów poznawczych i doskonalenie kompetencji komunikowania się. Dzieci nabywają wiedzę poprzez przyswajanie oraz aktywne poszukiwanie i odkrywanie, w tym korzystanie z dostępnych źródeł wiedzy.

Współpraca z rodzicami nawiązywana jest poprzez indywidualne kontakty, bieżącą informację dotyczącą rozwoju dziecka, pedagogizację rodziców, pomoc rodziców w organizowaniu uroczystości przedszkolnych, zbiórke plastikowych nakrętek, zużytych telefonów.

PRZEDSZKOLA I PUNKTY PRZEDSZKOLNE

Przedszkola zapewniają opiekę i edukację dzieci przez prowadzenie zabawowych zajęć edukacyjnych. Dlatego uznaje się, że są one jednym z pierwszych miejsc edukacji dzieci. Funkcjonują na mocy Ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 2198). Przedszkolem publicznym jest jednostka, która realizuje bezpłatnie programy wychowania przedszkolnego przy uwzględnieniu odpowiedniej podstawy programowej wychowania przedszkolnego.

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W KOSTOMŁOTACH DRUGICH:

Do przedszkola w Kostomłotach Drugich uczęszcza około 180 dzieci z czego 100 do 4 grup mieszczących się w oddzielnym budynku połączonym łącznikiem z ZS a pozostałe do kolejnych 4 grup mieszczących się w budynku szkoły. Wszystkie oddziały korzystają z kuchni ZS.

Powierzchnia ogółem w m2 w skrzydle przedszkola	liczba	powierzchnia
Liczba sal i ich powierzchnia w m2	4	667,20
pokój nauczycielski	1	9
zaplecze kuchenne	2	24
szatnia	2	108
łazienki i toalety	6	24
pomieszczenia administracyjne	3	21
inne –kuchnia, piwnice	1	244,20
Plac zabaw	1	120

Oddziały przedszkolne w budynku przedszkola

Oddziały przedszkolne w budynku szkoły podstawowej

Sprzęt audiowizualny:

1. Telewizory- 2 szt
2. rzutniki multimedialne -4szt
3. kserokopiarka – 1 szt

Sprzęt audiowizualny:

1. Telewizory -3szt
2. rzutniki multimedialne- 6 szt

Stan techniczny budynku jest dobry. Liczba kondygnacji 2.

W 2012 r. wymienione zostały popękane płytek w kuchni, usunięto pęknięcia tynków na klatce schodowej. W 2013r. pomalowano jedną salę lekcyjną. W 2014r. przyklejono cokoły w piwnicach. W 2016r. Zostały pomalowane 3 sale lekcyjne, odnowiono pomieszczenia magazynowe.

Zdjęcie 24. Przedszkole przy Zespole Szkół w Kostomłotach Drugich

Źródło: archiwum UG.

PUBLICZNE PRZEDSZKOLE W ĆMIŃSKU:

Przedszkole mieści się w budynku SP i zajmuje 126 m² tj 2 sale lekcyjne, które znajdują się na parterze w związku z tym nie ma problemów z dostępem dla ewentualnych uczniów niepełnosprawnych. Plac zabaw.

Sprzęt audiowizualny: Telewizory - 1 szt. rzutniki multimedialne - 1szt.

NIEPUBLICZNE PRZEDSZKOLE W PORZECZU MIŚ USZATEK

Przedszkole funkcjonuje w budynku szkoły podstawowej i ma dostęp do placu zabaw.

	liczba	powierzchnia
Powierzchnia ogółem w m²		100m ²
Liczba sal i ich powierzchnia w m ²	2	80m ²
szatnia	1	10m ²
łazienki i toalety	2	10m ²

Pojazd dla wózków inwalidzkich do wejścia głównego.

Oferta zajęć: w przedszkolu prowadzone są bezpłatne zajęcia religii, języka angielskiego i ćwiczeń ruchowych, organizowane są częste wyjazdy do bawialni, wycieczki do ciekawych miejsc i do Kielc.

NIEPUBLICZNY PUNKT PRZEDSZKOLNY „DOLINA KRASNOLUDKÓW” W MIEDZLANEJ GÓRZE.

	liczba	powierzchnia
Powierzchnia ogółem w m²		108m ²
Liczba sal i ich powierzchnia w m ²	3	60,17m ²
zaplecze kuchenne	1	11,25m ²
szatnia	1	13,18m ²
łazienki i toalety	3	5,05
pomieszczenia administracyjne	1	6

Sprzęt audiowizualny: rzutniki multimedialne 1, magnetoфон 2 szt, laptop 2 szt.

Opis techniczny budynku: parter. Placówka dostosowana do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. Dzieci niepełnosprawne przyjęte do przedszkola poruszają się samodzielnie. Jadalnia na posłki pełni cztery funkcje rozpisane w czasie planu pracy tego pomieszczenia: jadalnię, salę rehabilitacyjną, gdzie przytwierdzone są do ścian drabinki do ćwiczeń, pomoce i sprzęt znajdujący się w rozbitej szafie, logopedycznej, przymocowane lustro logopedyczne do ściany i pracy dydaktycznej indywidualnej.

Stan techniczny budynku jest dobry. W latach 2014/2015 zostały przeprowadzone następujące remonty: np. malowanie 2 sal do zajęć edukacyjnych i wszystkich pomieszczeń w przedszkolu
Do najważniejszych potrzeb placówki należą: rozbudowa obiektu o dodatkowe pomieszczenia. Aby zaspokoić potrzeby placówki w zakresie wyposażenia w pomoce dydaktyczne koniecznym jest przede wszystkim zakup krzeseł do wzrostu dzieci.

- SZKOŁY PODSTAWOWE

Szkoły podstawowe tak samo jak przedszkola funkcjonują w oparciu o Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Również jak w przypadku przedszkoli rozróżnia się szkoły podstawowe publiczne oraz niepubliczne. Do głównych zadań szkół publicznych należy zapewnienie bezpłatnego nauczania w zakresie ramowych planów nauczania oraz realizacja programów nauczania uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego. Na obszarze Gminy Miedziana Góra działa 3 szkoły podstawowe, których organem prowadzącym jest Gmina Miedziana Góra. Na terenie gminy nie występują szkoły niepubliczne czy prowadzone w jakiegokolwiek innej formie.

SZKOŁA PODSTAWOWA W KOSTOMŁOTACH DRUGICH

	liczba	powierzchnia
Powierzchnia ogółem w m²		3900
Liczba sal i ich powierzchnia w m ²	19	1121
pokój nauczycielski	1	52
kuchnia i stołówka	1	180
świetlica	1	70
szatnia	1	291,5
łazienki i toalety	12	124,35
pomieszczenia administracyjne	1	18
pomieszczenia gospodarcze	2	31
Gabinet pielęgniarstwa	1	18
inne – kotłownia	1	70
Inne (sklepek, itp.),	1	29
Sala teatralna	1	154
biblioteka	1	128
Strzelnica sportowa	1	60
Sala biłardowa	1	110

Sprzęt audiowizualny: telewizory - 7szt, rzutniki multimedialne – 10szt, tablice interaktywne – 3szt, Inne – klimatyzator, wyposażenie sali muzycznej, radiomagnetofony.

W 2012r. wymieniono część rury doprowadzające wodę, w 2013r. pomalowana została sala lekcyjna, pomalowano pomieszczenia socjalne oraz magazynowe w kuchni. W 2014r. wymienione zostały podłogi w 3 salach, pomalowane łazienki uczniowskie. W 2015r. wymieniono drzwi wejściowe, wymienione zostały podłogi w 2 salach lekcyjnych, utworzono nową salę lekcyjną i wyposażono ją w meble, przeprowadzony został remont pomieszczeń na balkonie sali gimnastycznej, pomalowano dwie sale lekcyjne. W 2016r. wymieniono podłogi w 2 salach lekcyjnych, pomalowano 2 sale lekcyjne, przystosowano salę lekcyjną dla dzieci z oddziału przedszkolnego, wyposażono w łazienkę, wyremontowano 2 sale (ocieplenie, malowanie), pomalowany został pokój nauczycielski.

2017 r rozpoczęto termomodernizację budynku a w 2018r odmalowano część sal lekcyjnych.

Plany rozwoju Zespołu Szkół w Kostomłotach Drugich: - szkolny program profilaktyki, program wychowawczy, program profilaktyki uzależnień, plan nadzoru pedagogicznego, plan zamierzeń finansowych, program wychowawczy zespołu szkół, plan pracy wraz z koncepcją prac zespołu szkół.

SZKOŁA PODSTAWOWA W CMIŃSKU

Budynek składa się z trzech jednopiętrowych pawilonów: dla uczniów SP i oddziałów przedszkolnych, dla gimnazjalistów, zaplecze kuchenne, sala gimnastyczna.

Stan techniczny budynku jest dobry. W latach 2012-2016 zostały przeprowadzone następujące remonty: np. wymiana okien, wymiana posadzek w salach i na korytarzu, cyklinowanie i pomalowanie parkietu na sali gimnastycznej, malowanie sal lekcyjnych, remont schodów zewnętrznych, wymiana rynien.

Powierzchnia ogółem w m2	liczba	powierzchnia
Liczba sal i ich powierzchnia w m2	19	2767
pokój nauczycielski	2	1047
zaplecze kuchenne	1	36
Świetlica = stołówka	1	150
szatnia	1	100
łazienki i toalety	2	325
łazienki i toalety	13	158,2
pomieszczenia administracyjne	1	18
pomieszczenia gospodarcze	6	375
inne – kotłownia,	1	196
inne (sklepik, itp.)	1	7
Plac zabaw	1	120

Sprzęt audiowizualny: Telewizory ----- 6 szt, rzutniki multimedialne 14, tablice interaktywne 5, aparat foto 2, wizualizer 1, kamera video – 1szt, radiomagnetofony.

Na 2020 r planowane jest rozpoczęcie termomodernizację budynku.

SZKOŁA PODSTAWOWA W PORZECZU

Budynek jest jednopiętrowy z piwnicą i rozległym strychem. Stan techniczny budynku jest dobry. W latach 2010 - 2016 zostały przeprowadzone następujące remonty: np. remont WC dla personelu, remont schodów do szatni, malowanie 2 sal do zajęć edukacyjnych, wykonanie schodów wejściowych do budynku i bariery, malowanie korytarzy, cyklinowanie parkietu, wymiana podłogi na dolnym korytarzu, wymiana oświetlenia w całym budynku.

Stan techniczny budynku, w którym mieści się szkoła należy ogólnie ocenić jako dobry.

Powierzchnia ogółem w m2	liczba	powierzchnia
Liczba sal i ich powierzchnia w m2	5	1000m²
pokój nauczycielski	1	250m²
zaplecze kuchenne	1	20m²
szatnia	1	50m²
łazienki i toalety	2	20m²
łazienki i toalety	2	30m²
pomieszczenia administracyjne	2	50m²
pomieszczenia gospodarcze	2	40m²
stołówka	1	30m²
inne –kotłownia,	1	30m²
piwnice	1	30m²
Plac zabaw	1	50m²

Sprzęt audiowizualny: Telewizory - 2 szt, rzutniki multimedialne 1, tablice interaktywne 4, kamera, aparat fotograficzny, radiomagnetofony (4szt.).

Na 2019 r planowane jest rozpoczęcie termomodernizację budynku.

GIMNAZJA

Zasady funkcjonowania szkół gimnazjalnych zostały również określone w ustawie o systemie oświaty. Podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, do głównych zadań gimnazjów należy zapewnienie darmowego nauczania oraz realizacja programów uwzględniających podstawę programową kształcenia ogólnego.

GIMNAZJUM W KOSTOMŁOTACH DRUGICH

Powierzchnia ogółem w m2	liczba	powierzchnia
Liczba sal i ich powierzchnia w m2	13	2005,40
pokój nauczycielski	1	767
szatnia	1	21,30
łazienki i toalety	11	48,70
łazienki i toalety	11	93,72
pomieszczenia administracyjne	3	46,80
pomieszczenia gospodarcze	1	30
Sala gimnastyczna	1	693
Sala zielona	1	60

Sprzęt audiowizualny: Telewizory - 1szt, rzutniki multimedialne - 14 szt, tablice interaktywne – 4 szt, 2 aparaty cyfrowe.

Placówka nie jest dostosowana do potrzeb dzieci niepełnosprawnych. W 2012r. wymieniona została siatka grodząca na sali gimnastycznej, utworzono nową salę lekcyjną i wyposażono w nowe meble, wyremontowano 2 łazienki uczniowskie; odnowiono kąpiel sanitarną w salach lekcyjnych, pomalowano salę lekcyjną, (2013); remont 2 łazienek uczniowskich, wymiana podłóg w 2 salach, (2014) remont 3 łazienek uczniowskich, 1 łazienka pracownicza remont, wymiana podłogi na korytarzu, (2015), pomalowanie pokoju nauczycielskiego (2016)

GIMNAZJUM W CMIŃSKU

Powierzchnia ogółem w m2	liczba	powierzchnia
Liczba sal i ich powierzchnia w m2	10	1x120
pokój nauczycielski	8	480
szatnia	1	18
łazienki i toalety	1	70
łazienki i toalety	6	120

Sprzęt audiowizualny: Telewizory - 2 szt, rzutniki multimedialne -8, tablice interaktywne- 2, kamery 1 , aparat 2szt, stacja meteorologiczna wyposażona w podstawowe przyrządy pomiarowe: termometry, barometr, higrometr, deszczomierz, termometr i kombiester głebowy, wiatromierz termohigrometr, miernik natężenia dźwięku oraz bezprzewodową stację pogody.

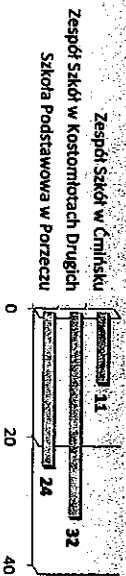
IV. Wyniki ankiety sondazowej

Podstawowym celem ankiety opracowanej dla mieszkańców Gminy Międzyzanie Góry – rodziców/opiekunów dzieci korzystających z placówek oświatowych na terenie Gminy Międzyzanie Góra, było poznanie opinii dotyczącej oceny stanu oświaty oraz preferowanych kierunków jej rozwoju dla Gminy Międzyzanie Góra.

Ankieta była dostępna na stronie internetowej UG. Badania przeprowadzono w miesiącu październiku 2016r.

Kwestionariusz ankiety wypełniło 67 respondentów (ok. 61% ankietowanych stanowiły kobiety, kwestionariusz wypełniło najwięcej osób z przedziału wiekowego 26-40 lat – ok. 54%, w wieku 41-60 lat odpowiedziało 31%, od 16-25 lat – 13% a powyżej 60 lat 3% respondentów).

Wynik 35. Poziom uzyskanych ankiet wg placówek oświatowych

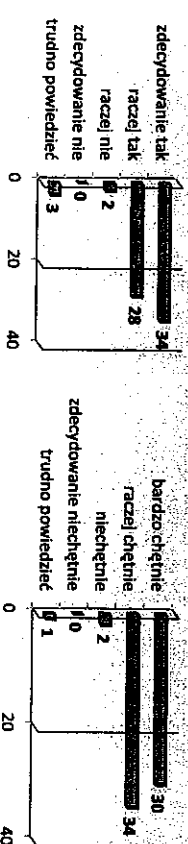

Wśród grupy ankietowanych najwięcej udzielonych odpowiedzi było rodziców/opiekunów, których dziecko uczęszczało do Zespołu Szkół w Kosmostach Drugich bo 48%, 36% SP w Porzeczu i 16% z ZS w Cmińsku.

Poniżej prezentujemy wybrane treści z wyników ankiety sondazowej. Pełne wyniki posłużyły do prac związanych z opracowywaniem analizy SWOT, wizji, celów oraz propozycji działań.

Ocena działalności placówek oświatowych w Gminie Międzyzanie Góra:

Wykres 36. Czyby Państwo jeszcze raz wybrali szkołę dla swojego dziecka, czy wybór byłby taki sam?

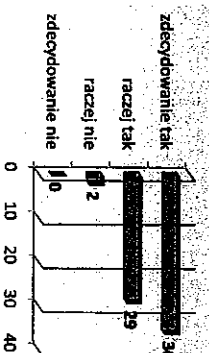

51% respondentów odpowiedziało, że przy ponownym wyborze szkoły dla dziecka zdecydowałby się na tą samą szkołę, raczej tak odpowiedziało 42%, zdecydowanych na nie - brak odpowiedzi, zaś 5% nie było zdecydowanych co by zrobili.

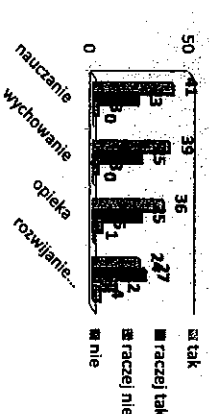
51% uczniów raczej chętnie chodzi do szkoły a 45% bardzo chętnie zaś 3% niechętnie. Jako przyczynę tego podawano: *Codziennie sprawdziany, kartkówki, za dużo obciążonych prac domowych, obowiązkowe zajęcia dodatkowe, prawie z wszystkich przedmiotów, 1,5% osób nie zajęło stanowiska w tej kwestii.*

Ankietowane osoby pozytywnie oceniły dbanie o jakość nauczania przez placówki oświatowe – prawie 54% wskazało na zdecydowanie tak, 44% raczej tak a tylko 3% było na: raczej nie. Pozytywnie oceniono również spełnianie oczekiwań pod względem nauczania, wychowania i opieki.

Wykres 38. Czy Pański zdaniem szkoła dba o jakość nauczania?

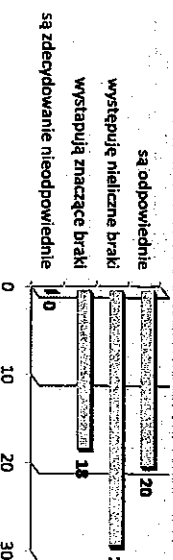

Wykres 39. Czy szkoła spełnia Pański oczekiwania jeżeli chodzi o:

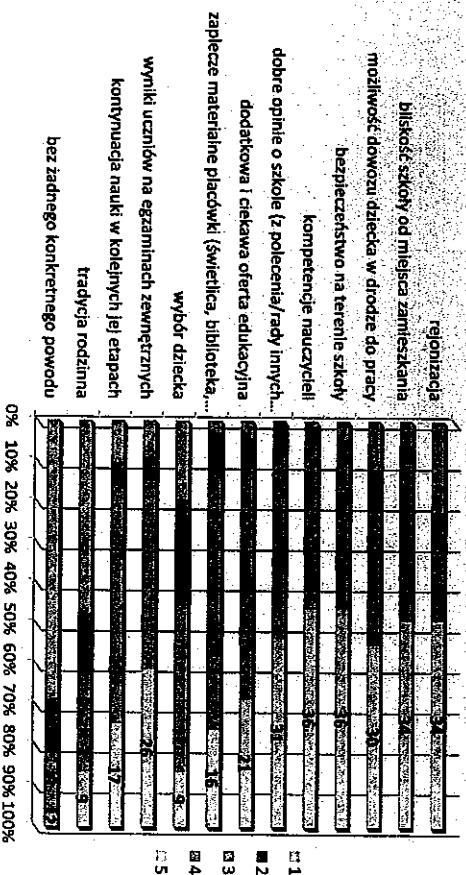
gorzej wypadła ocena warunków lokalowych szkół. Najwięcej wskazań „występują nieliczne braki” – 43% oraz „występują znaczące braki” – 27% ankietowanych.

Wykres 40. Jak Pański ocenia warunki lokalowe w szkole?

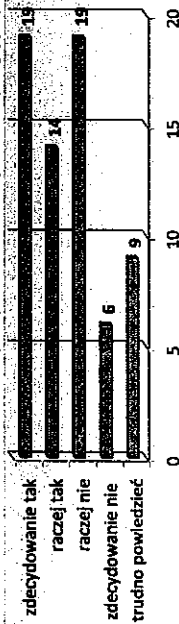
Na poniższym wykresie zaprezentowano czym kierowali się rodzice/opiekunowie przy wyborze szkoły dla swojego dziecka. Dla większości osób najważniejsze było bezpieczeństwo w szkole, kompetencje nauczycieli (54%) oraz bliskość szkoły od miejsca zamieszkania (51%). Dużą część respondentów przy wyborze szkoły dla dzieci sugerowało się opiniami znajomych (46%), możliwość podwożenia dzieci po drodze do pracy (45%). Dla 39% ankietowanych przy ocenie szkoły były wyniki z egzaminów zewnętrznym oraz dodatkowa oferta zajęć pozalekcyjnych.

Wykres 41. Z jakiego powodu wybrał Pański obecną placówkę dla swojego dziecka (skala od 1 do 5)? (67 odpowiedzi)

Jak wskazuje wykres, ankietowani dostrzegli konieczność poprawy w funkcjonowaniu placówek oświatowych. Zdecydowanie tak odpowiedziało 28%, raczej tak – 21% a 13% osób nie zajęło stanowiska w tej kwestii.

Wykres 42. Czy Pana/i zdaniem w szkole, do której uczęszczało dziecko, są zadania wymagające poprawy?

Jako główne aspekty negatywne funkcjonowania szkół wśród 28 odpowiedzi wskazywano m.in.: warunki lokalowe, łazienki i szatnie „są okropne”, meble „przysłabły się wymienić”, „remont łazienek” i szatni, „Zbyt małe szatnie, aktualnie to nawet brak szatni, kiepski warunki dojazdu do szkoły, chaos na świetlicy”, „Brudne śmierzące łazienki, brak zajęć dodatkowych dla dzieci, szatnie niedostosowane do takiej ilości uczniów”, „budowa bieżni i boiska wielofunkcyjnego”, „odnowienie sal, pomoce do lekcji, sprzęt na wf.”

Wskazują także na konieczność poprawy zaplecza dydaktycznego „wymiana komputerów oraz zakup pomocy naukowych”, „wymiana sprzętu komputerowego, wyposażenie klas” infrastrukturalnego oraz wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych „poziom zajęć, więcej zajęć językowych i praktycznych”, „Zajęcia dodatkowe odbywają się w tym samym czasie i z tego powodu dzieci nie mogą uczęszczać na więcej niż jedno”.

„W klasach 0 nauczanie pisania jest na dramatycznym poziomie, toalety dla najmłodszych są w stanie fatalnym- brak m.in. desek na sedesach”, „Bezpieczeństwo, stołówka, świetlica”, „lekcje indywidualne dla Uczniów uzdolnionych; Bezpieczeństwo”, „Nauczyciele”, „Panie przedszkolanki”, „Opieka pozalekcyjna”.

Poprawa stanu technicznego korytarzy, sal i łazienek oraz rozbudowa infrastruktury sportowej tj. modernizacja trawiastego boiska poprzez przebudowę na dwa oddzielne, jedno jako boisko wielofunkcyjne o sztucznej nawierzchni, drugie przeznaczone do gry w piłkę nożną również o sztucznej nawierzchni. Wokół boisk należy zaprojektować strefę lekkoatletyczną tzn. bieżnię do biegów na różne dystanse i bieg przez płotki, stanowisko do soku w dal i wzwyż. Istniejące ogrodzenie należy dostosować do nowej funkcji tj. podwyższyć, rozdzielić boiska itp. Zlokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie plac betonowy dostosować do możliwości korzystania całorocznego czyli zimą lodowisko, a w pozostałe pory roku miasteczko ruchu drogowego wyposażone w nowoczesne, mobilne urządzenia, które można wykorzystać również w innym terenie np. w szkołach w Cmińsku i Porzeczu.

Brak oddziałów/klas z możliwością uczęszczania dzieci chorych/ z różnymi dysfunkcjami

Funkcjonowanie świetlicy, kadra nauczycielska-młoda kadra, księgozbiór powiększyć

Poprawa możliwości rozwoju zainteresowań poprzez większy zakres i różnorodność w wyborze zajęć pozalekcyjnych np. języki obce, zajęcia teatralne, taneczne itp.

Niewystarczająca ilość pomocy naukowych i stare komputery, łazienki w złym stanie, dzieci nie mają możliwości rozwijania się sportowo bez właściwego wyposażenia

Dziecko musi chodzić na wszystkie dodatkowe, wraca bardzo późno, a na następny dzień także trzeba się przygotować, odrobić lekcje. Chodzenie na wszystkie dodatkowe, bo dziecko nie sprętnie się n-łowi, powoduje, że syn nie ma czasu na rozwijanie pasji.

Potrzebna jest kontynuacja zajęć dodatkowych, rozbudowa placu zabaw, łazienki do remontu, sprzęt sportowy

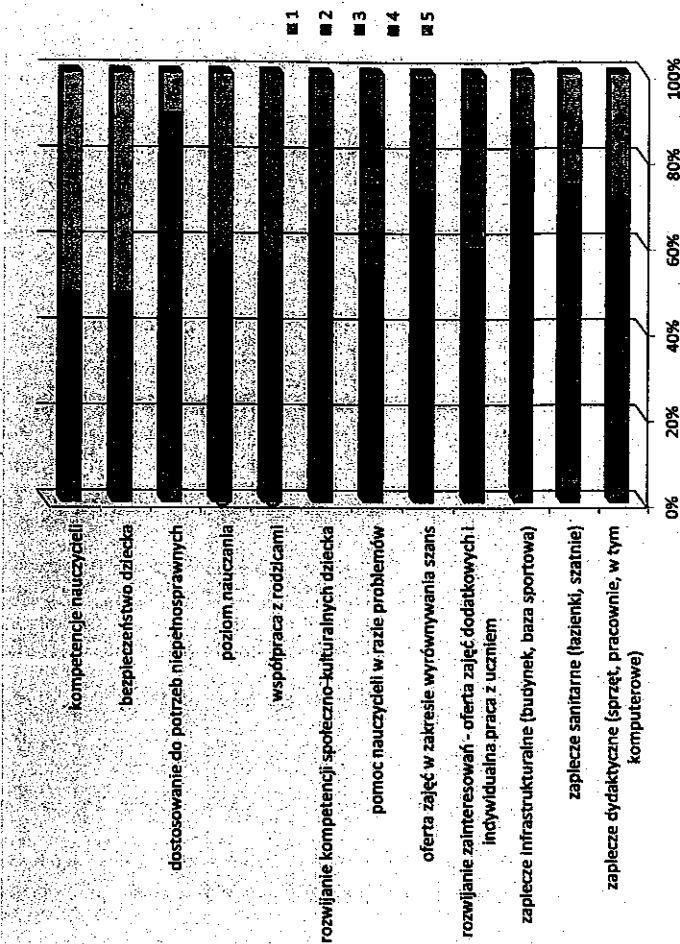
Remont wyposażenia sanitarnego (łazienek), zajęcia pozalekcyjne, w tym sportowe, doposażenie sal w pomoce naukowe, rozbudowa - stworzenie dodatkowych sal lekcyjnych

Łazienki, boisko, stare ogrodzenie zwłaszcza przy drodze krajowej, komputery stare, więcej pomocy do nauki, poprawienie warunków zadawania karty rowerowej, zajęcia dodatkowe darmowe, dzieci nie mogą uruchomić komputerów.

Jak prezentują powyższe wykresy, pomimo ogólnie pozytywnych opinii na temat placówki szkolnej, według rodziców budynek szkolny i jego baza sportowa nie spełnia ich oczekiwań.

Najważniejszym jest właśnie rozbudowa infrastruktury szkoły, poprawa zaplecza dydaktycznego a następnie wzbogacenie oferty zajęć dodatkowych, wyrównawczych.

Wykres 43. Proszę ocenić działalność szkoły, do której uczęszcza Pana/i dziecko w skali od 1 do 5, w następujących obszarach: (6 - odpowiedź)

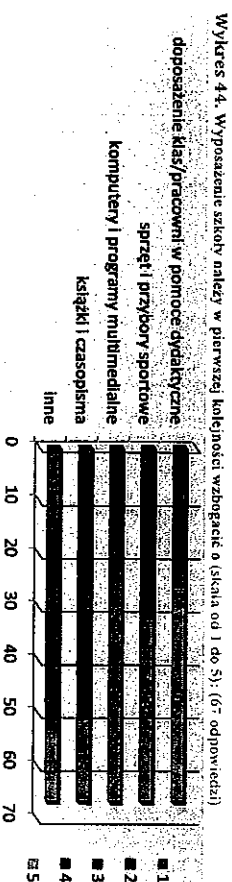

Wg powyższych danych bardzo wysoko oceniane są kompetencje nauczycieli, poziom bezpieczeństwa (po 51% dało ocenę bardzo dobrą). O bezpieczeństwo dzieci martwi się 3 rodziców spośród 67 ankietowanych. Nie mają również zastrzeżeń do pomocy nauczycieli w razie problemów. Bardziej krytyczni są z kolei rodzice pod względem oceny dostępności szkół dla osób niepełnosprawnych bo aż 30% oceniło na poziomie dostatecznym. Dobrze oceniany jest poziom nauczania, współpraca z rodzicami, rozwijanie zainteresowań pod względem oferty zajęć dodatkowych i indywidualizacja pracy z uczniem oraz rozwijanie kompetencji społeczno-kulturalnych dziecka. Oferta zajęć w zakresie wyrównywania szans 33% oceniło jako dostateczną. Tak też zostało także ocenione zaplecze infrastrukturalne (budynek, baza sportowa) – 30% zaś negatywnych ocen było aż 15%. 32% na poziomie dobrym oceniło zaplecze dydaktyczne szkół a 10% było ocen

negatywnych. 18% ankietowanych dostrzega duże mankamenty w zakresie zaplecza sanitarnego (toalety, szatnie).

Kierunki rozwoju oświaty w Gminie Miedziana Góra:

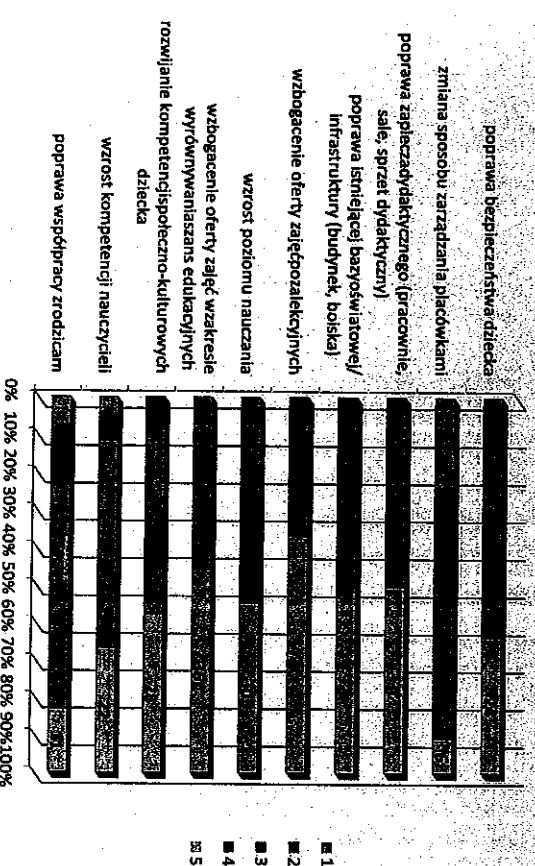
Poniższy wykres potwierdza dotychczasową analizę pod względem konieczności wykonania działań na rzecz poprawy funkcjonowania szkół. Wskazane przez ankietowanych powyżej zadania zbliżone są z poniższymi:

Zdecydowana większość ankietowanych – 64% uważa za priorytet zainwestowanie w pracownię informacyjne oraz zakup pomocy dydaktycznych do pracowni przedmiotowych – 40 rodziców spośród 67 ankietowanych (prawie 60%). Następnie należy poprawić bazę sportową którą wskazało 51% rodziców jako niespełniającą oczekiwań.

Za najważniejsze w zakresie rozwoju szkół na terenie Gminy Miedziana Góra prawie 63% ankietowanych uważa wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych z uwzględnieniem zajęć na rzecz wyrównywania szans edukacyjnych (54%). Niezbędnym do tego jest jak wskazują ankietowani (49%) poprawa zaplecza dydaktycznego szkół oraz ich bazy infrastrukturalnej (48%).

Wykres 45. Najważniejsze w zakresie rozwoju szkół w Gminie Miedziana Góra powinny być (skala od 1 do 5):

Odpowiednia i nowoczesna baza materiałna szkół przełoży się na wzrost poziomu nauczania na co zwraca uwagę 30 spośród 67 ankietowanych oraz rozwijanie kompetencji społeczno-kulturowych dziecka jak i jego bezpieczeństwa. Najmniej ankietowanych bo 6 osób wskazało konieczność zmiany systemu zarządzania placówkami a 11 na poprawę współpracy z rodzicami.

Podsumowując z przeprowadzonej analizy wynika, że priorytetem w zakresie rozwoju oświaty w Gminie Miedziana Góra powinna być:

1. Poprawa zaplecza infrastrukturalnego – rozbudowa i modernizacja budynków, bazy sportowej i rekreacyjnej;
2. Poprawa szeroko rozumianego zaplecza dydaktycznego – pracownie, sprzęt dydaktyczny, sportowy i informacyjny;
3. Wzbogacenie oferty zajęć sportowych oraz i dodatkowych - zapewnienie wysokiej jakości kształcenia, opieki, warunków pracy i funkcjonowania placówek oświatowych
4. Poprawa współpracy placówek z szerokim otoczeniem, zwłaszcza działania na rzecz aktywności uczniów w życiu społecznym.

Aktualizację Planu rozwoju szkół na terenie Gminy Miedziana Góra do 2023 roku opracowano na podstawie analizy aktualnej sytuacji w zakresie oświaty, raportu z przeprowadzonego monitoringu i ewaluacji Planu rozwoju szkół na terenie Gminy Miedziana Góra do 2023 roku oraz zgłaszanych opinii, postulatów, wskazań, potrzeb itp. zarówno przez interesariuszy wewnętrznych (dyrektorzy, pracownicy oświaty) jak i osoby zewnętrzne: radni, rodzice, uczniowie, stowarzyszenia.

IV.1. Zdefiniowane problemy

1. etap – zły stan techniczny budynków pod względem ochrony cieplnej -nie spełnia warunków techniczno – budowlanych, tj. warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (WT2008). Powodem wysokiej energochłonności budynku jest niedostateczna izolacyjność termiczna zewnętrznych przegród budowlanych.

Dzięki rozpoczętej realizacji Projektu Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie gminy Miedziana Góra współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 6.1 - „Efektywność energetyczna w sektorze publicznym - ZIT KOF”, Osi 6 – Rozwój miast Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 zmodernizowane zostaną 4 obiekty użyteczności publicznej w Gminie Miedziana Góra tj. budynki: Zespołu Szkół w Kosmolinach Drugich, Szkoły Podstawowej w Cmińsku, Szkoły Podstawowej w Porzeczu oraz Samorządowego Ośrodka Zdrowia w Kosmolinach Drugich.

Głównym zamierzaniem projektu jest poprawa i zwiększenie efektywności energetycznej budynków oraz zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do środowiska poprzez realizację prac polegających na termomodernizacji wraz z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w postaci m.in. montażu instalacji fotowoltaicznej dla budynków. Zakres prac zaplanowany do realizacji obejmuje między innymi wymieniane stolarki okiennej, drzwiowej, docieplenie ścian zewnętrznych i stropodachów. W ramach wykonania modernizacji instalacji c.o. i c.w.u. zostaną wymienione rury, grzejniki, wentylacja mechaniczna. Ponadto zostanie zamontowany system zarządzania energią: zawory regulacyjne, termostatyczne, czujniki temperatury, regulatory oraz liczniki ciepła.

Dzięki realizacji projektu zmieni się nie tylko wygląd zewnętrzny budynków na bardziej estetyczny, ale również spadną koszty eksploatacji, szczególnie w zakresie zakupu opatu i zużycia energii

elektrycznej. Inwestycja wpłynie również korzystnie na środowisko naturalne poprzez zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych oraz zmniejszenie emisji szkodliwych substancji do atmosfery.

Planowany termin zakończenia i rozliczenia projektu to 30.06.2020r.

II. etap:

W placówkach na dzień dzisiejszy okazało się, że brak jest wyposażenia sal przedmiotowych, zwłaszcza matematyczno – przyrodniczych (poza doposażeniem zakupionym w latach 2016-2018) w nowoczesne pomoce szkolne: koło pomiarowe, modele jaskiń, atomy, przyrząd do demonstracji pola magnetycznego i mechanizmu fali stojącej, mikroskop, model ultrastrukturalny budowy mięśnia sercowego człowieka, model/fantom ręki, model 4 krążków międzykręgowych – fantom (zdrowy krążek, dyskopatia i inne urazy krążków międzykręgowych i kręgow); modele: jelita, neronów i naczyń krwionośnych, tętnicy i żyły, mózgu, oka, nerki, kręgosłupa, węzłów chłonnych, szkieletu stopy, łodyg roślinnych, itp. z uwzględnieniem osób niepełnosprawnych.

Celem wzmocnienia **sprawności fizycznej** uczniów w czasie zajęć dydaktycznych wsparcia wymaga także infrastruktura sportowa: odeskocznia, kozioł, skrzynia, ławki gimnastyczne, guma, piłki siatkowe, do kosza i gry nożnej, kompresor do pompowania piłek, bramki z siatkami. Dla bezpieczeństwa uczniów, dyrektorzy SP w Ćmińsku i Porzeczcu wskazują konieczność modernizacji sal gimnastycznych z których korzystają zarówno uczniowie szkoły podstawowej jak i gimnazjum, poprzez demontaż starych i montaż nowych urządzeń (siatek w tym ochronnych w oknach, piłkochwytych, koszy z tablicami, ramek, mechanizmów, słupków mocujących itp.). Znacznym szkodom uległy też ławki na trybunach i piłkochwyty przy boisku sportowym przy SP w Porzeczcu.

W celu **indywidualizacji zajęć** zwłaszcza z uczniem wymagającym wsparcia z gimnastyki korekcyjnej, niezbędne jest uzupełnienie sprzętu i wymiany przestarzałego z defektami na nowy do sal korekcyjnych np. rowerki, stepper, woreczki.

Zajęcia plenerowe urozmaici nie tylko gra zespołowa w Boule, czy zegar słoneczny w SP w Ćmińsku, modernizacja boiska ale zakup mikroskopy z wbudowaną kamerą i akumulatorem pozwalającym na pracę w terenie. Gminy natomiast doskonale urozmaicią trening na boisku, w siłowni, sali gimnastycznej czy crossfit.

Pożądaną pomocą naukową do zajęć **doświadczalnych i eksperymentalnych a także uatrakcyjnienia form przekazu** jest zakup **sprzętu badawczego**: model obiegu wody, mikroskop z kamerą i akumulatorem oraz zegar słoneczny w SP w Ćmińsku, który będzie uzupełnieniem istniejącej stacji meteorologicznej. W zgłaszanym zapotrzebowaniu ujęto też konieczność zakupu **sprzętu informatycznego** w formie wizualizatorów.

W ramach **poprawy infrastruktury szkolnej** uczniowie zgłaszali zły stan i niewystarczająca ilość szafek uczniowskich. Nauczyciele i dyrekcja wskazuje na niezbędne prace modernizacyjne sal lekcyjnych poprzez pomalowanie pracowni oraz położenie na ścianach fototapet przedmiotowych oraz przygotowanie ścian w pracowniach matematycznych jako magnetycznych – działania te pozwolą na stworzenie tzw. **ścian edukacyjnych** co wpłynie na uatrakcyjnienie lekcji. Wszyscy użytkownicy uskarżają się na zły i pogarszający się stan łazienek niespełniających standardów w tym brak dostosowania dla **osób niepełnosprawnych**. Niezbędne jest także doposażenie kuchni szkolnej w ZS w Kostomłotach Drugich o kocioł, patelnię i obieraczkę.

Dodatkowo ze względu na ostatnie problemy z kanałem sanitarnym i ciągłym jego zatykaniem się wymaga on także modernizacji. Częste wzywanie ekipy technicznej do jego udrożnienia dezorganizuje prowadzenie lekcji.

Podstawowym problemem jest niedostosowanie łazienek w SP w Porzeczcu i w SP w Ćmińsku dla **osób niepełnosprawnych** dlatego też koniecznym jest ich modernizacja - likwidacja fizycznych barier utrudniających dostęp.

Doposażenie w sprzęt oraz materiały dydaktyczne, w tym pomoce innowacyjne, pozwoli na podniesienie poziomu i efektywności kształcenia, wprowadzenie zróżnicowanych i atrakcyjnych form zajęć edukacyjnych oraz dostosowywanie placówek do wyższych standardów.

Wszystkie te działania mają na celu podwyższenie jakości i efektywności nauczania. Należy nadmienić, iż pomimo stałego doposażania szkół w niezbędne do funkcjonowania narzędzia, odnotowano wzrost zapotrzebowania szkół podstawowych ze względu na trwającą reformę edukacji i relatywnie zwiększającą się liczbę dzieci w poszczególnych placówkach.

Ze względu na wskazaną reformę edukacji, część szkół boryka się z problemami lokalowymi dlatego zajęcia dla klas IV- VII prowadzone są również w budynkach wygaszanych gimnazjów.

Pomimo udziału szkół w projektach zarówno z RPO WŚ, jak i projektów ministerialnych, doposażanie pracowni w nowoczesne pomoce dydaktyczne jest procesem, który powinien być na bieżąco kontynuowany, gdyż z czasem diagnozowane są nowe potrzeby.

III. etap: szkolenia kadry nauczycielskiej i zajęcia dodatkowe dla uczniów uwzględniające indywidualizację pracy z uczniem zdolnym i słabszym w tym metodami eksperymentu.

Dzięki realizacji dwóch skoordynowanych projektów: *(do)ROBOTY i Nasza droga do sukcesu. Kompetencje kluczowe oraz metoda eksperymentu w SP w Porzeczcu* współfinansowanych z RPO WŚ 2014-2020 ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego powyższy zidentyfikowany problem zostanie rozwiązany.

Założeniem projektów jest budowanie i rozwijanie kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy oraz właściwych postaw a także ukierunkowanie zainteresowań uczniów, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów z specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez organizowanie pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć dodatkowych prowadzonych z wykorzystaniem aktywizujących metod nauczania i nowoczesnych narzędzi edukacyjnych, z uwzględnieniem równych szans dla kobiet i mężczyzn. Zintensyfikowane wsparcie w zakresie kompetencji kluczowych wzmocni umiejętności i predyspozycje młodych ludzi, które przydatne będą na dalszych etapach kształcenia oraz na rynku pracy. Wsparcie udzielone w ramach projektu ma na celu przede wszystkim wyrównywanie szans edukacyjnych uczniów, którzy osiągają słabsze wyniki w nauce. Ma również pomóc młodzieży zdolnej rozwijać swoje zainteresowania. Zajęcia prowadzone są metodą badawczą/eksperymentu (w formie warsztatów i zajęć terenowych), która rozwija wiele kompetencji i zdolności.

Ze wsparcia skorzystali nauczyciele uczestnicząc w szkoleniach mających na celu doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli z zakresu: Funkcjonowanie w szkole dziecka z zespołem Aspergera, Budowanie kontaktu i motywowanie do działania dziecka z trudnościami szkolnymi, Praca z dzieckiem z zaburzeniami koncentracji uwagi oraz Trudne zachowania w szkole, w tym agresja.

Niniejszym dokumentem przewidziano więc całą sekwencję logicznie powiązanych etapów niezbędnych do całościowego rozwiązania zdefiniowanych problemów w placówkach oświatowych. W chwili obecnej z w/w do realizacji pozostał etap II.

V. Plan rozwoju szkół na terenie Gminy Miedziana Góra

V.1. Analiza uwarunkowań rozwojowych

Przeprowadzona analiza SWOT skupia się wokół sfery edukacji, demografii i infrastruktury technicznej, przy jednoczesnym uwzględnieniu możliwości rozwoju gospodarczego gminy, które mogą przynieść korzyści społeczne lub odbić się negatywnie na liczbie mieszkańców gminy. Analiza obejmuje główne elementy mające wpływ na rozwój. Została dokonana w oparciu o dostępne dane uzyskane podczas prac nad Planem, w tym dane GUS, a także na podstawie obserwacji własnych.

Niniejsza analiza stanowi podsumowywanie stanu oświaty i szkolnictwa Gminy Miedziana Góra. Niniejszy dokument koncentruje się na wyznaczeniu mocnych stron oraz wykorzystaniu szans rozwojowych, jednocześnie zawiera rozwiązania niwelujące słabe strony oraz przeciwdziałające zagrożeniom.

Mocne strony (S)	Słabe strony (W)
- Zbliżony odsetek liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym w stosunku do ludności ogółem na obszarze Gminy w porównaniu do powiatu województwa świętokrzyskiego i Polski - Bardzo dobre wyniki uzyskiwane na sprawdzianach i egzaminach zewnętrznych (średnia powyżej średniej w województwie) - Zaangażowana i aktywna kadra pedagogiczna - Indywidualne podejście do ucznia - Realizowanie programów ponad podstawę edukacyjną z innych środków niż gminne np. Comenius, Erasmus, POKL, EFS itp. w tym we współpracy ze środowiskiem lokalnym (GOPS, organizacje pozarządowe) - Dobra znajomość środowiska rodzinnego - Systematyczna rozbudowa bazy edukacyjnej szkół (budowa przedszkola, zakup wyposażenia i pomocy nauczycielskich, dydaktycznych, zajęć dodatkowych), budowa boiska wielofunkcyjnego - Zaangażowani uczniowie w życie szkoły (np. kluby i kółka zainteresowań, szkolne kluby sportowe, gazetki szkolne itp.) - Wsparcie organu prowadzącego w procesie podnoszenia efektywności kształcenia i rozwoju szkół i przedszkoli - Wysokie zaplecze kuchenne szkół gwarantuje zdrowe, smaczne i tanie posiłki - Własny model zarządzania - Pozytywna opinia o szkołach w środowisku lokalnym - Atrakcyjne położenie gminy (bliskość	- Niewystarczające środki na dalszą modernizację i rozwój placówek oświatowych (infrastruktura wymagająca przeprowadzenia prac modernizacyjnych oraz doposażenia) - Przeszarżowane lub brak wyposażenia, nowoczesnych pomocy dydaktycznych, sprzętu informatycznego - Przeszarżowane zaplecze sportowe – np. wyposażenie sal gimnastycznych, brak możliwości prowadzenia zajęć lekkoatletycznych czy zle rozwiązań techniczne boiska przyшкольной - Małe możliwości prowadzenia zajęć dodatkowych z uczniami - brak środków - Niebezpieczna lokalizacja placówek – budynki przy drodze krajowej - Niewystarczająca ilość pomieszczeń w szkołach – wzrost liczby uczniów wymusza konieczność zapewnienia dodatkowych sal lekcyjnych - Brak bazy lokalowej dla działalności instytucji kultury i bibliotekoznawstwa - Nieprzystosowanie placówek do przyjęcia do szkoły dzieci niepełnosprawnych - Brak żłobków - Duża konkurencyjność na rynku edukacyjnym szkół związana z niższym demograficznym - Niewystarczające zabezpieczenie opieki przedszkolnej – mała liczba miejsc w stosunku do potrzeb - Brak środków na działalność innowacyjną i eksperymentalną

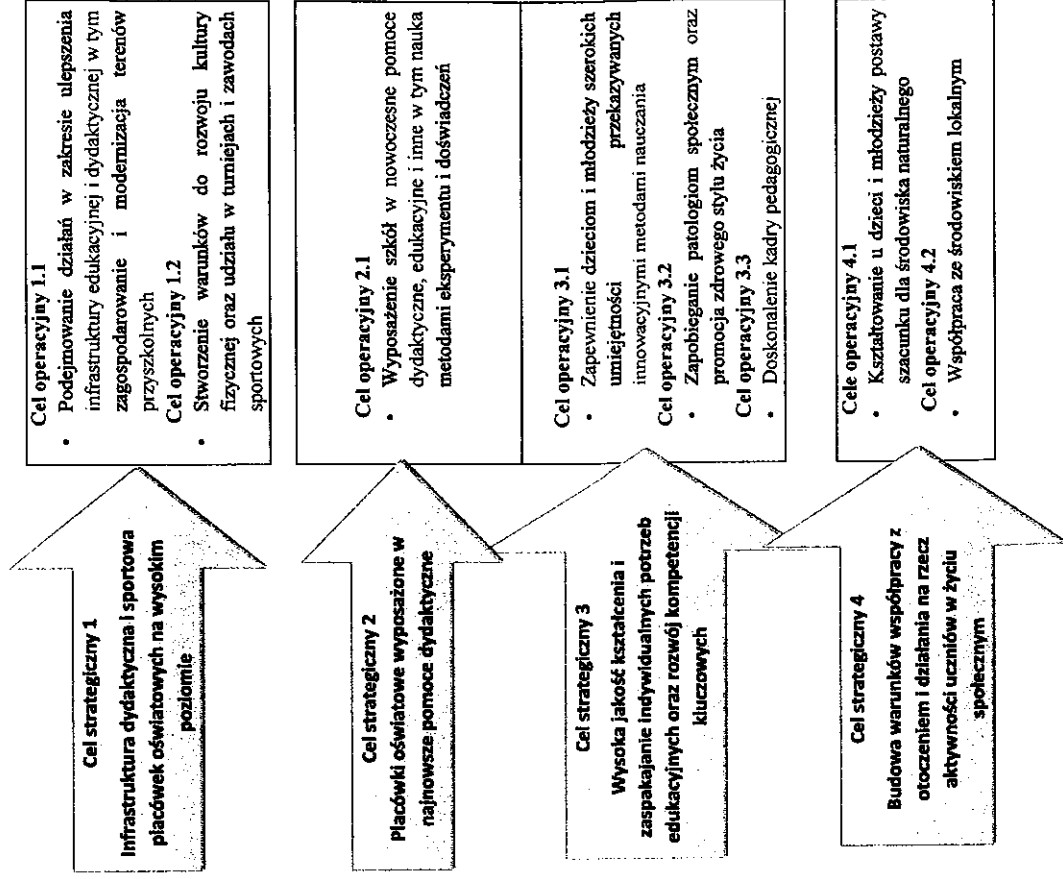
- miasta Kielce) - Atrakcyjność gminy jako miejsca zamieszkania (stała wysoka liczba osób osiedlających się w gminie) - Korzystna prognoza dotycząca liczby ludności w powiecie kieleckim do roku 2030 w porównaniu do innych powiatów województwa świętokrzyskiego - Wzrost przyrodniczo-krajoobrazowy z licznymi możliwościami przyrody sprzyjające rozwojowi turystyki i rekreacji (możliwy rozwój szlaków i tras turystycznych, sportów zimowych, kolarstwa) - bliskość różnych form ochrony przyrody wpływających na kształtowanie pozytywnych postaw proekologicznych.	niewystarczające wyposażenie części placów zabaw (np. przy SP w Cmińsku) oraz brak innych form na aktywność (za wyjątkiem siłowni napowietrznych) np. skateparku czy rowerowe place zabaw itp.

Shanse (O)	Zagrożenia (T)
- Dostępne zewnętrzne środki finansowe pozwalające rozwijać i umococnić bazę wychowawczą - dydaktyczną i rekreacyjną placówek oświatowych, co jeszcze bardziej podniesie jakość pracy; - Dodatkowa migracja mieszkańców - Nowoczesna baza dydaktyczna zapewni optymalne szanse rozwoju dzieci i młodzieży, zmotywuje uczniów do nauki i uatrakcyjni proces dydaktyczny - Upoposażanie aktywności fizycznej w środowisku lokalnym - Współpraca w ramach Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego – środki na termomodernizację budynków użyteczności publicznej w tym szkół (w trakcie realizacji) - Dobra współpraca ze środowiskiem lokalnym, instytucjami lokalnymi - Rozwój świadomości potrzeby edukacji wśród społeczności - Dostosowanie organizacji pracy placówek oświatowych do oczekiwań i potrzeb uczniów i rodziców - Poszerzenie dodatkowych środków finansowych pozwoli polepszyć bazę wychowawczą - dydaktyczną i rekreacyjną szkół, co jeszcze bardziej podniesie jakość pracy placówek na rzecz dzieci, rodziców i nauczycieli - bogate dziedzictwo kulturowe i historyczne obszaru Gminy wpływa na jakość poznawczą oraz socjalizację w zakresie tożsamości regionalnej	- Brak stabilizacji w oświacie – ciągłe reformy- niestabilne, niespójne i niejasne przepisy prawa - Wzrost atrakcyjności sąsiednich gmin pod względem warunków miejsca zamieszkania. - Konkurencyjność innych, miejskich placówek dla placówek wiejskich - Przeszarżowana baza sanitarna w szkołach - Brak wystarczającej liczby sal dydaktycznych - Zbyt małe fundusze na realizację zaplanowanych przedsięwzięć remontowych i wyposażenia placówek - Możliwość utraty zatrudnienia lub zmniejszenia godzin nauczycieli gimnazjów po wprowadzeniu reformy - Spadek liczebności uczniów z uwagi na wybór placówek edukacyjnych w innych miejscowościach - Potencjalny spadek liczby urodzeń dzieci - Przeniesienie przez władze państwowe ciężaru wdrażania reform oświaty na samorządy terytorialne - niepewność społeczno-gospodarcza oraz niepewność szans rozwojowych na poziomie regionów w Polsce - depopulacja regionu – negatywne prognozy liczby mieszkańców dla województwa świętokrzyskiego na najbliższe 20 lat.

Wizja określa kierunek rozwoju oświaty w Gminie Miedziana Góra. Realizacja tak określonej strategii odbywać się będzie poprzez zestaw określonych działań, które stanowią o skuteczności realizowanych zadań.

Wpływ na powyższe mają zarówno aspekty czysto infrastrukturalne, jak również i społeczne.

V.3. Cele strategiczne i operacyjne

- bliskość różnych form ochrony przyrody (zarówno na terenie Gminy, jak i w sąsiednich gminach) wpływa na kształtowanie pozytywnych postaw proekologicznych,
- duża liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych.

Zgodnie z powyższym, działania gminy powinny koncentrować się na wykorzystaniu autów oraz szans powstających w otoczeniu. Gmina powinna wykorzystywać szanse pojawiające się w otoczeniu do wzmocnienia mocnych stron gminy, które stanowią jej przewagę konkurencyjną.

Gmina w dalszym ciągu powinna rozbudowywać i/lub modernizować infrastrukturę szkolną oraz co z tym bezpośrednio związane – podnosić atrakcyjność. Coraz ważniejsza dla obecnych mieszkańców, ale i przyszłych jest jakość bazy dydaktycznej oraz poziom edukacji dostępnej na terenie gminy. Dodatkowo gmina powinna tworzyć optymalne warunki do rozwoju i aktywności organizacji pozarządowych oraz nieformalnych grup mieszkańców zaangażowanych społecznie. Działalność NGO's jest korzystna dla gminy zarówno z punktu widzenia promocyjnego, jak i również z powodów bardziej pragmatycznych – podejmują się rozwiązywanie kwestii trudnych i problematycznych, ale ważnych dla lokalnej społeczności, często ze środków finansowych pochodzących spoza gminy, np. ze środków UE, budżetu państwa czy samorządu wojewódzkiego.

Shanse rozwojowe występujące w otoczeniu Gminy Miedziana Góra powinny być skrupulatnie wykorzystane. Należy mieć na uwadze, iż część z nich jest bezpośrednio związana z latami 2014-2020, w którym to okresie będą dostępne środki finansowe z UE. Po tym okresie dostępność środków unijnych jest trudna do przewidzenia, jednakże można i należy spodziewać się jej ograniczenia.

W związku z powyższym optymalne wykorzystanie środków z UE wydaje się być kluczowym czynnikiem gwarantującym sukces gminy. Wzrost zamożności społeczeństwa oraz moda na zdrowy i ekologiczny styl życia stanowią czynniki, które gmina powinna wykorzystać, tym bardziej, iż posiada potencjał ku temu. Nie bez znaczenia dla rozwoju gminy jest również bezpośrednie sąsiedztwo z Kielcami – miastem wojewódzkim, które stanowią naturalny ośrodek wzrostu i rozwoju w województwie świętokrzyskim. Wykorzystanie jego potencjału gospodarczego, społecznego i kulturalnego znajdzie swoje odzwierciedlenie w rozwoju gminy.

V.2. Wizja

Przeprowadzona analiza stanu oświaty w Gminie Miedziana Góra oraz opracowana diagnoza pozwoliła określić wizję, cele strategiczne oraz działania dla Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku.

Wizja to opis oczekiwanego stanu oświaty w Gminie Miedziana Góra w przyszłości, możliwy do urzeczywistnienia w warunkach wystąpienia korzystnych okoliczności zewnętrznych oraz osiągnięta dzięki podejmowaniu przemysłowych, zaplanowanych i skutecznych działań.

Szkola miejscem wszechstronnego rozwoju uczniów zapewniająca wysoki standard procesu edukacyjnego na rzecz rozwoju intelektualnego i duchowego, kształtowania umiejętności i postaw w atmosferze przyjaźni, życzliwości przez kompetentny i ambitalny zespół kadry wychowawczej oraz nowoczesną bazę oświatową

V.4. Zadania do realizacji- plan inwestycyjny

Przedsięwzięcia inwestycyjne opracowane w ramach niniejszego dokumentu zaplanowane w perspektywie lat 2018-2023. W ramach realizacji zaplanowanych celów wyznaczono zadania inwestycyjne polegające na dostosowaniu infrastruktury edukacyjnej i wyposażeniu oraz działania miedzy, polegające m.in. na podnoszeniu kompetencji uczniów oraz nauczycieli jako pracowników szkół.

Cel operacyjny 1.1

Podjęto działania w zakresie ulepszenia infrastruktury edukacyjnej i dydaktycznej w tym zagospodarowanie i modernizacja terenów przyшкольных

L.p	Działania/Zadania do realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy/ Partnerzy
1	Rozbudowa przedszkola o dodatkowe pomieszczenia edukacyjne	2019 - 2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, ZS Kosztomłoty Drugie
2	Doposażenie placów zabaw w nowe urządzenia oraz zagospodarowanie wolnych powierzchni - częściowo zrealizowano	2018-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, ZS Kosztomłoty Drugie
3	Termomodernizacja budynków szkolnych: docieplenie, wykonanie nowej elewacji, wymiana stolarki drzwiowej i okiennej zewnętrznej, wymiana instalacji CO, elektrycznych i wentylacyjnych zastosowanie odnawialnych źródeł energii	2017-2023 W trakcie realizacji	budżet gminy, środki zewnętrzne w ramach ZIT	Gmina Miedziana Góra, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk, SP Porzecze
4	Remont łazienek uczniowskich (zaplanowane na 2017 i 2018r zrealizowano)	2019-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe
5	Malowanie pomieszczeń klasowych (zaplanowane na 2018r zrealizowano)	2019-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe
6	Remonty bieżące związane z utrzymaniem obiektów, poprawa standardów nauczania oraz bezpieczeństwa dzieci	2018-2023	budżet szkoły, budżet gminy	Gmina Miedziana Góra, szkoły

Cel operacyjny 1.2

Stworzenie warunków do rozwoju kultury fizycznej oraz udziału w turniejach i zawodach sportowych

L.p	Działania/Zadania do realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy/ Partnerzy
1	Remont sali gimnastycznej poprzez wymianę siatek, koszy, bramek, piłkocowych, zabezpieczenie ścian itp. (zaplanowane na lata 2017 - 2018r zrealizowano)	2019-2020	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe
2	Wyposażenie sali gimnastycznych w sprzęt sportowy (zaplanowane na lata 2017 - 2018r zrealizowano)	2019-2020	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe
3	Modernizacja pechowyminowego boiska piłkarskiego na wielofunkcyjne z podziałem na dwa mniejsze z wyposażeniem (branki, piłkocowych, siatek) oraz stworzeniem infrastruktury do ćwiczeń lekkoatletycznych (np. skok w dal, bieg przez płotki itp.)	2019-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, ZS Kosztomłoty Drugie
4	Zakup sprzętu sportowego: piłki, odoskoczenie, siatki do piłki siatkowej, koszyki, ławki, skrzynie, gra plekowa itp. (zaplanowane na lata 2017 - 2018r zrealizowano)	2019-2020	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk

Cel operacyjny 2.1

Wyposażenie szkół w nowoczesne pomoce dydaktyczne, edukacyjne i inne

L.p	Działania/Zadania do realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy/ Partnerzy
1	Doposażenie placówek oświatowych w pomoce dydaktyczne i naukowe (modele, zestawy przyrządy, mikroskop itp.) w tym w nowe meble (np. wymiana stołków i krzeseł w salach dydaktycznych, zakup nowych regałów), szafek (zaplanowane na lata 2017 - 2018r zrealizowano)	2019-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
2	Systematyczne doposażanie przedszkoli w pomoce dydaktyczne: zakup sprzętu audiowizualnego, tablica multimedialna, itp., zabawki (zaplanowane na lata 2017 - 2018r zrealizowano)	2019-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
3	Doposażenie pracowni przedmiotowych w nowoczesny sprzęt dydaktyczny i multimedialny (wizualizery, telekopy, mikroskopy, filmy edukacyjne itp. (zaplanowane na lata 2017 - 2018r zrealizowano)	2019-2023	budżet gminy, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
4	Sukcesywne wprowadzanie e-dziennika	2018 - 2020	budżet szkoły	Gmina Miedziana Góra, ZS w Cimińsku, SP Porzecze

Cel operacyjny 3.1

Zapewnienie dzieciom i młodzieży szerokości umiejętności przekazywanych innowacyjnymi metodami nauczania

L.p	Działania/Zadania do realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy/ Partnerzy
1	Udział w projektach mających na celu wyrównanie szans edukacyjnych w tym rozwój umiejętności i kluczowych kompetencji - realizacja projektów edukacyjnych	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
2	Prowadzenie zajęć innowacyjnymi metodami z wykorzystaniem atrakcyjnych pomocy i metod interaktywnych	2018-2023	budżet szkoły, środki zewnętrzne	SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
3	Zapewnienie i realizacja dodatkowych zajęć dydaktyczno-wyrobniawczych służących wyrównywaniu dysproporcji edukacyjnych w trakcie procesów kształcenia dla uczniów	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe
4	Realizacja różnych zajęć i form rozwijających uzdolnienia zgodne z potrzebami uczniów	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
5	Zwiększona oferta spędzania wolnego czasu dla dzieci i młodzieży w tym dodatkowe zajęcia pozalekcyjne i kółka zainteresowań - organizację kółek zainteresowań, warsztatów, laboratoriów dla uczniów	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk
6	Stosowanie twórczych i aktywizujących metod oraz form nauczania	2018-2023	budżet szkoły, środki zewnętrzne	SP Porzecze, ZS Kosztomłoty Drugie, ZS Cimińsk

7	Poprawa dostępności opieki przedszkolnej w tym rozwój umiejętności i kluczowych kompetencji	2018-2023	SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet szkoły, środki zewnętrzne	
8	Kampanie edukacyjne wpływające na zmianę zachowań ekologicznych oraz kampanie nagłaśniające problem czystości i porządku	2018-2023	SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet szkoły, środki zewnętrzne	
9	promocja postaw prozdrowotnych	2018-2023	Dyrektorzy szkół	budżet szkoły	
10	Diagnozowanie poziomu osiągnięć edukacyjnych uczniów	2018-2023	Gmina Miedziana Góra, Dyrektorzy szkół	budżet gminy i szkoły, środki zewnętrzne	
11	Organizacja dla uczniów zajęć z technik szybkiego uczenia się	2018-2023	Gmina Miedziana Góra, SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	
12	Organizowanie zajęć specjalistycznych, rewalidacyjnych, logopedycznych, korekcyjno-kompensacyjnych, i gimnastyki korekcyjnej	2018-2023	Gmina Miedziana Góra, SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	
Cel operacyjny 3.2 Zapobieganie patologiom społecznym oraz promocja zdrowego stylu życia					
1	Przeprowadzanie ankiet wśród uczniów na temat zagrożeń i poziomu bezpieczeństwa w szkołach	2018-2023	placówki oświatowe	budżet szkoły	
2	Realizacja projektów mających na celu zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży w tym aktywnych form wypoczynku	2018-2023	Gmina Miedziana Góra, SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	
3	Promowanie zdrowego odżywiania poprzez wprowadzenie zdrowych przekąsek do sklepików szkolnych	2018-2023	Dyrektorzy szkół	budżet szkoły	
4	Zajęcia z gimnastyki korekcyjnej	2018-2023	Gmina Miedziana Góra, SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	
5	Udział uczniów w konkursach i akcjach propagujących zdrowy styl życia	2018-2023	Dyrektorzy szkół	budżet szkoły, środki zewnętrzne	
6	Podjęcie działań umożliwiających uczniom i rodzicom dzielenie się swoimi pasjami z uczniami i nauczycielami	2018-2023	placówki oświatowe	budżet szkoły	
7	Angażowanie rodziców do planowania i przygotowywania imprez szkolnych, klasowych i środowiskowych	2018-2023	Dyrektorzy szkół	budżet szkoły	
8	Systematyczna współpraca z rodzicami uczniów mających trudności w nauce i zachowaniu oraz rodzicami uczniów zdolnych	2018-2023	Dyrektorzy placówek oświatowych	-	
9	Podnoszenie kompetencji wychowawczych rodziców dzieci sprawujących problemy wychowawcze	2018-2023	Dyrektorzy szkół	-	
10	Prowadzenie przez placówki oświatowe działalności edukacyjnej dotyczącej wiedzy o szkodliwości używek	2018-2023	Dyrektorzy szkół	-	
11	Organizowanie wyjazdów do kin, teatrów, muzeum, filharmonii, opery, spotkań z ludźmi kultury i sztuki	2018-2023	Gmina Miedziana Góra, SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	

Cel operacyjny 3.3 Doskonalenie kadry pedagogicznej				
1	Premiowanie i promowanie nowatorskich inicjatyw i szczególnych efektów pracy nauczycieli	2018-2023	budżet szkoły	Dyrektorzy szkół
2	Udział nauczycieli w kursach refundowanych, grantach unijnych podnoszących kwalifikacje nauczycieli w tym z wykorzystania narzędzi multimedialnych	2018-2023	budżet szkoły	Dyrektorzy szkół
3	Doskonalenie nauczycieli w zakresie umiejętności wychowawczych oraz wdrożenia nowych form i programów nauczania	2018-2023	budżet szkoły	Dyrektorzy szkół
4	Organizowanie spotkań i warsztatów mających na celu prezentację nowatorskich rozwiązań metodycznych, wymianę doświadczeń i współpracę między nauczycielami	2018-2023	budżet szkoły	Dyrektorzy szkół

Cele operacyjne 4.1 Kształtowanie u dzieci i młodzieży postawy szacunku dla środowiska naturalnego				
L.p	Działania/Zadania do realizacji	Okres realizacji	Źródło finansowania	Realizatorzy/Partnerzy
1	Organizowanie konkursów ekologicznych i happeningów	2018-2023	budżet szkoły	Dyrektorzy szkół
2	Organizowanie na terenie placówek oświatowych zbiorów surowców wtórnych, segregacji śmieci, akcji sprzątania świata itp.	2018-2023	budżet szkoły	Dyrektorzy szkół
Cel operacyjny 4.2 Współpraca ze środowiskiem lokalnym				
1	Kultywowanie tradycji lokalnych	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewn.	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe
2	Pożyczanie środków na organizowanie wycieczek regionalnych i krajoznawczych w tym realizacja zajęć organizowanych poza lekcjami i/tub poza szkołą	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewnętrzne	Gmina Miedziana Góra, SP Porzece, ZS Kostomłoty Drugie, ZS Ćmińsk
3	Realizacja z Gminną Biblioteką Publiczną, CSiT, organizacjami pozarządowymi, nieformalnymi grupami itp wspólnych przedsięwzięć	2018-2023	budżet gminy, budżet szkoły, środki zewn.	Gmina Miedziana Góra, placówki oświatowe

Realizacja powyższych zadań będzie wymagała zaangażowania organizacyjnego i finansowego gminy, co pozwoli poprawić jakość warunków dla funkcjonowania placówek, unowocześni je i pozwoli uczniom lepiej przygotować się do następnego etapu kształcenia edukacyjnego.

Placówki nie zgłaszają większych potrzeb odnośnie dalszej modernizacji i innych prac. Częściowe potrzeby szkół zostały zaspokojone w poprzednich etapach działań Gminy Miedziana Góra na rzecz rozwoju szkolnictwa oraz są zaspakajane w miarę możliwości finansowych na bieżąco.

Tak więc baza lokalowa jak i wyposażenie w szkołach jest w dobrym stanie i na dobrym poziomie. W latach 2018 – 2023 należy zrealizować ostatni etap, którymi są działania jak wyżej, co zaspokoi 100% potrzeb placówek oświatowych – opis pkt IV.1.

Dlatego też niezbędna i konieczna jest modernizacja pomieszczeń o bardzo niskim standardzie użytkowym (łazienki), ale także zwiększająca powierzchnię użytkową czy wymiana przestarzałych urządzeń i uzupełnienie w dodatkowe pomoce dydaktyczne matematyczno-przyrodnicze. Należy dokonać remontów sanitariatów w każdej ze szkół. Konieczne są prace remontowe, takie jak malowanie sal lekcyjnych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, odnowienie elewacji budynku, modernizacja systemu wód burzowych, wymiana instalacji co i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii – ogólnie termomodernizacja (W 2017r podpisano umowę dotacji na Termomodernizację budynków użyteczności publicznej na terenie Gminy Miedziana Góra w ramach Osi 6 „Rozwój miast” RPO WŚ 2014-2020). Ciągłe niezaspokojone są potrzeby dotyczące wyposażenia i zakupu pomocy dydaktycznych.

W obecnym czasie mamy do czynienia z szybkim wzrostem postępu w technologiach informacyjnych. Dlatego aby umożliwić wszystkim dzieciom rozwój na wysokim poziomie, należy dostosować sprzęt informatyczny i oprogramowanie do obecnych potrzeb. Należy położyć większy nacisk na stosowanie innowacyjnych metod nauczania, uzupełnić wyposażenie pracowni przedmiotowych w zestawy doświadczalne.

Ponadto brakuje sprzętu sportowego i rekreacyjnego: wymiana siatek grodzących salę gimnastyczną, piłkocelów czy siatek zabezpieczających ściany, wymiana konstrukcji koszy podwieszanych na zawieszane na ścianie lub przynajmniej konserwacja i wymiana mechanizmów i lin istniejących, remont łazienek, zakup sprzętu sportowego, wymiana ławek na trybunach przy boisku szkolnym w Porzeżu.

Zmiany zagospodarowania wymagają też tereny przyszkolne zwłaszcza boisko w Kostomotach Drugich które jest duże (pełnowymiarowe). Podzielenie go na przynajmniej dwa mniejsze boiska wielofunkcyjne da możliwość ćwiczeń i treningów dwóm grupom jednocześnie. Stworzenie zaplecza dla ćwiczeń lekkoatletycznych: bieżni, skoku w dal, bieg przez płotki itp. – w tym momencie brak jest takiego zaplecza.

Koniecznością na przyszłe lata przy prognozowanej dodatknej demografii i migracji, zapewnienie dodatkowych oddziałów przedszkolnych w gminie (rozbudowa przedszkola) ze względu na wzrastające potrzeby.

Chodzi tu więc zarówno o infrastrukturę techniczną, sportową, wyposażenie edukacyjno – dydaktyczne w tym sprzęt niezbędny do przeprowadzania doświadczeń, eksperymentów, obserwacji, narzędzia technologii informacyjno-komunikacyjnych jak i zajęcia dodatkowe (rozwijające i wyrównujące) w tym dostęp do specjalistów (np. logopeda, gimnastyka korekcyjna, tylnika).

Zakupione wyposażenie będzie dostosowane do odpowiedniego etapu edukacyjnego i zakresu realizacji podstawy programowej kształcenia w poszczególnych typach szkół (podstawowego lub rozszerzonego) w szkołach podstawowych i gimnazjalnych funkcjonujących na terenie Gminy Miedziana Góra.

Realizacja wskazanych działań przyczyni się również do dostosowania placówek oświatowych działających na terenie Gminy do założeń reformy oświatowej. Należy zauważyć, iż wszystkie ze wskazanych budynków w dalszym ciągu będą pełnić swoje funkcje, a w przypadku szkół podstawowych działalność będzie rozszerzona o prowadzenie zajęć dydaktycznych dodatkowo dla dwóch klas tj. VII i VIII. Z tego powodu, pomimo ciągłego doposażania placówek w niezbędne pomoce dydaktyczne i prowadzenia w budynkach prac modernizacyjnych, niezbędnym jest kontynuacja planowanych zadań oraz rozszerzenia ich skali tak, aby dostosować placówki do zmieniających się potrzeb w zakresie oferty

edukacyjnej dla uczniów. Profesjonalna, spełniająca europejskie warunki baza dydaktyczna oraz fachowa kadra pedagogiczna to potencjał, który daje najlepsze możliwości rozwoju dzieci i młodzieży z obszarów wiejskich. Zaplanowane zadania, zarówno inwestycyjne, jak i miękkie, pozwolą na stworzenie lepszych warunków dla uczniów i dzieci przedszkolnych, jak również nauczycieli i całej kadry zatrudnionej w ramach systemu oświaty. Możliwość częstotelnego sfinansowania projektów z funduszy unijnych pozwala na przeprowadzenie inwestycji i realizację wyznaczonych zadań w większym zakresie, co znacząco wpłynie na stworzenie kompleksowego systemu edukacyjnego, od zajęć przedszkolnych do ukończenia nauki w gimnazjum i wyboru szkoły ponadgimnazjalnej. Planowane przedsięwzięcia zwiększą komfort pracy i nauki, natomiast działania miękkie wpłyną na podniesienie kompetencji uczniów i nauczycieli, niezbędnych do utrzymywania wysokiego poziomu kształcenia

Podsumowując, pomimo, że stan bazy jest ogólnie dobry, to wymaga jeszcze zaangażowania środków finansowych i pracy, by osiągnąć poziom zadawalający uczniów oraz kadry dydaktyczną i pozwalający na kształcenie na jak najwyższym poziomie.

Założenia zaktualizowanego Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023r. przysłużą się także rozwijaniu kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy (matematyczno-przyrodniczych, ICT, językowych) oraz właściwych postaw/umiejętności (kreatywności, innowacyjności oraz pracy zespołowej), które stanowią fundament dla dalszego podnoszenia kwalifikacji i umiejętności w ramach kształcenia przez całe życie – zgodnie z założeniami Wytycznych w zakresie realizacji przedsięwzięć z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego w obszarze edukacji na lata 2014-2020.

V.5. Monitoring i ewaluacja Planu

Warunkiem sprawnego oraz efektywnego wdrażania niniejszego Planu jest opracowanie i stosowanie skutecznego systemu monitorowania i oceny wraz z towarzyszącymi jej programami rozwoju.

Monitoring ma na celu gromadzenie oraz analizę danych na temat przebiegu realizacji Planu. Pozwala na wytypywanie ewentualnych nieprawidłowości w jego realizacji i wprowadzanie niezbędnych korekt umożliwiających osiągnięcie określonych celów. Ewaluacja natomiast ma za zadanie sprawdzenie czy w wyniku podejmowanych działań powstały spodziewane rezultaty oraz czy przełożyły się one na realizację wyznaczonych celów.

Za wdrażanie Planu Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku odpowiedzialny jest Wójt Gminy Miedziana Góra, natomiast za prowadzenie systemu monitorowania i ewaluacji odpowiedzialni będą pracownicy Urzędu Gminy Miedziana Góra na podstawie informacji otrzymanych od jednostek pod względem osiągnięć założonego stanu docelowego a ewentualne zagrożenia realizacji zawartych w programie zadań i osiągania celów operacyjnych będą zgłaszane Komisji, Zdrowia, Oświaty i Spraw Społecznych Rady Gminy Miedziana Góra. Instytucją kontrolną oraz uchwalodawcą w zakresie wdrażania niniejszego Planu jest Rada Gminy i do jej zadań należy też będzie analizowanie i zatwierdzanie wniosków o zmianę oraz aktualizację Planu.

Niniejszy Plan... podlegać będzie ewaluacji tj. ocenie wykonania poszczególnych zadań, identyfikowania problemów i trudności w ich realizacji oraz proponowaniu korekt i zmian uwzględniające nowe potrzeby środowiska oświatowego jak również zmieniające się czynniki otoczenia zewnętrznego, np. nowe regulacje prawne, sytuację społeczno-ekonomiczną, możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych.

Monitoring Planu prowadzony będzie głównie w zakresie rzeczowym związanym efektywnością podejmowanych działań oraz postępem we wdrażaniu Planu.

Monitoring oraz ewaluacja przeprowadzone zostaną co najmniej jeden raz w trakcie wdrażania Planu oraz jednokrotnie po zakończeniu realizacji.

Plan Rozwoju Szkół Gminy Miedziana Góra do 2023 roku jest dokumentem otwartym i winien być uzupełniany poprzez wpis nowych zadań organizacyjnych i inwestycyjnych. Na podstawie wyników monitoringu i oceny formułowane będą rekomendacje i projekty zmian do Planu. Postulaty oraz wnioski składają mogą także radni, stowarzyszenia, nieformalne grupy mieszkańców, organizacje powiązane z oświatą oraz budżetem Gminy. Pozwoli to wyeliminować w dużym stopniu problem dezaktualizacji założeń i celów zawartych w Planie, wynikający ze zmieniających się warunków funkcjonowania podmiotów realizujących poszczególne projekty, zmian prawodawstwa oraz innych warunków i okoliczności mogących wpłynąć na zasadność podejmowanych działań

V.6. Wpływ na środowisko

Bliskość środowiska przyrodniczego zwłaszcza chronionego umożliwia jego poznanie oraz kształtowanie postaw społecznych, w tym dbałości o dobro wspólne i otoczenie. Pozwala poznać sposoby ekologicznego wykorzystania środowiska i walorów naturalnych, a jednocześnie znacznie obniżyć ich degradację. Kształtowanie postaw proekologicznych dzieci i młodzieży w wieku szkolnym pozwoli na dbałość o środowisko naturalne.

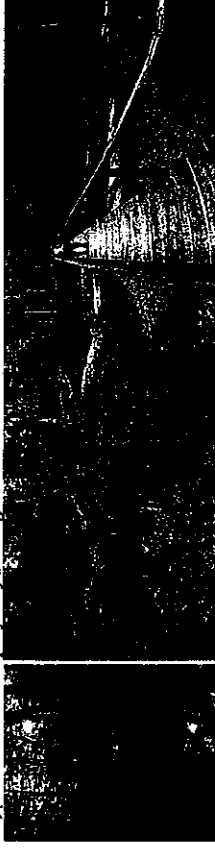
Cały obszar Gminy Miedziana Góra objęty jest ochroną prawną. Funkcjonują tu następujące formy ochrony przyrody:

- Suchedniowsko-Obłęgorski Park Krajobrazowy – teren parku,
- Podkielecki Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Suchedniowsko-Obłęgorski Obszar Chronionego Krajobrazu,
- Rezerwat przyrody nieożywionej „Kamienne Kręgi w tym rezerwat archeologiczny "Góra Grodowa",
- Rezerwat przyrody „Sufraganiec”,
- Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Grodowy Stok w Ćmińsku”,
- Użytek ekologiczny „Bagno” w Kostomłotach Drugich,
- Stanowisko dokumentacyjne - odsłonięcie skalne piaskowców triasowych.

Ponadto na terenie gminy znajdują się obszary objęte ochroną Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Są to:

- Lasy Suchedniowskie PLH 260010,
- Dolina Bobrzy PLH 260014.

Zdjęcie 25. Rezerwat przyrody „Sufraganiec”

Źródło: archiwum UG.

Należy również podkreślić istnienie na terenie Gminy Miedziana Góra następujących pomników przyrody: „Odsłonięcie Geologiczne na wzniesieniu Ciosowa” (teren nieczynnego kamieniołomu „Ciosowa”), „Ślady Górnicztwa” (położony we wsi Miedziana Góra, naprzeciw tzw. góry Kaplicznej), „Grodowe Źródło” (położony w obrębie ewidencyjnym Ćmińsk Kościelny), „Urwisko skalne Piekło” (położony w miejscowości Ciosowa).

Wskazane w Planie działania są wypracowanymi priorytetami jakie mogą być przez Gminę podejmowane i nie zawierają szczegółowych rozwiązań, które mogły by negatywnie oddziaływać na środowisko.

- ✓ Realizacja postanowień Planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko przyrodnicze.
- ✓ Rodzaj i charakter planowanych działań nie będzie miał znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na przyrodę, jak również na zdrowie i życie ludzi.
- ✓ Realizacja przewidzianych zadań nie będzie powodować oddziaływań skumulowanych oraz transgranicznych.
- ✓ Wszelkie ewentualne negatywne oddziaływania, powstające w trakcie prac, będą miały charakter punktowy i krótkotrwały.
- ✓ W przypadku działań związanych z termomodernizacją budynków należy mieć na względzie ochronę zwierząt (ptaków).
- ✓ Zaplanowane działania realizowane będą zgodnie z wszelkimi wymogami dotyczącymi ochrony środowiska naturalnego. Nie przewiduje się powstawania odpadów zaliczanych do grupy odpadów niebezpiecznych. Analizowane przedsięwzięcie nie będzie uciążliwe dla środowiska.
- ✓ Gmina realizując swoje zadania zawsze ma na uwadze przede wszystkim przeciwdziałanie negatywnym skutkom dla środowiska już na etapie planowania i realizacji przedsięwzięcia na podstawie posiadanej wiedzy.

Działania w ramach Planu... nie są narażone na zmienność i zniżenie klimatu. Nie występują obecne i przyszłe zagrożenia dla powodzenia projektu związane ze zmianą klimatu. Realizacja projektu nie wiąże się z oddziaływaniem na stan wód. Zatem z uwagi na jego charakter nie wymaga analizy w kontekście spełnienia wymogów Ramowej Dyrektywy Wodnej.

Przepisy Ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 353 z późn. zm.) określają, dla jakiej kategorii dokumentów planistycznych, ze względu na ich indywidualną zawartość oraz zewnętrzne uwarunkowania, istnieje konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na

środowisko. Ponadto przesłanką obowiązkowo kwalifikującą do przedmiotowej oceny, zgodnie z art. 46 pkt 3 i art. 47. ww. ustawy jest stwierdzenie, iż, w efekcie realizacji przedsięwzięć, wystąpi znaczące negatywne oddziaływanie na środowisko, w tym na obszary Natura 2000.

Decyzję o przeprowadzeniu strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wydaje organ opracowujący projekt dokumentu sam, bądź zgodnie z art. 47 ww. ustawy, w uzgodnieniu z właściwym organem ochrony środowiska, którym w tym przypadku jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Kielcach w nadesłanym piśmie z dnia 17.11.2016 r., znak: WPN-II.410.322.2016.ML, uzgodnił brak konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy) dla w/w projektu, co jest równoznaczne z m.in. brakiem obowiązku sporządzenia prognozy dla tego opracowania. Opracowany dokument dotyczy terenów w granicach administracyjnych gminy Międzyzdrza Góra i jest strategicznym dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju gminy na najbliższe lata w zakresie szkolnictwa. Przygotowany projekt zawiera informacje o aktualnym stanie osiedli na terenie gminy oraz wykaz celów i działań, jakie samorząd zamierza w najbliższych latach realizować.

Na podstawie przedstawionych materiałów tut. Organ stwierdza, iż wskazane w dokumencie działania mają zarówno charakter inwestycyjny jak i nieinwestycyjny. Celem zadaní wymienionych w planie jest głównie poprawa stanu technicznego budynków oświatowych oraz podniesienie poziomu edukacji. Planowane zadania nie wyznaczają ram dla realizacji przedsięwzięć ujętych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2016 r. poz. 71).

Biorąc pod uwagę powyższe zadania, w tym ich skalę i charakter oraz obszar nimi objęty należy stwierdzić, iż ich realizacja nie spowoduje istotnej ingerencji w środowisko omawianego obszaru. Działania inwestycyjne będą prowadzone w poszczególnych sołectwach na obszarach przekształconych antropogenicznie (już zabudowanych) i będą dotyczyły budynków już istniejących. Nie będą one znacząco oddziaływały na poszczególne elementy środowiska (np. powietrze, glebę, wodę, świat zwierząt i roślin), ich realizacja nie będzie również związana z przekroczeniem norm jakości środowiska. Największe oddziaływanie mogą wystąpić na etapie realizacji planowanych zamierzeń i będą związane z prowadzonymi robotami (emisja hałasu, wibracji i zanieczyszczeń do powietrza). Będą to oddziaływania krótkotrwałe o zasięgu lokalnym, bez istotnej kumulacji oddziaływań (m.in. ze względu na rozmieszczenie szkół względem siebie).

Planowane zamierzenia nie kolidują również z warunkami ochrony występujących na terenie gminy form ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015 r., poz. 1651 z późn. zm.):

- obszary Natura 2000 mające znaczenie dla Wspólnoty: Dolina Bobrzy PLH260014 i Łasy Suchednińskie PLH260010
- Suchednińsko-Obłęgowski Park Krajoobrazowy
- obszary chronionego krajobrazu: Podklelecki i Suchednińsko-Obłęgowski
- rezerwy przyrody: Sufagonec, Kamienne Kręgi
- użytki ekologiczne, zespół przyrodniczo-krajoobrazowy, stanowisko dokumentacyjne, pomniki przyrody.

Po dokonaniu korekty dokumentacji w określonym powyżej zakresie nie wymaga ona ponownego uzgodnienia przez tut. Organ.

Spis wykresów, tabel, map i zdjęć

Spis wykresów

Wykres 1. Populacja – Gmina Międzyzdrza Góra w latach 1995 – 2017.....	7
Wykres 2. Piramida wieku mieszkańców Gminy Międzyzdrza Góra, 2017r.....	9
Wykres 3. Liczba mieszkańców Gminy Międzyzdrza Góra w latach 2013 – 2017 (etykiety rok 2013 oraz 2017).....	9
Wykres 4. Przyrost naturalny w Gminie w latach 2017, 2016, 2015, 2013, 2011.....	10
Wykres 5. Przyrost naturalny w latach 1995 – 2017 w Gminie Międzyzdrza Góra.....	10
Wykres 6. Migracja w Gminie w latach 2007, 2010, 2013 i 2015-2017.....	11
Wykres 7. Migracja na podbój stęły w latach 1995-2017 w Gminie Międzyzdrza Góra.....	11
Wykres 8. Piramida wieku mieszkańców Gminy Międzyzdrza Góra, rok 2015.....	12
Wykres 9. Piramida wieku mieszkańców Gminy Międzyzdrza Góra, rok 2017.....	12
Wykres 10. Ludność wg pojedynczych roczników wieku i pci, rok 2015.....	14
Wykres 11. Ludność wg pojedynczych roczników wieku i pci, rok 2017.....	15
Wykres 12. Liczba uczniów w placówkach oświatowych w latach 2013-2017.....	16
Wykres 13. Uczniowie szkół podstawowych oraz gimnazjalnych w latach 2013-2017.....	17
Wykres 14. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat w Gminie Międzyzdrza Góra, powiecie kieleckim, województwie świętokrzyskim i Polsce w 2016r.....	17
Wykres 15. Stopy bezrobocia w powiecie kieleckim w latach 2012-2016.....	21
Wykres 16. Bezrobocie mieszkańców Gminy Międzyzdrza Góra w latach 2013-2017.....	21
Wykres 17. Struktura bezrobocia w Gminie Międzyzdrza Góra w podziale na płeć w latach 2013-2017.....	21
Wykres 18. Struktura bezrobocia w Gminie Międzyzdrza Góra w latach 2013-2017.....	22
Wykres 19. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Międzyzdrza Góra w latach 2004-2017.....	22
Wykres 20. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego wśród kobiet w Gminie Międzyzdrza Góra w latach 2004-2017.....	23
Wykres 21. Liczba jednostek nowo zarejestrowanych w rejestrze REGON na 10 tys. ludności w Gm. Międzyzdrza Góra, powiecie kieleckim, woj. świętokrzyskim oraz Polsce w 2016 r.....	23
Wykres 22. Podmioty wpisane do CEiDG.....	24
Wykres 23. Kwoty wydatkowane przez Gminę na zadania zlecone w latach 2013-2016.....	29
Wykres 24. Świadczenia przyznane przez GOPS w latach 2007, 2010, 2013, 2015, 2016 i 2017.....	30
Wykres 25. Powody przyznawania pomocy społecznej w latach 2007, 2010, 2013 i 2015.....	30
Wykres 26. Zakupy wołulinów (szt.) przez GBP w latach 2010-2017.....	31
Wykres 27. Stosunek liczby zarejestrowanych czytelników biblioteki do liczby wyposyżonych.....	32
Wykres 28. Biblioteki publiczne – księgozbiór i czytelnicy w latach 2008 - 2016.....	32
Wykres 29. Dochody i wydatki ogółem budżetu Gminy Międzyzdrza Góra w latach 2010-2018.....	33
Wykres 30. Dochody ogółem Gminy Międzyzdrza Góra w latach 2010-2017 (mln zł).....	33
Wykres 31. Udział części oświatowej subwencji ogólnej w wydatkach ponoszonych przez Gminę Międzyzdrza Góra na oświatę i wychowanie w latach 2011-2017.....	34
Wykres 32. Udział części dzieci korzystających z programu dożywianie – stan na 30.06.2018r.....	35
Wykres 33. Liczba dzieci korzystających z dowozu do placówek oświatowych.....	36
Wykres 34. Liczba przyznanych stypendiów socjalnych dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Międzyzdrza Góra z podziałem na lata szkolne wg poszczególnych etapów nauki.....	36
Wykres 35. Poziom uzyskanych ankiet wg placówek oświatowych.....	55
Wykres 36. Gdyby Państwo jeszcze raz wybierali szkołę dla swojego dziecka, czy wybór byłby taki sam?.....	55
Wykres 37. Czy Pan/ni dziecko chętnie chodzi do szkoły?.....	55
Wykres 38. Czy Pan/ni zdaniem szkoła dla o jakości nauczania?.....	56
Wykres 39. Czy szkoła spełnia Pan/ni oczekiwania jeżeli chodzi o.....	56
Wykres 40. Jak Pan/ni ocenia warunki białadne w szkole?.....	56
Wykres 41. Z jakiego powodu wybrał Pan/ni obecna placówkę dla swojego dziecka (skala od 1 do 5)? (67 odpowiedzi).....	56
Wykres 42. Czy Pan/ni zdaniem w szkole, do której uczęszczało dziecko, są zadania wymagające poprawy?.....	57
Wykres 43. Proszę ocenić działalność szkoły, do której uczęszcza Pan/ni dziecko w skali od 1 do 5, w następujących obszarach: (67 odpowiedzi).....	58
Wykres 44. Wyposażenie szkoły należy w pierwszej kolejności wzbrogać o (skala od 1 do 5): (67 odpowiedzi).....	59
Wykres 45. Najważniejsze w zakresie rozwoju szkół w Gminie Międzyzdrza Góra powinny być (skala od 1 do 5):.....	59

Spis tabel

Tabela 1: Wskaźniki statystyczne dotyczące demografii w Gminie Miedziana Góra na tle w. świętokrzyskiego i kraju w latach 2014, 2016 i 2017.....	8
Tabela 2: Wskaźniki obciążenia demograficznego w 2017r.....	8
Tabela 3 Prognozy liczby ludności dla Polski, województwa świętokrzyskiego i powiatu kieleckiego oraz stosunek liczby ludności prognozowanej w 2030 r. do roku 2014	13
Tabela 4: Statystyka uczniów.....	14
Tabela 5 Liczba dzieci: Publiczne Przedszkole w Kostomłotach Drugich – stan na 1.09.2018r.....	15
Tabela 6 Liczba dzieci: Publiczne Przedszkole w Cmińsku – stan na 1.09.2018r.....	15
Tabela 7 Liczba dzieci: Niepubliczne Przedszkole w Porzecku – stan na 1.09.2018r.....	16
Tabela 8: Wyniki % ze sprawdzianu końcowego szkoły podstawowej w Polsce, województwie świętokrzyskim, powiecie kieleckim oraz placówkach z terenu Gminy Miedziana Góra.....	18
Tabela 9: Wyniki % egzaminu gimnazjalnego w Polsce, województwie świętokrzyskim, powiecie kieleckim oraz w gimnazjach z terenu Gminy Miedziana Góra w latach 2012/2013– 2017/2018.....	19
Tabela 10: Liczba laureatów olimpiad i konkursów	20
Tabela 11: Udział części oświatowej subwencji ogólnej w wydatkach ponoszonych przez.....	34
Tabela 12 Liczba dzieci korzystających z programu dożywiania– stan na 30.06.2018r.....	35
Tabela 13: Kadra nauczycielska w placówkach oświatowych w roku szkolnym 2015/2016.....	46
Tabela 14: Liczba nauczycieli (w osobach) wg stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2015/2016.....	47
Tabela 15: Liczba nauczycieli (w osobach) wg stopnia awansu zawodowego w roku szkolnym 2017/2018.....	47
Tabela 16: Dane statystyczne szkół.....	47
Tabela 17: Zaplecze informacyjne.....	49

Spis map

Mapa 1: Gmina Miedzian Góra na tle województwa i powiatu.....	6
Mapa 2: Mapa Gminy Miedziana Góra.....	6

Spis zdjęć

Zdjęcie 1. Gminny Ośrodek Sportowo-Rekreacyjny w Kostomłotach Drugich	25
Zdjęcie 2. Kompleks sportowy "Orlik" w Cmińsku	25
Zdjęcie 3. Boisko wielofunkcyjne przy ZS w Kostomłotach Drugich.....	26
Zdjęcie 4. Centrum Kulturalno-Sportowe w Kostomłotach Pierwszych oraz plac zabaw w Miedzianej Górze	26
Zdjęcie 5. Mecz piłki nożnej oraz zajęcia na strzelnicy sportowej	27
Zdjęcie 6. Zawody karatingowe na torze „Kielce”	27
Zdjęcie 7. Stok narciarski w miejscowości Tumlin-Podgród	27
Zdjęcie 8. Sporty motorowe w Gminie Miedziana Góra.....	28
Zdjęcie 9. Festyn rodzinny na głównym placu Miedzianej Góry oraz festyn Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci i Przeciwdziałania Patologiom Społecznym „PLUSIK”	29
Zdjęcie 10. Kostomłoty Drugie.....	37
Zdjęcie 11. Termomodernizacja placówki oświatowej w Kostomłotach Drugich.....	38
Zdjęcie 12. Budynek przedszkola w Kostomłotach Drugich wraz z placem zabaw	38
Zdjęcie 13. Realizacja projektu (do)ROBOTY.....	39
Zdjęcie 14. Zajęcia w ramach projektu	40
Zdjęcie 15. Działania w ramach projektu.....	41
Zdjęcie 16. Działania w ramach projektu.....	41
Zdjęcie 17. Prezentacja projektu	41
Zdjęcie 18. Prezentacja projektu	42
Zdjęcie 19. Działania w ramach projektu.....	42
Zdjęcie 20. Plac Miasteczko ruchu przy SP w Porzecku.....	43
Zdjęcie 21. Zajęcia dla młodzieży w świetlicy OSP w Miedzianej Górze oraz pokaz sztuki walki karate w wykonaniu młodych adeptów tej dyscypliny sportu	43
Zdjęcie 22. Kola zainteresowań.....	44
Zdjęcie 23. Zespół Szkół w Cmińsku, Zespół Szkół w Kostomłotach Drugich oraz miasteczko ruchu przy Szkole Podstawowej w Porzecku.....	45
Zdjęcie 24. Przedszkole przy Zespole Szkół w Kostomłotach Drugich.....	50
Zdjęcie 25. Rezerwat przyrody „Sufraganiec”.....	74

ANALIZA DEMOGRAFICZNA DLA GMINY MIEDZIANA GÓRA DO 2023 ROKU

Liczba ludności w Gminie Miedziana Góra	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	9 173	9 208	9 400	9 610	9 837	10 000	10 031	10 200	10 227	10 342	10 424	10 702	10 840	11 024	11 162	11 280	11 354	11 381						
Wzrost / spadek																								

Liczba ludności w Gminie Miedziana Góra	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	9 173	9 208	9 400	9 610	9 837	10 000	10 031	10 200	10 227	10 342	10 424	10 702	10 840	11 024	11 162	11 280	11 354	11 381						

Liczba ludności w Gminie Miedziana Góra	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
	9 173	9 208	9 400	9 610	9 837	10 000	10 031	10 200	10 227	10 342	10 424	10 702	10 840	11 024	11 162	11 280	11 354	11 381						

Liczba mieszkańców

